

Πρωτόκολλο για διαμεσολαβητές Ρομά και επαγγελματίες σε θέματα BAB

(Αγγλικά)

Περιεχόμενα

Καλές πρακτικές και εργαλεία	6
1. Κατευθυντήριες γραμμές για επαγγελματίες στον τομέα της καταπολέμησης της έμφυλης βίας και της φροντίδας των θυμάτων και Ρομά διαμεσολαβητές/ριες	38
2. Μεθοδολογίες: Πρακτικό Πρωτόκολλο δράσης & συνεργασίας μεταξύ Ρομά διαμεσολαβητών/ριών και επαγγελματιών στον τομέα της καταπολέμησης της έμφυλης βίας και της φροντίδας των θυμάτων στο πλαίσιο της εξυπηρέτησης Ρομά γυναικών θυμάτων έμφυλης βίας	49
3.1 Βήματα και διαδικασίες για τη διαχείριση περιστατικών έμφυλης βίας στα οποία εμπλέκονται Ρομά γυναίκες επιζήσασες	49
3.2 Γενικές διαδικασίες, σχετικοί επαγγελματίες, ρόλοι και στόχοι.	50
3.3 Γενικές Αρχές. Βήματα καλής συνεργασίας του πρωτοκόλλου που χαρακτηρίζουν την κοινή εργασία των επαγγελματιών στον τομέα της καταπολέμησης της έμφυλης βίας και της φροντίδας των θυμάτων και των Ρομά Διαμεσολαβητών/ριών σε όλες τις γενικές διαδικασίες	54
A. Φάση υποδοχής και καταγραφής της έμφυλης βίας	55
B. Αξιολόγηση της κατάστασης της/του επιζήσασας/αντος θύματος	56
Γ. Σχεδιασμός σχεδίου παρέμβασης για το θύμα	57
Δ. Ψυχοκοινωνική συμβουλευτική για την αντιμετώπιση κρίσεων και υποστήριξη	58

Εισαγωγή

Ο οδηγός αναπτύχθηκε στο πλαίσιο του έργου ‘RoW-POWER Enhancing support for Roma women victims of GBV (Ενισχύοντας την υποστήριξη για Ρομά γυναίκες θύματα έμφυλης βίας), που πραγματοποιείται με χρηματοδότηση της ΕΕ. Κύριος στόχος του έργου είναι να υποστηρίξει Ρομά γυναίκες που απειλούνται από την έμφυλη βία (GBV) ώστε να ξεπεράσουν τα πολιτισμικά, γλωσσικά και κοινωνικά εμπόδια που αντιμετωπίζουν στην προσπάθειά τους να αποκτήσουν πρόσβαση σε σχετικές υπηρεσίες υποστήριξης. Το έργο φιλοδοξεί να πετύχει τον στόχο του φέρνοντας σε επαφή Ρομά διαμεσολαβητές/ριες με επαγγελματίες στον τομέα της καταπολέμησης της έμφυλης βίας και της φροντίδας των θυμάτων για την προώθηση της αμοιβαίας ανταλλαγής και συνεργασίας που θα τους επιτρέψει να κατανοήσουν καλύτερα, να ανταποκριθούν και να υποστηρίξουν τις ανάγκες των Ρομά γυναικών που απειλούνται από την έμφυλη βία. Επιπλέον, το έργο RoW-POWER επιχειρεί να εκπαιδεύσει, να ενισχύσει τις σχετικές δεξιότητες για την αντιμετώπιση της βίας κατά των Ρομά γυναικών και να προωθήσει τη συνεργασία μεταξύ δύο βασικών τομέων που μέχρι σήμερα δεν έχουν συνεργαστεί με οργανωμένο τρόπο: α) Ρομά διαμεσολαβητές/ριες και β) οργανώσεις για την πρόληψη της έμφυλης βίας και επαγγελματίες υποστήριξης των θυμάτων.

Το έργο υλοποιείται το διάστημα μεταξύ 01/09/2023 και 31/08/2025 **στη Γερμανία, την Ελλάδα, τη Σλοβακία, την Ισπανία, την Ιρλανδία, τη Ρουμανία και τη Βόρεια Μακεδονία.**

Ο παρών οδηγός είναι το αποτέλεσμα σημαντικών ευρημάτων που προέκυψαν από δραστηριότητες χαρτογράφησης (πρωτογενή έρευνα και έρευνα πεδίου) και από συνεργατικά εργαστήρια που διοργανώθηκαν σε όλες τις συμμετέχουσες χώρες με τη συμμετοχή διαφόρων επαγγελματιών στον τομέα καταπολέμησης της έμφυλης βίας και φροντίδας των θυμάτων και Ρομά διαμεσολαβητών/ριων, στα οποία έγινε ανταλλαγή εμπειριών, μεθόδων, εργαλείων και τρόπων εργασίας με ενδεχόμενες επιζητήσεις/ώντες θύματα έμφυλης βίας.

Σκοπός του οδηγού είναι:

- να καταγράψει τις καλές πρακτικές και τα εργαλεία που χρησιμοποιούνται στις υπηρεσίες για την έμφυλη βία στις συμμετέχουσες χώρες και στην ΕΕ, προκειμένου να ληφθούν υπόψη και να αξιοποιηθούν από τους σχετικούς επαγγελματίες, αλλά και για να ενημερωθούν σχετικά οι Ρομά διαμεσολαβητές/ριες.
- παροχή κατευθυντήριων γραμμών σε όσους/ες ασχολούνται με διαδικασίες υποδοχής, καταγραφής των περιστατικών και παροχής κάθε είδους υποστήριξης σε Ρομά γυναίκες επιζητήσεις/θύματα έμφυλης βίας (συμβουλευτική για την έμφυλη βία, ψυχοκοινωνική υποστήριξη και νομική συμβουλευτική] για να

ενισχυθεί η καλή συνεργασία μεταξύ διαφόρων επαγγελματιών στον τομέα της καταπολέμησης της έμφυλης βίας και φροντίδας των θυμάτων και Ρομά διαμεσολαβητών/ριών.

- να παρέχει ένα βασικό πρωτόκολλο συνεργασίας μεταξύ των επαγγελματιών στον τομέα της καταπολέμησης της έμφυλης βίας και φροντίδας των θυμάτων και των Ρομά διαμεσολαβητών/ριών, με την περιγραφή των κοινών σημείων στις διαδικασίες αντιμετώπισης της έμφυλης βίας σε κάθε χώρα και την ανάλυση των αρχών και των βημάτων της συνεργασίας και τους διακριτούς ρόλους μεταξύ των δύο τομέων.

Καλές πρακτικές και εργαλεία

Οι καλές πρακτικές και τα εργαλεία συγκεντώθηκαν κατά την υλοποίηση των δραστηριοτήτων χαρτογράφησης του έργου RoW POWER, καθώς και κατά τη διάρκεια των εθνικών εργαστηρίων συνεργασίας μεταξύ των Ρομά διαμεσολαβητών/ριών και των επαγγελματιών στον τομέα της καταπολέμησης της έμφυλης βίας και της φροντίδας των θυμάτων στις συμμετέχουσες χώρες (Γερμανία, Ελλάδα, Ισπανία, Βόρεια Μακεδονία, Ιρλανδία, Σλοβακία). Παρακάτω συνοψίζονται οι σχετικοί πίνακες των δεκαοκτώ (18) καλών πρακτικών και χρήσιμων εργαλείων που συγκεντρώθηκαν:

Τίτλος	Πρωτόκολλο για τη διαχείριση περιστατικών έμφυλης βίας στη μετανάστευση
Χώρα:	Ελλάδα
Σύντομη περιγραφή	Αυτό το πρωτόκολλο και οι πρακτικές που περιλαμβάνει μας αφορούν κυρίως στο επίπεδο της συνεργασίας μεταξύ των μεταφραστών/ριών και των πολιτισμικών διαμεσολαβητών/ριών με τους επαγγελματίες του τομέα της καταπολέμησης της έμφυλης βίας και της φροντίδας των θυμάτων και τους επαγγελματίες του μηχανισμού αντιμετώπισης της έμφυλης βίας που χρησιμοποιούνται στα καταφύγια μεταναστών. Ο στόχος του είναι να διασφαλιστεί η δυνατότητα πρόσβασης των θυμάτων στις υπηρεσίες προστασίας και η καλύτερη δυνατή συνεργασία και διαβούλευση με επαγγελματίες και ειδικούς στον τομέα της καταπολέμησης της έμφυλης βίας και της φροντίδας των θυμάτων
Διαδικασία και σχετικά στάδια/βήματα του πρωτοκόλλου για την καταπολέμηση της έμφυλης βίας	• Διαδικασίες αναφοράς του περιστατικού • Διαδικασία παροχής ψυχοκοινωνικής υποστήριξης στο θύμα της έμφυλης βίας • Παροχή συμβουλευτικής υποστήριξης στο θύμα για την αντιμετώπιση της έμφυλης βίας • Παροχή νομικής συμβουλευτικής υποστήριξης στο θύμα της έμφυλης βίας
Τάσεις και πιθανά οφέλη της βέλτιστης πρακτικής	Μέθοδοι εργασίας με γυναίκες από διαφορετικά ή μη προνομιούχα πολιτισμικά υπόβαθρα Μέθοδοι συνεργασίας μεταξύ διαπολιτισμικών διαμεσολαβητών/ριών & μεταφραστών/ριών με επαγγελματίες και κοινωνικές υπηρεσίες του τομέα της καταπολέμησης της έμφυλης βίας και της φροντίδας των θυμάτων
Πώς θα μπορούσε να αξιοποιηθεί/ μεταφερθεί η βέλτιστη πρακτική στο δικό μας έργο	Σε μεγάλο βαθμό, οι μέθοδοι, οι τεχνικές, αλλά και οι διαδικασίες του πρωτοκόλλου συνεργασίας σχετικά με τη συνεργασία μεταφραστών/ριών και διαπολιτισμικών διαμεσολαβητών/ριών με επαγγελματίες στον τομέα της καταπολέμησης της έμφυλης βίας και της φροντίδας των θυμάτων θα μπορούσαν να μεταφερθούν σχεδόν αυτούσιες ή να προσαρμοστούν και να εμπλουτιστούν σε ένα πλαίσιο

	που θα αφορά κυρίως Ρομά θύματα και την έμφυλη βία σε Ρομά κοινότητες.
Σύνδεσμος ιστοσελίδας:	https://eody.gov.gr/wp-content/uploads/2023/06/protokollo-emfylis-vias_gr-4.pdf

Τίτλος	SARAH - Εργαλειοθήκη για την ενίσχυση της συμβουλευτικής για τα θύματα έμφυλης βίας
Χώρες:	Ελλάδα, Φινλανδία, Γερμανία Ιταλία
Σύντομη περιγραφή	Αυτή η εργαλειοθήκη μπορεί να βοηθήσει τους επαγγελματίες και κυρίως τους συμβούλους ή τους κοινωνικούς λειτουργούς στον τομέα της καταπολέμησης της έμφυλης βίας και της φροντίδας των θυμάτων ώστε να συλλέξουν πληροφορίες σχετικά με επιζήσασες/όντες θύματα έμφυλης βίας, να ζητήσουν ανατροφοδότηση και να επιλέξουν θέματα συζήτησης που αποσκοπούν i) να διασφαλίσουν ότι θα ακουστούν τα θύματα και οι ανάγκες τους και ότι θα μπορέσουν να καταλάβουν τη δύναμή τους, τους πόρους, τις προσδοκίες και τις προτεραιότητές τους ii) να βοηθήσουν τους/τις συμβούλους να σχεδιάσουν τα επόμενα βήματα και να λάβουν αποφάσεις από κοινού με τα θύματα.
Διαδικασία και σχετικά στάδια/βήματα του πρωτοκόλλου για την καταπολέμηση της έμφυλης βίας	• Διαδικασίες αναφοράς του περιστατικού • Διαδικασία παροχής ψυχοκοινωνικής υποστήριξης στο θύμα της έμφυλης βίας • Παροχή συμβουλευτικής υποστήριξης στο θύμα για την αντιμετώπιση της έμφυλης βίας
Τάσεις και πιθανά οφέλη της βέλτιστης πρακτικής	Όλα τα σχετικά εργαλεία για την καταγραφή και την ανατροφοδότηση και τα εργαλεία και οι μέθοδοι για τα θέματα συζήτησης είναι σε θέση να βοηθήσουν τους/τις συμβούλους στον τομέα της καταπολέμησης της έμφυλης βίας και της φροντίδας των θυμάτων για να προσαρμοστούν εύκολα στις διαδικασίες αναφοράς, συμβουλευτικής ψυχοκοινωνικής υποστήριξης και συμβουλευτικής αντιμετώπισης της έμφυλης βίας.
Πώς θα μπορούσε να αξιοποιηθεί/ μεταφερθεί η βέλτιστη πρακτική στο δικό μας έργο	Ορισμένες από τις μεθόδους και τα εργαλεία αυτής της εργαλειοθήκης είναι ευέλικτες και ευπροσάρμοστες και έτσι μπορούν να μεταφερθούν άμεσα στις διαδικασίες για την καταπολέμηση της έμφυλης βίας και τη φροντίδα των θυμάτων των διαφόρων σχετικών κέντρων.
Σύνδεσμος ιστότοπου	https://rm.coe.int/sarah-impact-tool-en-1-2-/1680a42ca8

Τίτλος	PATTERN Πρωτόκολλο για την καταπολέμηση της ενδοοικογενειακής βίας για κοινωνικούς λειτουργούς και Ρομά διαμεσολαβητές/ριες
Χώρες	Ελλάδα, Ισπανία, Πορτογαλία, Ρουμανία, Βουλγαρία

Σύντομη περιγραφή	Τα πρωτόκολλα για την καταπολέμησης της ενδοοικογενειακής βίας μπορούν να βοηθήσουν και να υποστηρίξουν επαγγελματίες, όπως οι διαπολιτισμικοί διαμεσολαβητές/ριες και οι επαγγελματίες που εργάζονται σε κοινοτικά κέντρα ή άλλες τοπικές/κοινοτικές υπηρεσίες. Αυτή η προσέγγιση επιτρέπει στο προσωπικό σε οποιοδήποτε περιβάλλον να ανταποκρίνεται επαρκώς όσον αφορά την καταπολέμηση της ενδοοικογενειακής βίας κατά των Ρομά γυναικών με ολοκληρωμένο και θεσμοθετημένο τρόπο.
Διαδικασία και σχετικά στάδια/βήματα του πρωτοκόλλου για την καταπολέμηση της έμφυλης βίας	• Διαδικασίες αναφοράς του περιστατικού • Παροχή συμβουλευτικής υποστήριξης στο θύμα για την αντιμετώπιση της έμφυλης βίας • Διαδικασία παραπομπής του θύματος σε αρμόδια υπηρεσία
Τάσεις και πιθανά οφέλη της βέλτιστης πρακτικής	Πιθανή αξιοποίηση των εργαλείων και μεθόδων που περιγράφονται στην πρακτική από τους/τις Ρομά διαμεσολαβητές/ριες και τους/τις κοινωνικούς λειτουργούς, όπως διαλογή, αναγνώριση/αξιολόγηση, τεκμηρίωση, σχεδιασμός ασφάλειας, προγραμματισμός εξιτηρίου και παραπομπή.
Πώς θα μπορούσε να αξιοποιηθεί/ μεταφερθεί η βέλτιστη πρακτική στο δικό μας έργο	Στο πλαίσιο του δικού μας έργου, θα μπορούσε να μεταφερθεί μια σειρά από μεθόδους, εργαλεία αλλά και διαδικασίες του πρωτοκόλλου για την καταπολέμηση της ενδοοικογενειακής βίας όσον αφορά τη συνεργασία μεταξύ κοινωνικών λειτουργών και Ρομά διαμεσολαβητών/ριών.
Σύνδεσμος ιστοσελίδας:	https://www.scribd.com/document/610242460/PATTERN-D3-4-Greece-Domestic-Violence-Protocol

Τίτλος	In from the Margins – Roma in Ireland: Addressing Structural Discrimination Against Roma (Ρομά στην Ιρλανδία: Αντιμετώπιση των δομικών διακρίσεων εις βάρος των Ρομά κοινοτήτων)
Χώρα	Ιρλανδία
Σύντομη περιγραφή	Το Nasc, το Ιρλανδικό Κέντρο Υποστήριξης Μεταναστών, είναι ένας μη κυβερνητικός οργανισμός που εστιάζει στην προώθηση της κοινωνικής ένταξης, των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της ισότητας των μεταναστών στην Ιρλανδία. Το έργο του περιλαμβάνει την παροχή νομικών πληροφοριών, υπηρεσιών συνηγορίας, καθώς και εκστρατείες για τη διεκδίκηση συστημικών αλλαγών. Επίκεντρο του Nasc ήταν η αντιμετώπιση των δυσκολιών που αντιμετωπίζουν οι Ρομά κοινότητες, όπως περιγράφεται στην έκθεσή τους <i>In from the Margins: Roma in Ireland</i> . Αυτή η έκθεση εντοπίζει σημαντικά εμπόδια τα οποία αντιμετωπίζουν οι Ρομά ως προς την πρόσβαση στην απασχόληση, την κοινωνική προστασία, τη στέγαση, την υγειονομική περίθαλψη και την εκπαίδευση, καθώς και τις εμπειρίες τους από τις κοινωνικές διακρίσεις, στις οποίες συμπεριλαμβάνονται τα βιώματα των Ρομά γυναικών.

	Η έκθεση παρέχει τεκμηριωμένες προτάσεις για την αντιμετώπιση αυτών των δυσκολιών, διεκδικώντας μια ολοκληρωμένη και πολύπλευρη προσέγγιση για την αντιμετώπιση των προκαταλήψεων και των διακρίσεων κατά των Ρομά κοινοτήτων. Οι βασικές προτάσεις περιλαμβάνουν την επίσημη αναγνώριση των Ρομά ως μειονοτικής ομάδας, την προώθηση της επικοινωνίας μεταξύ των δημόσιων φορέων και την ανάπτυξη πρωτοβουλιών εμπνευσμένων από τις βέλτιστες πρακτικές άλλων ευρωπαϊκών χωρών. Παρόλο που η έκθεση δεν περιγράφει συγκεκριμένες πρακτικές για την καταπολέμηση της έμφυλης βίας, η έμφαση που δίνει στην αντιμετώπιση των συστημικών διακρίσεων και στην προώθηση της ένταξης παρέχει ένα βασικό πλαίσιο για τον περιορισμό της ευαλωτότητας και όσον αφορά την έμφυλη βία. Ενισχύοντας την ενημέρωση των Ρομά γυναικών για τα δικαιώματά τους και ενθαρρύνοντας τη συνηγορία, οι προτάσεις αποσκοπούν στη βελτίωση της πρόσβασης σε υπηρεσίες, στην καλλιέργεια εμπιστοσύνης και την καταπολέμηση της απομόνωσης, στοιχεία ζωτικής σημασίας για την υποστήριξη των Ρομά γυναικών Ρομά που δέχονται ή απειλούνται από την έμφυλη βία.
Διαδικασία και σχετικά στάδια/βήματα του πρωτοκόλλου για την καταπολέμηση της έμφυλης βίας	• Ενημέρωση και εκπαίδευση για τα δικαιώματα των Ρομά γυναικών. • Ανάπτυξη δεξιοτήτων για την υποστήριξη συνηγόρων στην κοινότητα. • Συνηγορία για τη διεκδίκηση συστημικών αλλαγών με στόχο να βελτιωθεί η πρόσβαση σε υπηρεσίες για την έμφυλη βία. • Καλλιέργεια εμπιστοσύνης μεταξύ των Ρομά κοινοτήτων και των θεσμικών οργάνων για την ενίσχυση των μηχανισμών υποβολής αναφορών και της πρόσβασης σε αρμόδιες υπηρεσίες.
Τάσεις και πιθανά οφέλη της βέλτιστης πρακτικής	Η πρακτική αναδεικνύει τη σημασία της αντιμετώπισης των δομικών διακρίσεων ως μέσο μείωσης της ευαλωτότητας ως προς την έμφυλη βία και προώθησης της πρόσβασης σε σημαντικές υπηρεσίες για τις Ρομά γυναίκες. Οι κύριες τάσεις είναι οι εξής: • Ολιστικές προσεγγίσεις: Η αντιμετώπιση των διακρίσεων σε διάφορους τομείς (π.χ. στέγαση, υγειονομική περίθαλψη και απασχόληση) περιορίζει τη συνολική περιθωριοποίηση των Ρομά κοινοτήτων και ενισχύει τη δυνατότητά τους να έχουν πρόσβαση σε υπηρεσίες σχετικές με την καταπολέμηση της έμφυλης βίας. • Ενδυνάμωση της κοινότητας: Μέσω της ανάπτυξης δεξιοτήτων στο πλαίσιο των Ρομά κοινοτήτων, τα άτομα αποκτούν τα απαραίτητα εφόδια για να υπερασπιστούν τα δικαιώματά τους, προωθώντας έτσι την κοινωνική ένταξη και καλλιεργώντας

	μεγαλύτερη αυτοπεποίθηση κατά τη διαδικασία αναζήτησης στήριξης. • Συνεργασία και συντονισμός: Η βελτιωμένη επικοινωνία μεταξύ δημόσιων φορέων, ΜΚΟ και Ρομά κοινοτήτων ενισχύει την εμπιστοσύνη και εξασφαλίζει ότι οι υπηρεσίες είναι πιο προσιτές και πολιτισμικά ευαίσθητες. • Πολιτικές παρεμβάσεις: Η στρατηγική άσκηση πίεσης για την αναγνώριση και την ένταξη των Ρομά κοινοτήτων οδηγεί σε συστημική αλλαγή, καθώς αντιμετωπίζει τα βαθύτερα αίτια των διακρίσεων και του αποκλεισμού. Στα πιθανά οφέλη συγκαταλέγονται η αυξημένη εμπιστοσύνη προς τους θεσμούς, η μεγαλύτερη ενασχόληση με τις υπηρεσίες και η ενδυνάμωση των Ρομά γυναικών ώστε να καταγγέλεται και να αντιμετωπίζεται η έμφυλη βία. Με την προώθηση της συμπερίληψης και την καταπολέμηση των συστημικών εμποδίων, οι πρακτικές αυτές θέτουν τις βάσεις για μακροπρόθεσμη κοινωνική αλλαγή και βελτιωμένα αποτελέσματα για τις Ρομά γυναίκες.
Πώς θα μπορούσε να αξιοποιηθεί/ μεταφερθεί η βέλτιστη πρακτική στο δικό μας έργο	Οι αρχές και οι προτάσεις από το έργο της Nasc μπορούν να αποτελέσουν σημαντική πηγή πληροφοριών για το έργο RoW-POWER. Για παράδειγμα, στις πρωτοβουλίες για την ανάπτυξη δεξιοτήτων θα μπορούσε να συμπεριληφθεί η εκπαίδευση των διαμεσολαβητών/ριών σχετικά με την προάσπιση των δικαιωμάτων των Ρομά γυναικών και τη δυνατότητα πρόσβασης σε αρμόδιες υπηρεσίες, αντιμετωπίζοντας άμεσα τα εμπόδια που επισημαίνονται στην έκθεση της Nasc. Η έμφαση στην οικοδόμηση επικοινωνίας και εμπιστοσύνης μεταξύ των Ρομά κοινοτήτων και των δημόσιων φορέων είναι ιδιαίτερα σημαντική. Το έργο RoW-POWER μπορεί να ενσωματώσει πρακτικές οι οποίες ενθαρρύνουν τη συνεργασία μεταξύ των Ρομά διαμεσολαβητών/ριών και των επαγγελματιών στον τομέα της καταπολέμησης της έμφυλης βίας και της φροντίδα των θυμάτων, διασφαλίζοντας ότι οι υπηρεσίες θα είναι προσβάσιμες, πολιτισμικά κατάλληλες και χωρίς αποκλεισμούς. Επιπλέον, η έκκληση του Nasc για μια συντονισμένη προσέγγιση των ΜΚΟ ευθυγραμμίζεται με τον στόχο του έργου για τη βελτίωση των δικτύων υποστήριξης. Με την προώθηση συμπράξεων και κοινών στοχεύσεων, το έργο μπορεί να διασφαλίσει ότι οι Ρομά γυναίκες θα υποστηρίζονται συνολικά, με ολοκληρωμένες υπηρεσίες που θα καλύπτουν τις ιδιαίτερες ανάγκες τους. Οι πρωτοβουλίες για την καταπολέμηση των στερεοτύπων και τη βελτίωση της κατανόησης της κουλτούρας των Ρομά εκ μέρους των παρόχων υπηρεσιών είναι επίσης σε θέση να ενισχύσουν την εμπιστοσύνη και τη συμμετοχή. Τέλος, η προσαρμογή των προτάσεων του Nasc που εστιάζουν στην κοινότητα, όπως η ενημέρωση σχετικά με τα δικαιώματα και η δημιουργία πρωτοβουλιών συνηγορίας υπό την ηγεσία των Ρομά, έχει τη δυνατότητα να ενδυναμώσει τις Ρομά γυναίκες.

Σύνδεσμος ιστοσελίδας:	https://nascireland.org/sites/default/files/NASC-ROMA-REPORT.pdf
Τίτλος	Gender-based violence a resource document for services and organisations working with and for minority ethnic women (Έμφυλη βία, ένα έγγραφο πόρων για υπηρεσίες και οργανώσεις που εργάζονται μαζί και προς όφελος γυναικών που ανήκουν σε εθνοτικές μειονότητες)
Χώρα	Ιρλανδία
Σύντομη περιγραφή	Αυτό το έγγραφο του Συμβουλίου Υγείας Γυναικών της Ιρλανδίας παρέχει ολοκληρωμένες οδηγίες για οργανώσεις οι οποίες υποστηρίζουν γυναίκες που ανήκουν σε εθνοτικές μειονότητες και πλήττονται από την έμφυλη βία. Έχει σχεδιαστεί για να βοηθήσει τους παρόχους υπηρεσιών να αντιμετωπίσουν τα ειδικά εμπόδια που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες που ανήκουν σε εθνοτικές μειονότητες όταν γνωστοποιούν την έμφυλη βία και αναζητούν υποστήριξη, όπως είναι ο φόβος της απέλασης, η έλλειψη γνώσεων σχετικά με τα δικαιώματά τους, το στίγμα και η κοινωνική απομόνωση. Το έγγραφο περιγράφει αποτελεσματικές πρακτικές για την διαχείριση της γνωστοποίησης εκ μέρους της γυναίκας, όπως η ενεργός ακρόαση, η μη επικριτική στάση, η ένδειξη αποδοχής και πίστης, η επικύρωση της απόφασης της γυναίκας να προχωρήσει στις αποκαλύψεις. Δίνει έμφαση στην εμπιστευτικότητα, στη σημασία της κατάλληλης παραπομπής σε υπηρεσίες που εξειδικεύονται στην αντιμετώπιση της έμφυλης βίας και στην ανάπτυξη εξατομικευμένων σχεδίων ασφαλείας. Καθώς αναγνωρίζει τη σύνθετη φύση της διακοπής μιας κακοποιητικής σχέσης, επισημαίνει ότι πρόκειται για μια διαδικασία που απαιτεί συνεχή υποστήριξη και υπομονή. Επίσης, ενθαρρύνει τις οργανώσεις να παίξουν ενεργό ρόλο στην πρόληψη της έμφυλης βίας, καταπολεμώντας την κοινωνική απομόνωση μέσω δικτύων υποστήριξης και πρωτοβουλιών ευαισθητοποίησης στις εθνοτικά μειονοτικές κοινότητες. Υπογραμμίζει τον κρίσιμο ρόλο των πολιτισμικά ευαίσθητων πρακτικών και της συνεργασίας με τους ηγέτες της κοινότητας. Το έγγραφο περιλαμβάνει πρακτικά εργαλεία, όπως σημεία προς συζήτηση για τα σχέδια ασφαλείας και πληροφορίες σχετικά με συναφείς οργανισμούς και πόρους υποστήριξης στην Ιρλανδία.
Διαδικασία και σχετικά στάδια/βήματα του πρωτοκόλλου για την έμφυλη βία	• Γνωστοποίηση και υποστήριξη: Καθοδήγηση για την αντιμετώπιση και την υποστήριξη κατά την αποκάλυψη της έμφυλης βίας. • Κατάρτιση σχεδίου ασφαλείας: Ανάπτυξη προσαρμοσμένων σχεδίων ασφαλείας για τον περιορισμό των κινδύνων. • Παραπομπή: Σύνδεση των επιζησασών/ώντων με κατάλληλες εξειδικευμένες υπηρεσίες για την αντιμετώπιση της έμφυλης βίας.

	• Πρόληψη: Δημιουργία δικτύων υποστήριξης και πρωτοβουλιών ευαισθητοποίησης της κοινότητας για τη μείωση της κοινωνικής απομόνωσης και την πρόληψη της έμφυλης βίας.
Τάσεις και πιθανά οφέλη της βέλτιστης πρακτικής	Αυτή η πρακτική αποδεικνύει τη σημασία της εξατομικευμένης υποστήριξης για τις γυναίκες που ανήκουν σε εθνοτικές μειονότητες και υφίστανται έμφυλη βία. Οι βασικές τάσεις είναι οι εξής: • Πολιτισμικά τεκμηριωμένη υποστήριξη: Η καθοδήγηση δίνει προτεραιότητα στην κατανόηση των ειδικών εμποδίων που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες οι οποίες ανήκουν σε εθνοτικές μειονότητες, επιτρέποντας στους παρόχους υπηρεσιών να ανταποκρίνονται με ευαισθησία και συνάφεια. • Έμφαση στην ενδυνάμωση και την ασφάλεια: Η συγκεκριμένη προσέγγιση προωθεί την ενδυνάμωση, δίνοντας παράλληλα προτεραιότητα στις άμεσες ανάγκες για ασφάλεια. • Πρόληψη μέσω της συμμετοχής της κοινότητας: Η ευαισθητοποίηση και η ενίσχυση των δικτύων εντός των εθνοτικά μειονοτικών κοινοτήτων αντιμετωπίζει τα βαθύτερα αίτια, όπως η κοινωνική απομόνωση, που ενισχύουν την ευαλωτότητα ως προς την έμφυλη βία • Συνεργασία με ειδικούς στον τομέα της καταπολέμησης της έμφυλης βίας και της φροντίδας των θυμάτων: Το έγγραφο υπογραμμίζει την αξία των συμπράξεων με εξειδικευμένες οργανώσεις για την αποτελεσματική παραπομπή και διαχείριση των περιστατικών. Τέτοιου τύπου πρακτικές βελτιώνουν συλλογικά την εμπιστοσύνη, την πρόσβαση στην υποστήριξη και τα αποτελέσματα για τις γυναίκες οι οποίες ανήκουν σε εθνοτικές μειονότητες και υφίστανται έμφυλη βία.
Πώς θα μπορούσε να αξιοποιηθεί/ μεταφερθεί η βέλτιστη πρακτική στο δικό μας έργο	Το έργο <i>RoW-POWER</i> μπορεί να προσαρμόσει διάφορα στοιχεία από αυτή τη βέλτιστη πρακτική για να υποστηρίξει Ρομά γυναίκες που υφίστανται ή κινδυνεύουν από την έμφυλη βία. Οι βασικές εφαρμογές περιλαμβάνουν: • Πολιτισμικά ευαίσθητη κατάρτιση για τους/τις διαμεσολαβητές/ριες: Ένταξη των κατευθύνσεων που δίνει το έγγραφο στην κατάρτιση Ρομά διαμεσολαβητών/ριών και επαγγελματιών προκειμένου να ανέπτυξουν την ικανότητά τους να ανταποκρίνονται αποτελεσματικά στις αποκαλύψεις εκ μέρους των γυναικών. • Στρατηγικές σχεδιασμού ασφαλείας: Προσαρμογή των εργαλείων σχεδιασμού ασφαλείας για την αντιμετώπιση των ειδικών συνθηκών και κινδύνων που αντιμετωπίζουν οι Ρομά

	γυναίκες, ενισχύοντας έτσι την ετοιμότητα ανάληψης δράσης σε καταστάσεις κρίσης. • Ευαισθητοποίηση της κοινότητας και δίκτυα υποστήριξης: Με βάση την έμφαση στη συμμετοχή της κοινότητας, το έργο μπορεί να αναπτύξει ομάδες υποστήριξης ειδικά για τους/τις Ρομά και εκστρατείες ευαισθητοποίησης για τη μείωση του κοινωνικού στίγματος και της απομόνωσης. • Ενίσχυση των οδών παραπομπής: Σύμπραξη με οργανώσεις για την καταπολέμηση της έμφυλης βίας ώστε να παρέχεται στις Ρομά γυναίκες απρόσκοπτη πρόσβαση σε εξειδικευμένες υπηρεσίες και εξατομικευμένη διαχείριση των υποθέσεων. Αυτές οι στρατηγικές ευθυγραμμίζονται με τους στόχους του έργου για τη βελτίωση των υπηρεσιών υποστήριξης, αναφοράς και συμβουλευτικής για τις Ρομά γυναίκες, ενώ παράλληλα ενισχύουν την ενδυνάμωση μέσω της ενημέρωσης και των προσβάσιμων δικτύων υποστήριξης.
Σύνδεσμος ιστότοπου	https://www.lenus.ie/bitstream/handle/10147/91487/40_MEWResource_Document.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Τίτλος	A Good Practice Guide: Improving service provision for Gypsy, Roma and Traveller domestic abuse survivors (Οδηγός καλής πρακτικής: Βελτιωμένη παροχή υπηρεσιών για Αθίγγανες/ους, Ρομά και Νομάδες επιζήσασες/αντες ενδοοικογενειακής κακοποίησης)
Χώρα	Ηνωμένο Βασίλειο
Σύντομη περιγραφή	Η συγκεκριμένη βέλτιστη πρακτική επικεντρώνεται στην αντιμετώπιση των ιδιαίτερων αναγκών των αθίγγανων, Ρομά και νομάδων (GRT) επιζήσασών/αντων ενδοοικογενειακής κακοποίησης μέσω μιας πολιτισμικά ενήμερης και ευέλικτης παροχής υπηρεσιών. Η πρωτοβουλία βασίζεται στα ευρήματα της έκθεσης <i>A Good Practice Guide: Improving service provision for Gypsy, Roma and Traveller domestic abuse survivors</i> και υπογραμμίζει τα εμπόδια σχετικά με τη συμμετοχή, όπως οι διακρίσεις, οι ανεκπλήρωτες ανάγκες αλφαριθμητισμού και η δυσπιστία απέναντι στις κύριες υπηρεσίες. Οι καλές πρακτικές που εντοπίστηκαν περιλαμβάνουν συμπράξεις όπως αυτή μεταξύ της Solace Women's Aid (SWA) και του Traveller Movement (TM), οι οποίες παρέχουν πολιτισμικά ευαίσθητους λειτουργούς και συνηγορία, προσφέροντας στις/στους επιζήσασες/αντες γενικές επιλογές υποστήριξης αλλά και εξειδικευμένες σε Αθίγγανους, Ρομά, νομαδικούς πληθυσμούς. Η μακροπρόθεσμη υποστήριξη, η κατανόηση της κουλτούρας και η επικοινωνία με σεβασμό αποτελούν κύρια στοιχεία. Η βέλτιστη πρακτική υπογραμμίζει ότι οι υπηρεσίες πρέπει να σέβονται την ταυτότητα των επιζήσασών/αντων, να μην τις/τους

	αντιμετωπίζουν ως θύματα της κουλτούρας τους και να αναγνωρίζουν την κοινωνικοοικονομική απομόνωση με την οποία βρίσκονται αντιμέτωποι πολλές/οί Αθίγγανες/οι, Ρομά και Νομάδες επιζήσασες/αντες. Τονίζει επίσης την ανάγκη για ευέλικτες, προσβάσιμες λύσεις, ιδίως για όσα άτομα είναι αποκλεισμένα από τα παραδοσιακά συστήματα.
Διαδικασία και σχετικά στάδια/βήματα του πρωτοκόλλου για την έμφυλη βία	• Διαχείριση περιστατικών και συνηγορία με επίκεντρο την/τον επιζήσασα/αντα. • Προστατευόμενες υπηρεσίες στέγασης, ειδικά προσαρμοσμένες στις πολιτισμικές ανάγκες. • Ενίσχυση της ευαισθητοποίησης και της ικανότητας των γενικών υπηρεσιών να υποστηρίζουν περιθωριοποιημένες εθνοτικές ομάδες. • Αξιολόγηση κινδύνου και σχεδιασμός ασφαλείας, ιδίως για περιστατικά που αφορούν κακοποίηση λόγω ζητημάτων τιμής.
Τάσεις και πιθανά οφέλη της βέλτιστης πρακτικής	Αυτή η βέλτιστη πρακτική δείχνει τη δυνατότητα βελτίωσης των αποτελεσμάτων για τις/τους περιθωριοποιημένες/ους επιζήσασες/αντες μέσω πολιτισμικά εξειδικευμένων προσεγγίσεων χωρίς αποκλεισμούς. Οι κύριες τάσεις εντοπίζουν ανάγκες για: • Πολιτισμική ευαισθησία: Οι υπηρεσίες πρέπει να αναγνωρίζουν την ποικιλομορφία των αθιγγανικών, Ρομά, νομαδικών κοινοτήτων και να υιοθετούν πρακτικές πολιτισμικά ευαίσθητες. • Ευέλικτα μοντέλα υποστήριξης: Οι υπηρεσίες μπορούν να βελτιώσουν την πρόσβαση και τη συμμετοχή των επιζησασών/αντων, αντιμετωπίζοντας εμπόδια όπως ο αναλφαριθμητισμός, η κινητικότητα και ο ψηφιακός αποκλεισμός. • Λύσεις υπό την ηγεσία της κοινότητας: Η συμμετοχή των επιζησασών/αντων και των μελών της αθιγγανικής, Ρομά, νομαδικής κοινότητας στο σχεδιασμό του έργου διασφαλίζει ότι οι υπηρεσίες θα αντικατοπτρίζουν τις ανάγκες που θέτουν τα ίδια τα άτομα. Πιθανά οφέλη περιλαμβάνουν την αυξημένη εμπιστοσύνη και εμπλοκή με τις υπηρεσίες, τον περιορισμό της απομόνωσης των επιζησασών/αντων και τον αποτελεσματικότερο σχεδιασμό ασφαλείας.
Πώς θα μπορούσε να αξιοποιηθεί/μεταφερθεί η βέλτιστη πρακτική στο δικό μας έργο	Οι βέλτιστες πρακτικές που εντοπίστηκαν ευθυγραμμίζονται με τους στόχους του έργου RoW-POWER. Η εστίαση σε πολιτισμικά ευαίσθητες προσεγγίσεις με βάση την κοινότητα μπορεί να εμπλουτίσει την κατάρτιση των διαμεσολαβητριών/ων, εξοπλίζοντάς τους για την αντιμετώπιση των ιδιαίτερων εμποδίων που αντιμετωπίζουν οι Ρομά γυναίκες, όπως η έλλειψη εμπιστοσύνης, οι διακρίσεις και η κοινωνική απομόνωση.

	Τα ευέλικτα μοντέλα υπηρεσιών, όπως η στέγαση έκτακτης ανάγκης και τα εξατομικευμένα εργαστήρια, προσφέρουν πολύτιμα παραδείγματα για τον σχεδιασμό προσβάσιμων και ευαίσθητων υπηρεσιών ως προς την καταπολέμηση της έμφυλης βίας. Έχουν τη δυνατότητα να προσαρμοστούν για την αντιμετώπιση ζητημάτων όπως ο ψηφιακός αποκλεισμός, ο αναλφαβητισμός και οι περιορισμοί στην κινητικότητα, διασφαλίζοντας ότι οι Ρομά γυναίκες θα μπορούν να έχουν με αυτοπεποίθηση πρόσβαση στην υποστήριξη που χρειάζονται. Το έργο RoW-POWER μπορεί επίσης να υιοθετήσει τις στρατηγικές οικοδόμησης συμπράξεων που επισημάνθηκαν, ενισχύοντας έτσι τη συνεργασία ανάμεσα στις/στους διαμεσολαβητές/ριες και τις/τους επαγγελματίες στον τομέα της καταπολέμησης της έμφυλης βίας και της φροντίδας των θυμάτων. Μέσα από την ενθάρρυνση της αμοιβαίας κατανόησης και των κοινών στόχων, το έργο μπορεί να δημιουργήσει ένα συνεκτικό δίκτυο υποστήριξης, στο οποίο οι Ρομά γυναίκες θα λαμβάνουν συνολική βοήθεια από γενικές και εξειδικευμένες ως προς την κοινότητα υπηρεσίες. Τέτοιες πρακτικές προσφέρουν πρακτικές ιδέες για την ανάπτυξη ενός συμπεριληπτικού βιώσιμου πλαισίου το οποίο ενισχύει τις υπηρεσίες αναφοράς, συμβουλευτικής και υποστήριξης για τις Ρομά γυναίκες που υφίστανται ή κινδυνεύουν από την άσκηση έμφυλης βίας.
Σύνδεσμος ιστότοπου	https://travellermovement.org.uk/static/8b8aea8acfcde52e4665d28035bde2d5/2022.02.25-DA-Good-Practice-Guide.pdf

Τίτλος	Κέντρο παροχής ψυχοκοινωνικής βοήθειας και υποστήριξης σε θύματα έμφυλης και ενδοοικογενειακής βίας - "ISI ARKA"
Χώρα	Βόρεια Μακεδονία
Σύντομη περιγραφή	Το έργο υλοποιείται από την Ένωση Πρωτοβουλία για τα δικαιώματα των γυναικών από το Shuto Orizari και υποστηρίζεται από το UNFPA στο πλαίσιο του σχεδίου εργασίας: Παροχή καταφυγίου και ψυχοκοινωνικής υποστήριξης για όλα τα θύματα και τις/τους επιζήσασες/αντες έμφυλης και ενδοοικογενειακής βίας μέσω της αναπαραγωγής βέλτιστων πρακτικών συνεργασίας μεταξύ οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών, της τοπικής αυτοδιοίκησης και του ιδιωτικού τομέα, με χρηματοδότηση από τη Βρετανική Πρεσβεία. Αποσκοπεί στη διασφάλιση της βιωσιμότητας της Ένωσης μέσω της διατομεακής συνεργασίας με όλους τους τοπικούς φορείς ως κέντρο για τον περιορισμό και την πρόληψη της ενδοοικογενειακής βίας κατά των Ρομά γυναικών, καθώς και στην παροχή βοήθειας και υπηρεσιών υποστήριξης σε γυναίκες θύματα ενδοοικογενειακής και έμφυλης βίας. Το έργο στοχεύει επίσης στην ευαισθητοποίηση και την ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ των φορέων και των γυναικών θυμάτων ενδοοικογενειακής και έμφυλης βίας.

	Κατά τη διάρκεια του 2023, μέσω του κέντρου, η Ένωση παρείχε υποστήριξη σε 35 Ρομά γυναίκες θύματα ενδοοικογενειακής και έμφυλης βίας.
Διαδικασία και σχετικά στάδια/βήματα του πρωτοκόλλου για την έμφυλη βία	• Διαδικασίες αναφοράς του περιστατικού • Διαδικασία παροχής ψυχοκοινωνικής υποστήριξης στο θύμα της έμφυλης βίας • Παροχή συμβουλευτικής υποστήριξης στο θύμα για την αντιμετώπιση της έμφυλης βίας • Παροχή νομικής βοήθειας και υποστήριξης στο θύμα της έμφυλης βίας • Παροχή υποστήριξης για την απόκτηση κοινωνικών δικαιωμάτων • Επαγγελματικός προσανατολισμός και επανένταξη
Τάσεις και πιθανά οφέλη της βέλτιστης πρακτικής	Αυτή η βέλτιστη πρακτική αποδεικνύει ότι όταν παρέχεται ειδική υποστήριξη προς μια ευάλωτη κατηγορία από μια υπηρεσία η οποία προέρχεται από Ρομά γυναίκες και απευθύνεται σε Ρομά γυναίκες, το θύμα έχει μεγαλύτερη εμπιστοσύνη για να ζητήσει βοήθεια. Επίσης, η ύπαρξη ενός κέντρου στο οποίο μπορεί να καλέσει ένα άτομο και να ζητήσει βοήθεια στη μητρική του γλώσσα ξεπερνά τα γλωσσικά εμπόδια στην επικοινωνία, καθώς και τα πολιτισμικά εμπόδια, αφού το θύμα, έχοντας βιώσει μια συγκεκριμένη μορφή βίας, ζητά βοήθεια από μια Ρομά γυναίκα, η οποία προέρχεται από την ίδια εθνοτική ομάδα, για να διεκδικήσει ένα ορισμένο δικαίωμα. Μέθοδοι εργασίας από Ρομά γυναίκες για Ρομά γυναίκες Μέθοδοι συνεργασίας μεταξύ διαπολιτισμικών διαμεσολαβητών/ριών & μεταφραστών/ριων με επαγγελματίες και κοινωνικές υπηρεσίες του τομέα της καταπολέμησης της έμφυλης βίας και της φροντίδας των θυμάτων.
Πώς θα μπορούσε να αξιοποιηθεί/ μεταφερθεί η βέλτιστη πρακτική στο δικό μας έργο	Αυτή η πρακτική θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί/μεταφερθεί στο δικό μας έργο μέσω της άμεσης συνεργασίας με το συγκεκριμένο κέντρο και τους/τις Ρομά διαμεσολαβητές/ριες υγείας και εκπαίδευσης. Οι Ρομά διαμεσολαβητές/ριες, εκτός από την εργασία τους στο γραφείο και την υποδοχή πελατών, έχουν το καθήκον να επισκέπτονται την κοινότητα των Ρομά στο πεδίο και βρίσκονται σε άμεση επαφή μαζί της. Έτσι, είναι σε θέση να παρατηρούν, να εντοπίζουν και να χαρτογραφούν ενδεχόμενα θύματα έμφυλης και ενδοοικογενειακής βίας, τα οποία μπορούν έπειτα να τα παραπέμπουν στο κέντρο για την παροχή ψυχοκοινωνικής βοήθειας και υποστήριξης. Μέσω της συνεργασίας και της δουλειάς τους με το κέντρο, οι διαμεσολαβητές/ριες μπορούν να αποκτήσουν την εμπειρία και τη γνώση που απαιτούνται για να εργαστούν με Ρομά γυναίκες, ενδεχόμενα θύματα έμφυλης βίας.
Σύνδεσμος ιστότοπου	https://zenisutoorizari.org.mk/isi-arka/

Τίτλος	Εθνική τηλεφωνική γραμμή βοήθειας για την υποστήριξη γυναικών θυμάτων ενδοοικογενειακής βίας SOS
Χώρα	Βόρεια Μακεδονία
Σύντομη περιγραφή	Το συγκεκριμένο έργο υλοποιείται από το Εθνικό Συμβούλιο για την ισότητα των φύλων. Έχει στόχο να παρέχει 24ωρη πρόσβαση σε βοήθεια, υποστήριξη και προστασία για τα θύματα βίας μέσω μιας εθνικής δωρεάν γραμμής κινητής τηλεφωνίας SOS, η οποία διατίθεται από όλους τους παρόχους κινητής τηλεφωνίας της χώρας (T-Home, VIP). Η υπηρεσία λειτουργεί 24 ώρες με 3 γραμμές κινητής τηλεφωνίας (από όλες τις εταιρείες κινητής τηλεφωνίας της χώρας, όλες τις ημέρες του μήνα), επιτρέποντας έτσι τη συνεχή πρόσβαση σε υποστήριξη και βοήθεια, την παροχή συμβουλευτικής, την παραπομπή του θύματος σε άλλες άμεσες υπηρεσίες και τη σύνδεση με αρμόδιους φορείς για την αντιμετώπιση της βίας. Το έργο υποστηρίζεται από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Πολιτικής της Βόρειας Μακεδονίας.
Διαδικασία και σχετικά στάδια/βήματα του πρωτοκόλλου για την έμφυλη βία	• 24ωρο κέντρο βοήθειας και εξυπηρέτησης • Διαδικασίες αναφοράς του περιστατικού • Διαδικασία παροχής ψυχοκοινωνικής υποστήριξης στο θύμα της έμφυλης βίας • Παροχή συμβουλευτικής υποστήριξης στο θύμα για την αντιμετώπιση της έμφυλης βίας • Παροχή νομικής βοήθειας και υποστήριξης στο θύμα της έμφυλης βίας
Τάσεις και πιθανά οφέλη της βέλτιστης πρακτικής	Αυτή η βέλτιστη πρακτική διευκολύνει και παρέχει υποστήριξη στις γυναίκες ως ευάλωτη κοινωνική ομάδα από εκπαιδευμένα και ενημερωμένα άτομα όσον αφορά την πρακτική εργασία με θύματα έμφυλης βίας. Η υπηρεσία είναι διαθέσιμη 24 ώρες το 24ωρο, και ταυτόχρονα εξασφαλίζει πως υπάρχουν άτομα που μιλούν τη μητρική γλώσσα του θύματος, επιλύοντας έτσι τα γλωσσικά και πολιτισμικά εμπόδια κατά την επικοινωνία. Με αυτό τον τρόπο, το θύμα έχει πρόσβαση σε πιο ποιοτικές και κατάλληλες υπηρεσίες.
Πώς θα μπορούσε να αξιοποιηθεί/ μεταφερθεί η βέλτιστη πρακτική στο δικό μας έργο	Αυτή η πρακτική θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί/μεταφερθεί στο δικό μας έργο μέσα από την άμεση συνεργασία με το Εθνικό Συμβούλιο για την ισότητα των φύλων και τους/τις Ρομά διαμεσολαβητές/ριες υγείας και εκπαίδευσης. Πέρα από την εργασία τους στο γραφείο και την υποδοχή πελατών, οι Ρομά διαμεσολαβητές/ριες θα μπορούσαν να συνεργαστούν με τους/τις εργαζόμενους/ες SOS και από κοινού να υποστηρίξουν τα θύματα έμφυλης βίας και να εργαστούν για την πρόληψη της. Λόγω των επισκέψεών τους στο πεδίο, είναι σε θέση να παρατηρήσουν, να αναγνωρίσουν και να χαρτογραφήσουν ενδεχόμενα θύματα έμφυλης και ενδοοικογενειακής και να τα παραπέμψουν στο Εθνικό Συμβούλιο για την ισότητα των φύλων ώστε να τους δοθεί ψυχοκοινωνική βοήθεια και υποστήριξη.

Σύνδεσμος ιστοτόπου	https://www.mtsp.gov.mk/specijalizirani-uslugi-za-zrtvi-na-semejno-nasilstvo.nspx https://nsrr.org.mk/
----------------------------	--

Τίτλος	Εθνικό σχέδιο δράσης για την προστασία, την προώθηση και την τήρηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων των Ρομά γυναικών και κοριτσιών 2022-2024
Χώρα	Βόρεια Μακεδονία
Σύντομη περιγραφή	Πρόκειται για ένα σημαντικό στρατηγικό έγγραφο το οποίο αναπτύχθηκε και υιοθετήθηκε από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Πολιτικής της Βόρειας Μακεδονίας. Το συγκεκριμένο σχέδιο δράσης αποτελεί ένα έγγραφο εθνικής πολιτικής σχετικό με τη στρατηγική για την προσωπική ανάπτυξη των γυναικών και των κοριτσιών Ρομά και έχει εξαιρετική σημασία για την καταπολέμηση της έμφυλης βίας σε εθνικό επίπεδο, καθώς δίνει ιδιαίτερη προσοχή στη βελτίωση και την προώθηση της κατάστασης των Ρομά γυναικών και κοριτσιών όσον αφορά τους θεσμούς.
Διαδικασία και σχετικά στάδια/βήματα του πρωτοκόλλου για την έμφυλη βία	• 24ωρο κέντρο παροχής βοήθειας και εξυπηρέτησης • Διαδικασίες αναφοράς του περιστατικού • Διαδικασία παροχής ψυχοκοινωνικής υποστήριξης στο θύμα της έμφυλης βίας • Παροχή συμβουλευτικής υποστήριξης στο θύμα για την αντιμετώπιση της έμφυλης βίας • Παροχή νομικής βοήθειας και υποστήριξης στο θύμα της έμφυλης βίας
Τάσεις και πιθανά οφέλη της βέλτιστης πρακτικής	Η βέλτιστη πρακτική παρέχει υποστήριξη στις γυναίκες ως ευάλωτη ομάδα από άτομα εκπαιδευμένα και ενημερωμένα όσον αφορά την έμπρακτη εργασία με θύματα έμφυλης βίας. Η υποστήριξη είναι διαθέσιμη 24 ώρες το 24ωρο και παρέχεται εξίσου στη μητρική γλώσσα του θύματος, γεγονός που περιορίζει τα γλωσσικά και πολιτισμικά εμπόδια κατά την επικοινωνία, ώστε το θύμα να έχει πρόσβαση σε ποιοτικές κατάλληλες υπηρεσίες
Πώς θα μπορούσε να αξιοποιηθεί/ μεταφερθεί η βέλτιστη πρακτική στο δικό μας έργο	Αυτή η πρακτική θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί/μεταφερθεί στο δικό μας έργο μας σε άμεση συνεργασία με το Εθνικό Συμβούλιο για την ισότητα των φύλων και τους/τις Ρομά διαμεσολαβητές/ριες υγείας και εκπαίδευσης. Πέρα από την εργασία στο γραφείο και την υποδοχή πελατών, οι Ρομά διαμεσολαβητές/ριες θα μπορούσαν να συνεργαστούν με τους/τις λειτουργούς του SOS και να εργαστούν από κοινού για την υποστήριξη των θυμάτων της έμφυλης βίας και την πρόληψή της. Λόγω των επισκέψεών τους στο πεδίο, είναι σε θέση να παρατηρήσουν, να αναγνωρίσουν και να χαρτογραφήσουν ενδεχόμενα θύματα έμφυλης και ενδοοικογενειακής βίας και να τα παραπέμπουν στο Εθνικό Συμβούλιο για την ισότητα των φύλων ώστε να τους δοθεί ψυχοκοινωνική βοήθεια και υποστήριξη.

Σύνδεσμος ιστότοπου	https://www.mtsp.gov.mk/specijalizirani-uslugi-za-zrtvi-na-semejno-nasilstvo.nspx https://nsrr.org.mk/
Τίτλος	Πρόγραμμα Cali
Χώρα	Ισπανία
Σύντομη περιγραφή	Αυτό το πρόγραμμα ασχολείται τις ιδιαίτερες ανάγκες των Ρομά γυναικών. Κατανοεί την κοινωνική τους πραγματικότητα, προωθεί την προσωπική τους ανάπτυξη για την πλήρη άσκηση της ιδιότητας του πολίτη και ενισχύει τις δεξιότητες και τα προσόντα τους πριν από την αναζήτηση εργασίας, ώστε να διευκολύνει την πρόσβασή τους στην απασχόληση και να επιτευχθεί η επιδιωκόμενη ενδυνάμωση και χειραφέτηση. Για την επίτευξη ίσων ευκαιριών για τις Ρομά γυναίκες, το Fundació Secretariado Gitano συνεργάζεται με τη Ρομά κοινότητα και την υπόλοιπη κοινωνία. Βασικοί θεσμοί και φορείς παίζουν σημαντικό ρόλο στο πρόγραμμα, καθώς συμμερίζονται την πεποίθηση ότι όλοι οφείλουν να συμμετέχουν στην επίτευξη μιας πιο ισότιμης κοινωνίας με ισότιμη πρόσβαση σε αγαθά, υπηρεσίες και δικαιώματα. Το πρόγραμμα είχε διάρκεια από το 2016 έως το 2023.
Διαδικασία και σχετικά στάδια/βήματα του πρωτοκόλλου για την έμφυλη βία	Η φροντίδα για τις γυναίκες που έχουν βιώσει έμφυλη βία περιλαμβάνει την ενημέρωση, την καθοδήγηση, την υποστήριξη και την εξατομικευμένη συνοδεία, καθώς και τη δράση με εξειδικευμένους πόρους για την εξάλειψη ή την πρόληψη των εμποδίων πρόσβασης ή των διακρίσεων.
Τάσεις και πιθανά οφέλη της βέλτιστης πρακτικής	Η συγκεκριμένη βέλτιστη πρακτική εφαρμόστηκε από το Fundació Secretariado Gitano, έναν ισπανικό εθνικό οργανισμό για την προώθηση της ευημερίας και της ένταξης των Gitanos (Ισπανών Ρομά). Συνεπώς, η προσέγγισή της βασίστηκε σε μεγάλο βαθμό στην ενσωμάτωση της βοήθειας για την έμφυλη βία στις υπηρεσίες διαμεσολάβησης, καθώς οι επαγγελματίες στον τομέα της καταπολέμησης της έμφυλης βίας και της φροντίδας των θυμάτων ήταν επίσης πολιτισμικά ευαίσθητοι/ες ως προς τα ζητήματα των Gitanos και είχαν τη δυνατότητα να ενεργούν και ως διαμεσολαβητές/ριες.
Πώς θα μπορούσε να αξιοποιηθεί/ μεταφερθεί η βέλτιστη πρακτική στο δικό μας έργο	Αυτή η βέλτιστη πρακτική θα μπορούσε να φανεί χρήσιμη σε περίπτωση που χρειαστούμε περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο ενσωμάτωσης του ρόλου του επαγγελματία στον τομέα της καταπολέμησης της έμφυλης βίας και της φροντίδας των θυμάτων στον ρόλο του διαμεσολαβητή.
Σύνδεσμος ιστότοπου	https://www.gitanos.org/que-hacemos/areas/inclusion_social/cali.html

Τίτλος	Me quiero libre
Χώρα	Ισπανία
Σύντομη περιγραφή	Ο οδηγός <i>Me quiero libre. Guía de Prevención de la violencia de género para el trabajo con adolescentes</i> (Θέλω να είμαι ελεύθερος/η. Οδηγός για την πρόληψη της έμφυλης βίας για τους εργαζόμενους με εφήβους) δημιουργήθηκε από το Fundació Secretariado Gitano το 2020 ως όχημα προς την κατεύθυνση μιας πιο ισότιμης κοινωνίας απαλλαγμένης από τις διακρίσεις που εξακολουθούν να υπάρχουν στις μέρες μας. Συντάκτρια του οδηγού είναι η Belén Martos Losada και το περιεχόμενό του περιλαμβάνει διδακτικό υλικό, φύλλα εργασίας, εργαστήρια, οδηγίες και στρατηγικές που μπορούν να χρησιμοποιηθούν στην τάξη με τους μαθητές. Μέσω μιας συμμετοχικής και βιωματικής μεθοδολογίας, οι ομάδες είναι σε θέση να επεξεργαστούν τη συμπεριφορά και τη στάση τους σχετικά με την ανισότητα των φύλων και την έμφυλη βία. Επιπλέον, δημιουργείται ένας χώρος αναστοχασμού και ανάλυσης για να διερευνηθεί περαιτέρω η ψυχολογική βία, που τις περισσότερες φορές περνάει απαρατήρητη.
Διαδικασία και σχετικά στάδια/βήματα του πρωτοκόλλου για την έμφυλη βία	- Ενημέρωση και εκπαίδευση για τα δικαιώματα των Ρομά γυναικών. - Ανάπτυξη δεξιοτήτων για τη στήριξη των υποστηρικτών/ριών της κοινότητας.
Τάσεις και πιθανά οφέλη της βέλτιστης πρακτικής	Ο οδηγός περιλαμβάνει 13 εργαστήρια/δραστηριότητες χωρισμένα σε 5 κατηγορίες που έχουν στόχο να βοηθήσουν τα νεαρά άτομα της Ρομά κοινότητας να εντοπίζουν έγκαιρα τα πρώτα συνηθισμένα σημάδια της έμφυλης βίας από νεαρή ηλικία, προκειμένου μελλοντικά να δημιουργηθούν υγιείς σχέσεις με σεβασμό, να εξαλειφθεί η έμφυλη βία και να δημιουργηθούν χώροι που θα ενθαρρύνουν τις ίσες ευκαιρίες, την ελευθερία και τον σεβασμό μεταξύ διαφορετικών πολιτισμών. Το περιεχόμενο του οδηγού αποτελεί χρήσιμο εργαλείο για τους επαγγελματίες που εργάζονται στον τομέα της νεολαίας, ώστε να το εφαρμόσουν στην πράξη με ομάδες νέων. Τέτοιου τύπου δραστηριότητες τους ενδυναμώνουν στην αποστολή τους να ευαισθητοποιήσουν σχετικά με την έμφυλη βία.

Πώς θα μπορούσε να αξιοποιηθεί/ μεταφερθεί η βέλτιστη πρακτική στο δικό μας έργο	Η έμφυλη βία πλήττει τις γυναίκες σε ολόκληρο τον κόσμο, ανεξάρτητα από το κοινωνικοοικονομικό και πολιτισμικό τους υπόβαθρο, καθώς είναι ένα φαινόμενο που βασίζεται στην ανισότητα ως αποτέλεσμα της απόδοσης συγκεκριμένων έμφυλων ρόλων. Ωστόσο, η περίπτωση των Ρομά γυναικών παρουσιάζει κοινωνικές και πολιτισμικές ιδιαιτερότητες που δεν μπορούν να παραβλεφθούν. Επομένως, είναι απαραίτητο να ληφθεί υπόψη η δική τους πραγματικότητα, καθώς πολλές από αυτές εξακολουθούν να βρίσκονται σε κατάσταση ευαλωτότητας σε όλους τους τομείς της ζωής τους. Με τη βοήθεια ανάλογων οδηγών, οι Ρομά νέες/οι έχουν τη δυνατότητα να μάθουν από πολύ μικρή ηλικία τη σημασία της έμφυλης βίας καθώς και τρόπους για να την εντοπίσουν έγκαιρα στην ατυχή περίπτωση που τη βιώνουν οι ίδιοι/ες. Οι Ρομά διαμεσολαβητές/ριες και οι επαγγελματίες στον τομέα της καταπολέμησης της έμφυλης βίας και της φροντίδας των θυμάτων μπορούν να ενσωματώσουν αυτά τα εργαλεία στις επαγγελματικές τους πρακτικές και να επεκτείνουν τις μεθόδους εργασίας τους προκειμένου να ενισχύσουν την προσπάθειά τους να εκπαιδεύσουν τους νέους σχετικά και ιδανικά να εξαλείψουν την έμφυλη βία.
Σύνδεσμος ιστότοπου	https://www.gitanos.org/upload/93/50/Guia_didactica_Me_quiero_libre.pdf

Όνομα της βέλτιστης πρακτικής	Mujeres gitanas víctimas de violencia de género: Protocolo para la atención específica
Χώρα	Ισπανία
Σύντομη περιγραφή	Το «Ρομά γυναίκες θύματα έμφυλης βίας: Ένα πρωτόκολλο για την εξειδικευμένη μέριμνα» είναι ένα πρωτοκόλλο που συντάχθηκε από την Ομοσπονδία Ενώσεων Ρομά Γυναικών (Federaci3n de Asociaciones de Mujeres Gitanas, FAKALI) για λογαριασμό του Ανδαλουσιανού Ινστιτούτου για τη Γυναίκα (Instituto Andaluz de la Mujer). Η παρούσα έκδοση περιέχει μια σειρά πρωτοκόλλων δράσης, κατ' ουσία τη νομοθετική ανάπτυξη του νόμου της Ανδαλουσίας για την έμφυλη βία, με στόχο να εγγυηθεί και να βελτιώσει τη συντονισμένη μέριμνα της διοίκησης της Ανδαλουσίας, των τοπικών αρχών, των κοινωνικών φορέων και των υπηρεσιών που συνδέονται μαζί της, και να οριοθετήσει τους τομείς δράσης και παρέμβασης σε διάφορα περιστατικά έμφυλης βίας. Αποσκοπεί στην επίλυση ενός βασικού προβλήματος που σχετίζεται με τον συντονισμό των πόρων και την αποτελεσματικότερη και αποδοτικότερη χρήση τους, με στόχο να εγγυηθεί την πρόληψη, την αποτελεσματική, εξατομικευμένη φροντίδα και την ανάκαμψη των γυναικών που βρίσκονται σε κίνδυνο ή είναι θύματα έμφυλης βίας.

	Κύριος στόχος της είναι η επίτευξη μιας ισότιμης Ανδalousίας απαλλαγμένης από την έμφυλη βία.
Διαδικασία και σχετικά στάδια/βήματα του πρωτοκόλλου για την έμφυλη βία	- Ανάπτυξη δεξιοτήτων για τη στήριξη των υποστηρικτών/ριών της κοινότητας. - Καλλιέργεια εμπιστοσύνης μεταξύ των Ρομά κοινοτήτων και των θεσμικών οργάνων για την ενίσχυση των μηχανισμών υποβολής αναφορών και της πρόσβασης σε υπηρεσίες. - Συνηγορία για συστημική αλλαγή με στόχο τη βελτίωση της πρόσβασης σε υπηρεσίες για την καταπολέμηση της έμφυλης βίας.
Τάσεις και πιθανά οφέλη της βέλτιστης πρακτικής	Μία από τις μεγαλύτερες δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι επαγγελματίες στον τομέα της καταπολέμησης της έμφυλης βίας και της φροντίδας των θυμάτων είναι να επιτύχουν ένα επίπεδο εμπιστοσύνης μεταξύ αυτών και του θύματος που να τους επιτρέπει να προβούν στην κατάλληλη παρέμβαση. Η κατάσταση είναι ιδιαίτερα περίπλοκη όσον αφορά ορισμένες ομάδες, όπως οι Ρομά γυναίκες θύματα έμφυλης βίας, γι' αυτό και η ειδική κατάρτιση των επαγγελματιών σε πιο εξατομικευμένα πρωτόκολλα δράσης ή η διεύρυνση των γνώσεών τους σε αυτούς τους τομείς αποτελούν απαραίτητα εργαλεία. Δεν είναι απλώς ένα υλικό εργασίας. Αποτελεί ένα μεγάλο βήμα προς τα εμπρός στον αγώνα κατά της έμφυλης βίας και υπέρ της ορατότητας των Ρομά γυναικών και των ιδιαίτερων συνθηκών του περιβάλλοντός τους, καθώς παρέχει σημεία δράσης για να γίνουν οι παρεμβάσεις πιο αποτελεσματικές και αποδοτικές, εξασφαλίζοντας έτσι την πρόληψη, την εξατομικευμένη φροντίδα και την ανάκαμψη των γυναικών και των ανηλίκων που βρίσκονται σε κίνδυνο ή είναι θύματα έμφυλης βίας, στην προκειμένη περίπτωση των Ρομά γυναικών και ανδρών. Ακολουθώντας τις κατευθυντήριες γραμμές του παρόντος πρωτοκόλλου, οι σχετικοί επαγγελματίες μπορούν να ενισχύσουν την επαφή τους με τις Ρομά γυναίκες θύματα έμφυλης βίας και να τους προσφέρουν την υποστήριξη που χρειάζονται προκειμένου να αντιμετωπίσουν την κατάσταση που βιώνουν και τελικά να την ξεπεράσουν με ασφάλεια.
Πώς θα μπορούσε η βέλτιστη πρακτική να αξιοποιηθεί/ μεταφερθεί στο δικό μας έργο	Το συγκεκριμένο έγγραφο θεσπίζει για πρώτη φορά στην περιοχή της Ανδalousίας μια σειρά κατευθυντήριων γραμμών για την πρόληψη και την παρέμβαση σε περιστατικά έμφυλης βίας με στόχο την υπεράσπιση μιας ιδιαίτερα ευάλωτης ομάδας. Περιλαμβάνει μια σειρά μέτρων, εργαλείων, βέλτιστων πρακτικών και προτάσεων για τη βελτίωση της βοήθειας και των γνώσεων των επαγγελματιών σχετικά με τη σύνθετη κατάσταση των Ρομά γυναικών που υφίστανται κακοποίηση. Το έργο RoW Power μπορεί να επωφεληθεί από αυτό το πρωτόκολλο, καθώς είναι σε θέση να βοηθήσει τους/τις μέντορες και

	τους/τις επαγγελματίες στον τομέα της καταπολέμησης της έμφυλης βίας και της φροντίδας των θυμάτων να αναπτύξουν τις δεξιότητές τους, προσφέροντας μοντέλα παρέμβασης ανάλογα με τη συνθήκη: ευαισθητοποίηση ως προς την έμφυλη βία, πρόληψη περιστατικών έμφυλης βίας για Ρομά γυναίκες και μοντέλα άμεσης παρέμβασης σε περιπτώσεις έμφυλης βίας που έχουν ήδη λάβει χώρα. Το πρωτόκολλο δεν βοηθά μόνο τους σχετικούς επαγγελματίες να κατανοήσουν καλύτερα την κατάσταση των γυναικών θυμάτων έμφυλης βίας, αλλά τους δίνει επίσης τη δυνατότητα να υποστηρίζουν αποτελεσματικά τις γυναίκες που βρίσκονται σε επικίνδυνες συνθήκες και να τις κρατούν ασφαλείς.
Σύνδεσμος ιστότοπου	https://www.juntadeandalucia.es/institutodelamujer/index.php/publicaciones/novedades/mujeres-gitanas-victimas-de-violencia-de-genero-protocolo-para-la-atencion-especifica

Τίτλος	Αναλαμβάνω δράση κατά της ψηφιακής βίας (bff: Active against digital violence)
Χώρα	Γερμανία
Σύντομη περιγραφή	InterAction: Διεπιστημονικές συμπράξεις για τη δράση κατά της ψηφιακής έμφυλης βίας Το έργο InterAction της ένωσης bff έρχεται να καλύψει ένα κενό στη φροντίδα των θυμάτων ψηφιακής έμφυλης βίας. Οι υφιστάμενοι οργανισμοί του συστήματος εξωνοσοκομειακής υποστήριξης, δηλαδή τα συμβουλευτικά κέντρα γυναικών και οι τηλεφωνικές γραμμές έκτακτης ανάγκης γυναικών που έχουν οργανωθεί στη bff, συνδέονται με τοπικούς εμπειρογνώμονες πληροφορικής προκειμένου να εφαρμοστούν όλα τα απαραίτητα μέτρα για τον τερματισμό της βίας σε δύσκολες περιπτώσεις ψηφιακής βίας. Αρχικά, η συνεργασία θα δοκιμαστεί σε δύο πρότυπες τοποθεσίες. Στόχος είναι να βρεθούν επαγγελματίες πληροφορικής που να είναι πρόθυμοι να αποκτήσουν γνώσεις σχετικά με την έμφυλη βία, το τραύμα και τις αντίστοιχες δομές υποστήριξης. Στη συνέχεια, το συμβουλευτικό κέντρο μπορεί να προσεγγίσει τους επαγγελματίες πληροφορικής, εάν, για παράδειγμα, κάποιο άτομο υποψιάζεται ότι το παρακολουθούν ή σε άλλες περιπτώσεις που απαιτούν πιο εξειδικευμένες γνώσεις σχετικά με τις συσκευές πληροφορικής και τα ψηφιακά μέσα. Στο πλαίσιο του έργου, οι ειδικοί της πληροφορικής παρέχουν αρχικά κάποιες πρώτες συμβουλές στα θύματα. Όμως προβλέπεται επίσης ότι η συνεργασία θα συνεχιστεί και μετά την ολοκλήρωσή του. Τα αποτελέσματα και τα ευρήματα θα τεκμηριωθούν και θα δημοσιευθούν στο τέλος με τη μορφή λευκής βίβλου. Το InterAktion χρηματοδοτείται από το Ομοσπονδιακό Υπουργείο Οικογένειας, Τρίτης Ηλικίας, Γυναικών και Νεολαίας της Γερμανίας

	(BMFSFJ) στο πλαίσιο του ομοσπονδιακού προγράμματος καινοτομίας «Μαζί ενάντια στην έμφυλη βία»
Διαδικασία και σχετικά στάδια/βήματα του πρωτοκόλλου για την έμφυλη βία	
Τάσεις και πιθανά οφέλη της βέλτιστης πρακτικής	Η ψηφιακή βία είναι ένας συλλογικός όρος που χρησιμοποιείται για διάφορες μορφές έμφυλης βίας. Αναφέρεται σε πράξεις βίας που κάνουν χρήση τεχνικών και ψηφιακών μέσων (κινητά τηλέφωνα, εφαρμογές, διαδικτυακές εφαρμογές, μηνύματα κ.λπ.) και σε πράξεις βίας που λαμβάνουν χώρα στον ψηφιακό χώρο, π.χ. σε διαδικτυακές πύλες ή κοινωνικές πλατφόρμες. Η κύρια υπόθεσή μας είναι πως η ψηφιακή βία δεν λειτουργεί ξεχωριστά από την «αναλογική βία», αλλά αποτελεί συνήθως συνέχεια ή συμπλήρωμα των βίαιων σχέσεων και δυναμικών.
Πώς θα μπορούσε να αξιοποιηθεί/ μεταφερθεί η βέλτιστη πρακτική στο δικό μας έργο	Οι ψηφιακές επιθέσεις μπορούν να προκαλέσουν αφόρητα και ανθεκτικά συναισθήματα άγχους, ενοχής, ντροπής και αδυναμίας στα άτομα που πλήττονται. Επιπλέον, προκαλούν σοβαρή απώλεια εμπιστοσύνης και μειωμένη αυτοπεποίθηση. Δεδομένου ότι οι περισσότεροι δράστες δρουν ανώνυμα, πολλά θύματα βιώνουν έντονα ένα αίσθημα αδυναμίας και ανημποριάς και πιστεύουν ότι δεν μπορούν να κάνουν τίποτα για να αντισταθούν. Οι Ρομά διαμεσολαβητές/ριες και οι επαγγελματίες στον τομέα της καταπολέμησης της έμφυλης βίας και της φροντίδας των θυμάτων θα πρέπει να είναι προετοιμασμένοι και να γνωρίζουν τεχνικές για την ψηφιακή βία. Οι Ρομά γυναίκες γίνονται στόχος τέτοιων επιθέσεων σε καθημερινή βάση, ιδίως στα προηγμένα δίκτυα κοινωνικής δικτύωσης όπως το TikTok, το Instagram και άλλες παρόμοιες πλατφόρμες.
Σύνδεσμος ιστότοπου	https://www.frauen-gegen-gewalt.de/de/aktionen-themen/bff-aktiv-gegen-digitale-gewalt.html

Τίτλος	Ιατρικές εξετάσεις - απολύτως υποχρεωτικές
Χώρα	Γερμανία
Σύντομη περιγραφή	Η TERRE DES FEMMES απαιτεί... Έργο συλλογής υπογραφών (Συνηγορία) Το ψήφισμα «Ιατρικές εξετάσεις - απολύτως υποχρεωτικές» ξεκίνησε στο πλαίσιο της εκστρατείας για την προστασία των κοριτσιών "Now empower girls" - #it'snotallpink" τον Οκτώβριο του 2018. Στις 29 Οκτωβρίου 2019 υποβλήθηκε στο Ομοσπονδιακό Υπουργείο Υγείας ένα ψήφισμα με 75.000 υπογραφές, ζητώντας την καθιέρωση

υποχρεωτικών ιατρικών εξετάσεων (U-examinations) για παιδιά και νέους έως 18 ετών σε ολόκληρη τη χώρα. Απαιτούσε επίσης την κάλυψη του κόστους όλων των εξετάσεων από όλες τις ασφαλιστικές εταιρείες υγείας. Επιπλέον, υπάρχει ανάγκη για ενιαία αξιολόγηση σε εθνικό επίπεδο και εξασφάλιση επαρκούς χρηματοδότησης για τη συνεχή εκπαίδευση και κατάρτιση των παιδιατρών στην αντιμετώπιση περιπτώσεων παραμέλησης, σεξουαλικής ή σεξουαλικοποιημένης βίας κατά των παιδιών και ακρωτηριασμού των γυναικείων γεννητικών οργάνων.

Γιατί όμως η συγκεκριμένη διεκδίκηση;

Οι τακτικές ιατρικές εξετάσεις αποτελούν σημαντικό δομικό στοιχείο για την εξασφάλιση μιας υγιούς, μη βίαιης ανάπτυξης, καθώς βοηθούν να διασφαλιστεί ότι:

- Οι ασθένειες που θέτουν σε κίνδυνο τη σωματική, νοητική, συναισθηματική και κοινωνική ανάπτυξη εντοπίζονται έγκαιρα, αντιμετωπίζονται ανάλογα ή προλαμβάνονται.
- Οι περιπτώσεις που θέτουν σε κίνδυνο την ευημερία των παιδιών, όπως η παραμέληση, η εγκατάλειψη, η κακοποίηση, η σεξουαλική ή σεξουαλικοποιημένη βία κατά των παιδιών και ο ακρωτηριασμός των γεννητικών οργάνων των κοριτσιών, εντοπίζονται έγκαιρα και προλαμβάνονται.

Το κράτος έχει νομική υποχρέωση να προστατεύει την ευημερία όλων των παιδιών. Η συμβολή των προληπτικών ιατρικών εξετάσεων προς αυτή την κατεύθυνση είναι σημαντική. Στη Γερμανία, κάθε παιδί ηλικίας μεταξύ 0-18 ετών δικαιούται 14 προληπτικές ιατρικές εξετάσεις. Ωστόσο, μέχρι στιγμής δεν έχει δημιουργηθεί κάποια συγκεκριμένη νομική ρύθμιση που να υποχρεώνει τους γονείς σε εθνικό επίπεδο να συμμετέχουν στις προληπτικές ιατρικές εξετάσεις με τα παιδιά τους, κι έτσι δυστυχώς, η συμμετοχή τους μειώνεται απότομα μετά το δεύτερο έτος της ζωής του παιδιού. Οι διαδικασίες υπενθύμισης και πρόσκλησης δεν φτάνουν σε πολλές οικογένειες, ιδίως σε όσες αντιμετωπίζουν κοινωνικά προβλήματα.

Η ανάλυση περιστατικών στα οποία υπήρξε θάνατος παιδιών λόγω κακοποίησης και παραμέλησης δείχνει ότι στις περισσότερες περιπτώσεις οι γονείς δεν συμμετείχαν στις προληπτικές ιατρικές εξετάσεις.

Οι αριθμοί των περιστατικών βίας κατά των παιδιών έχουν αυξηθεί κατακόρυφα. Ενδεικτικά, οι περιπτώσεις κακοποίησης ανηλίκων αυξήθηκαν κατά 10% το 2020. Θεωρείται ότι, στατιστικά, ένα έως δύο παιδιά σε κάθε σχολική τάξη βιώνουν ενδοοικογενειακή ή σεξουαλική βία. Κατά τη διάρκεια του πρώτου χρόνου της πανδημίας, παράγοντες όπως ο περιορισμός των κοινωνικών επαφών, το κλείσιμο των σχολείων και οι τεταμένες οικογενειακές σχέσεις συνέβαλαν στο να γίνονται τα παιδιά συχνότερα θύματα ενδοοικογενειακής και σεξουαλικής βίας. Αυτή η αύξηση οφείλεται κυρίως στο γεγονός ότι οι περιπτώσεις αυτές δεν εντοπίζονταν και δεν λαμβάνονταν κατάλληλα μέτρα. Η πανδημία COVID-19 αναδεικνύει έτσι για άλλη μια φορά πόσο σημαντικές είναι οι υποχρεωτικές ιατρικές εξετάσεις για την

ευημερία των παιδιών. Όμως, η προστασία των παιδιών θα πρέπει να αποτελεί προτεραιότητα και πέραν της πανδημίας.

Ποια είναι η κατάσταση σήμερα;

Προς το παρόν, δεν υπάρχει κάποια νομική ρύθμιση σε ομοσπονδιακό επίπεδο που να υποχρεώνει τους γονείς να πηγαίνουν τα παιδιά τους για ιατρικές εξετάσεις, παρά μόνο στη Βάδη-Βυρτεμβέργη, τη Βαυαρία και την Έσση. Για παράδειγμα, οι γονείς στη Βαυαρία πρέπει να προσκομίζουν αποδεικτικά στοιχεία για τις προληπτικές ιατρικές εξετάσεις που έχουν πραγματοποιηθεί κατά την εγγραφή του παιδιού τους σε παιδικό σταθμό ή σχολείο.

Σε όλα τα άλλα ομόσπονδα κρατίδια, ακολουθείται μια διαδικασία στη βάση προσφυγών και, κατά συνέπεια, είναι προαιρετική. Αυτό σημαίνει ότι οι γονείς λαμβάνουν υπενθύμιση για την προληπτική ιατρική εξέταση ή προσκαλούνται να προσέλθουν εάν δεν τηρούν τα ραντεβού. Σε περίπτωση που οι γονείς δεν αποδέχονται την έγγραφη πρόσκληση, ενημερώνονται οι αρχές νεολαίας και υγείας. Ωστόσο, στα περισσότερα ομόσπονδα κρατίδια, η διαδικασία με βάση την προσφυγή ακολουθείται μόνο μέχρι την εξέταση 9 (U9). Η U9 λήγει γύρω στην ηλικία των 5 ετών, πράγμα που σημαίνει ότι στο μεγαλύτερο μέρος της χώρας, μετά την ηλικία των 5 ετών, δεν υπάρχουν πλέον διαδικασίες υπενθύμισης ή πίεσης προς τους γονείς για να παρευρεθούν στις επόμενες εξετάσεις με το παιδί τους. Έτσι, δημιουργείται ένα κενό προστασίας μεταξύ των ηλικιών 5 και 13 ετών.

75.000 υπογραφές για το αίτημά μας

Στις 29 Οκτωβρίου 2019, το αίτημα «Ιατρικές εξετάσεις - απολύτως υποχρεωτικές» υποβλήθηκε στο Ομοσπονδιακό Υπουργείο Υγείας στο πλαίσιο ειδικής διαβούλευσης. Έχοντας συγκεντρώσει περισσότερες από 75.000 υπογραφές, η TERRE DES FEMMES στέλνει ένα δυνατό μήνυμα για την προστασία των κοριτσιών.

Η ομοσπονδιακή διευθύντρια της TERRE DES FEMMES Christa Stolle δήλωσε: «Είναι πολύ σημαντικό το υφιστάμενο προληπτικό σύστημα εξετάσεων U να εφαρμόζεται με συνέπεια σε εθνικό επίπεδο. Στη Γερμανία, τα παιδιά πρέπει να εξετάζονται τακτικά, ανεξάρτητα από το ομόσπονδο κρατίδιο στο οποίο ζουν, προκειμένου να προλαμβάνονται περιπτώσεις κακοποίησης ή έστω να εντοπίζονται. Οι πολυάριθμες υπογραφές δείχνουν ότι πολλοί πολίτες υποστηρίζουν τον αγώνα μας. Τώρα είναι η σειρά των πολιτικών».

Τι θα συμβεί στη συνέχεια;

Μετά την επιτυχή παράδοση του αιτήματός της στο Ομοσπονδιακό Υπουργείο Υγείας, η TERRE DES FEMMES έχει επικεντρωθεί στην άσκηση πίεσης και στις δημόσιες σχέσεις. Το αίτημα για υποχρεωτικές προληπτικές ιατρικές εξετάσεις στους ανήλικους αποτελεί σταθερά τμήμα της πολιτικής μας δράσης και αποτέλεσε ένα από τα εκλογικά μας κριτήρια για τις ομοσπονδιακές εκλογές του Σεπτεμβρίου 2021. Δεσμευόμαστε να διασφαλίσουμε ότι η μελλοντική ομοσπονδιακή κυβέρνηση θα ικανοποιήσει τα αιτήματά μας.

Κατάσταση: Νοέμβριος 2021

Διαδικασία και σχετικά στάδια/βήματα του πρωτοκόλλου για την έμφυλη βία	- Ευαισθητοποίηση του κοινού - Διεκδίκηση υποστήριξης μέσω συλλογής υπογραφών για τη δράση - Παράδοση του αιτήματος στο Ομοσπονδιακό Υπουργείο Υγείας - Συνεχείς δράσεις άσκησης πίεσης στις πολιτικές εκστρατείες διαφόρων κομμάτων
Τάσεις και πιθανά οφέλη της βέλτιστης πρακτικής	Χρήση εργαλείων συνηγορίας για την ευαισθητοποίηση του γενικού κοινού και κυβερνητικές παρεμβάσεις για την υποστήριξη της καταπολέμησης της ενδοοικογενειακής και σεξουαλικής βίας κατά των παιδιών.
Πώς θα μπορούσε να αξιοποιηθεί/ μεταφερθεί η βέλτιστη πρακτική στο δικό μας έργο	Οι διαμεσολαβητές/ριες μπορούν να ακολουθήσουν τη συγκεκριμένη καλή πρακτική για την ανάληψη δράσεων και δραστηριοτήτων από κοινού με τους επαγγελματίες στον τομέα της καταπολέμησης της έμφυλης βίας και της φροντίδας των θυμάτων, όπου απαιτείται.
Σύνδεσμος ιστότοπου	https://frauenrechte.de/unsere-arbeit/haeusliche-und-sexualisierte-gewalt/unser-engagement/u-untersuchungen

Τίτλος	To #UNHATEWOMEN «γίνεται viral»
Χώρα:	Γερμανία
Σύντομη περιγραφή	Η καμπάνια #UNHATEWOMEN φανερώνει τη δύναμη των λέξεων. Το επίκεντρό της είναι ένα βίντεο στο οποίο γυναίκες διαβάζουν μισογυνιστικούς στίχους από δημοφιλή ραπ τραγούδια που έχουν εκατομμύρια κλικ και like στο YouTube. Οι διακοπές στο ύφος της γυναίκας που εκφωνεί ένα μισογυνιστικό, σεξιστικό κείμενο καθιστά ξαφνικά σαφές στο κοινό ότι τα λόγια αυτά είναι σεξιστικά, μισογυνιστικά και σε ορισμένες περιπτώσεις εξυμνούν τη βία. Το βίντεο τελειώνει με την έκκληση προς τους θεατές να πάρουν θέση κατά της λεκτικής βίας στο διαδίκτυο με το hashtag #UNHATEWOMEN. Το βίντεο εξαπλώθηκε σαν πυρκαγιά και «έγινε viral» με πάνω από 220.000 κλικ στο YouTube και πάνω από 116.000 στο Instagram. Οι εικόνες κοινοποιήθηκαν μαζικά στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και η TERRE DES FEMMES έλαβε χιλιάδες επιδοκιμαστικά σχόλια. Κάποιοι υποστηρικτές της μοιράστηκαν την καμπάνια στα δικά τους κοινωνικά δίκτυα, κάνοντας tag τους δημιουργούς των τραγουδιών. Ορισμένοι ράπερ αντέδρασαν με οργή και ενημέρωσαν σχετικά τους θαυμαστές τους, πολλοί από τους οποίους εισβάλλουν στη συνέχεια στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης της TERRE DES FEMMES και μιμούμενοι τα είδωλά τους χρησιμοποίησαν την ίδια βίαιη γλώσσα: Η TERRE DES FEMMES δεν είχε λάβει ποτέ πριν μέσα σε λίγες εβδομάδες τόσα σεξιστικά, βίαια, μισογυνικά και προσβλητικά σχόλια όσο κατά τη διάρκεια της κορύφωσης της καμπάνιας #UNHATEWOMEN. Η ένταση κλιμακώθηκε με τις απειλές του ράπερ FLER, ο οποίος απείλησε με βία τον κωμικό, αυθόρμητο υποστηρικτή της καμπάνιας,

Shahak Shapira μέσω φωνητικού μηνύματος, τον επικήρυξε, προσέβαλε και άλλους υποστηρικτές της καμπάνιας και επιτέθηκε σωματικά σε συνεργείο κάμερας που ήθελε να του πάρει συνέντευξη.

Ανάλυση της #UNHATEWOMEN: Σταματήστε τη λεκτική βία

Κατά την άποψη της TERRE DES FEMMES, την καμπάνια #UNHATEWOMEN ανέδειξε δύο κοινωνικές τάσεις:

1. Η μεγάλη δημοτικότητα της αποδεικνύει ότι πολλοί άνθρωποι δεν θέλουν πλέον να αποδέχονται τον μισογυνισμό στη μορφή λεκτικής βίας.

Πολλές νεαρές γυναίκες, ιδίως, υποστηρίζουν την καμπάνια αντιδρώντας με θάρρος απέναντι στη λεκτική βία και παίρνοντας δημόσια θέση. Η πίεση από μια νέα γενιά γεμάτη αυτοπεποίθηση είναι πολύ μεγάλη για να μπορέσει να την αγνοήσει κανείς, κι έτσι κάποιοι από τους αναφερόμενους ράπερ αντέδρασαν και αναγκάστηκαν να δικαιολογήσουν τους στίχους των τραγουδιών τους. Έχουμε ήδη πετύχει να μη θεωρείται αδιαμφισβήτητα «κουλ» η σεξιστική ραπ».

2. Το επιχείρημα της αντίπαλης πλευράς αποδεικνύει πως η λεκτική βία γεννά λεκτική βία.

Πολλοί από τους οπαδούς της ραπ υπερασπίστηκαν τους σεξιστικούς τους στίχους στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Το παράδοξο των επιχειρημάτων τους παρουσιάζει ενδιαφέρον. Υπερασπίζονται τους στίχους με την ίδια λεκτική βία κατά των γυναικών, ενώ ταυτόχρονα ισχυρίζονται ότι δεν έχουν καμία επιρροή στην καθημερινή χρήση της γλώσσας: «Είναι απλώς λέξεις/μια μορφή τέχνης. Πήγαινε πίσω στην κουζίνα, εσύ ***». Με αυτόν τον τρόπο, τελικά αποδεικνύουν την ευστοχία της καμπάνιας. Η TERRE DES FEMMES βλέπει να επιβεβαιώνεται ότι η λεκτική βία γεννά λεκτική βία και είναι σε θέση δυστυχώς να προκαλέσει και σωματική βία.

Συμπέρασμα:

Δεν είναι όλα τα ραπ τραγούδια μισογυνικά. Αλλά κάποιοι μισογυνιστικοί στίχοι της ραπ έχουν μεγάλη πέραση και απήχηση, ιδίως από τους νέους. Η αποδοχή της μισογυνιστικής γλώσσας αυξάνεται ραγδαία μεταξύ των νεαρών οπαδών της ραπ. Οι νέοι υιοθετούν αυτή τη γλώσσα χωρίς να το σκεφτούν και την εντάσσουν στην καθημερινότητά τους ως κάτι το αυτονόητο. Οι ράπερ για αυτούς είναι είδωλα. Τους σέβονται και τους μιμούνται. Μια κοινωνία που αποδέχεται τη μισογυνιστική λεκτική βία αποδέχεται επίσης ότι τα κορίτσια και οι γυναίκες υφίστανται διακρίσεις και δεν έχουν ίσα δικαιώματα, αυτοδιάθεση και ελευθερία.

Με το #UNHATEWOMEN, η TERRE DES FEMMES φιλοδοξεί να αφυπνίσει τους ανθρώπους στη Γερμανία. Ο καθένας πρέπει να αναλαμβάνει την ευθύνη για τις δηλώσεις του και τις συνέπειες που προκαλούν. Σε κανέναν δεν πρέπει να επιτρέπεται να κρύβεται πίσω από ψευδώνυμα, από τη δήθεν καλλιτεχνική ελευθερία ή την (προσποιητή) άγνοια. Αποτελεί κοινωνικό και κρατικό καθήκον να απωθείται, να καταπολεμάται και να τιμωρείται κατά τρόπο συνεπή η μισογυνιστική λεκτική βία -και στο διαδίκτυο.

**Διαδικασία και
σχετικά
στάδια/βήματα του
πρωτοκόλλου για
την έμφυλη βία**

Οδηγός για εκπαιδευτικούς σχετικά με το θέμα της ρητορικής μίσους
Η κοινωνική συνοχή βάλλεται από τις διακρίσεις και το μίσος, γι' αυτό είναι σημαντικό να δίνουμε προσοχή στον τρόπο με τον οποίο μιλάμε για εμάς μεταξύ μας. Δεδομένου ότι η καμπάνια #UNHATEWOMEN είχε και εξακολουθεί να έχει τεράστια απήχηση και η TERRE DES FEMMES συνεχίζει να αξιολογεί το θέμα της ρητορικής μίσους ως πολύ σημαντικό, αποφασίσαμε να δημιουργήσουμε και να δημοσιεύσουμε κατάλληλο διδακτικό υλικό. Το υλικό περιλαμβάνει περιεχόμενο για δύο μαθήματα (συνολικά 90 λεπτών) και καταπνέεται με τα εξής ερωτήματα: «Τι είναι η ρητορική μίσους;» και «Πώς μπορώ να την αντιμετωπίσω;». Οι ίδιοι οι μαθητές/ριες καλούνται να επεξεργαστούν τις απαντήσεις με τρόπο διαδραστικό.

Παροχή υλικού - Κατεβάστε τον οδηγό για τους εκπαιδευτικούς

Τα διαδικτυακά μας σεμινάρια για σχολικές τάξεις

Προσφέρουμε τώρα διαδικτυακά σεμινάρια για σχολικές τάξεις με θέμα «Ρητορική μίσους - οι λέξεις διαμορφώνουν την καθημερινότητά μας», βασισμένα στην καμπάνια #unhatewomen! Επιθυμούμε να τη χρησιμοποιήσουμε για να ευαισθητοποιήσουμε τους/τις μαθητές/ριες στο θέμα της ρητορικής μίσους και να τους/τις βοηθήσουμε να υπερασπιστούν τον εαυτό τους απέναντί της.

Η δική μας συνεισφορά: Διαδραστικό διαδικτυακό σεμινάριο διάρκειας δύο σχολικών ωρών (μέσω Zoom). Προκαταρκτική συζήτηση με τον/την ομιλητή/ρια για την εξατομικευμένη προσαρμογή του περιεχομένου και κλείσιμο ατομικής συνάντησης. Παροχή ενημερωτικού φυλλαδίου για τη συνέχεια.

Στόχοι διαδικτυακού σεμιναρίου: Ανάπτυξη ορισμού για τη ρητορική μίσους. Εκμάθηση και εφαρμογή διαφόρων στρατηγικών κατά της ρητορικής μίσους.

Ηλικιακή ομάδα: Απευθύνεται σε μαθητές/ριες από 14 ετών και πάνω.

Κόστος: Χάρη στη χρηματοδότηση από την TK Maxx, είμαστε προς το παρόν σε θέση να προσφέρουμε τα σεμινάρια δωρεάν.

Ιστορικό: Το 2020, ξεκίνησε η εκστρατεία μας #unhatewomen ενάντια στο μισογυνιστικό μίσος στο διαδίκτυο και σε στίχους τραγουδιών. Έκτοτε, η εκστρατεία έχει κερδίσει πολλά βραβεία στα μέσα ενημέρωσης. «Μέσω ενός βίντεο που έγινε viral, το #unhatewomen αντεπιτίθεται στους ράπερ με τα ίδια τους τα όπλα: τους στίχους τους. Όταν τους διαβάζουν γυναίκες, χωρίς να χρησιμοποιούν τον ρυθμό και τη ροή του τραγουδιού, σε πολλά τραγούδια μένει μονάχα ένα πράγμα: ο καθαρός μισογυνισμός» περιγράφει σχετικά η κριτική επιτροπή. Φτάσαμε γρήγορα σε ένα ακροατήριο εκατομμυρίων ανθρώπων. Κατά τη διάρκεια της εκστρατείας, δεχτήκαμε επανειλημμένα αιτήματα από σχολεία που μας ζητούσαν να προσφέρουμε διδακτικό υλικό και μαθήματα σχετικά με αυτό το σημαντικό θέμα.

Τάσεις και πιθανά οφέλη της βέλτιστης πρακτικής	Τα διαδικτυακά σεμινάρια αποτελούν μια σύγχρονη μορφή εκπαίδευσης στα σχολεία. Πολλοί οργανισμοί μπορούν να ενσωματώσουν τη συγκεκριμένη μεθοδολογία στις δράσεις και τις δραστηριότητές τους όταν εργάζονται με μαθητές και παιδιά. Είναι σημαντικό να βρίσκετε πάντα το κεντρικό σημείο της τρέχουσας τάσης που επηρεάζει τη γνώμη των παιδιών και των μελλοντικών γενιών.
Πώς θα μπορούσε να αξιοποιηθεί/ μεταφερθεί η βέλτιστη πρακτική στο δικό μας έργο	Οι διαμεσολαβητές/ριες και οι επαγγελματίες στον τομέα της καταπολέμησης της έμφυλης βίας και της φροντίδας των θυμάτων θα μπορούσαν να σχεδιάσουν την ένταξη διαδικτυακών σεμιναρίων σε διάφορα σχολεία σε συνεργασία με το εκπαιδευτικό προσωπικό. Το έργο προσφέρει κατευθυντήριες γραμμές για το μελλοντικό έργο των διαμεσολαβητών/ριών. Τα διαδικτυακά σεμινάρια και η συνεργασία με τα σχολεία είναι ιδιαίτερα ωφέλιμα για την εκπαίδευση και τη διδασκαλία των μελλοντικών γενεών.
Σύνδεσμος ιστοσελίδας:	https://frauenrechte.de/aktionen/kampagnen-und-petitionen/unhate-women Εάν έχετε ερωτήσεις ή απορίες, παρακαλούμε επικοινωνήστε με το gewaltschutz@frauenrechte.de. Κατευθυντήριες γραμμές για τους εκπαιδευτικούς των σχολείων https://frauenrechte.de/aktionen/kampagnen-und-petitionen/unhate-women/fuer-schulen-und-lehrkraefte chrome-extension://efaidnbmninnibpcjpcglclefindmkaj/https://frauenrechte.de/fileadmin/Redaktion/Aktionen/Kampagnen_und_Petitionen/Hate_Speech-Handreichung-fuer-Lehrkraefte-2020.pdf

Τίτλος :	Εγχειρίδιο που παρέχει το γραφείο του πληρεξούσιου της κυβέρνησης στις Ρομά κοινότητες: Πώς να αποτρέπετε την ενδοσυντροφική βία και να βοηθήσετε αποτελεσματικά τις γυναίκες που βιώνουν βία στη Ρομά κοινότητα
Χώρα:	ΣΛΟΒΑΚΙΑ
Σύντομη περιγραφή	Η παρούσα μεθοδολογία έχει στόχο να ορίσει και να περιγράψει την έμφυλη βία στις σχέσεις μεταξύ συντρόφων. Το ζήτημα της έμφυλης βίας είναι ένα κοινωνικό φαινόμενο που χρήζει προσοχής. Στόχος του παρόντος εγχειριδίου είναι η σχετική ευαισθητοποίηση, η ενίσχυση της ευαισθησίας για τις ανάγκες και τα δικαιώματα των θυμάτων βίας και η βελτίωση των επαγγελματικών δεξιοτήτων για την πρόληψη και τη μείωση της βίας μέσα από δραστηριότητες με την ομάδα-στόχο. Η ενίσχυση της κοινωνικής ευαισθησίας επιτυγχάνεται μόνο εάν οι εργαζόμενοι είναι εξίσου εξοικειωμένοι με το ιδιαίτερο ζήτημα της

	έμφυλης βίας στις περιθωριοποιημένες Ρομά κοινότητες και μόνο εφόσον οι γυναίκες που υφίστανται βία γνωρίζουν τα πλήρη δικαιώματά τους και έχουν κάπου να απευθυνθούν για να ζητήσουν βοήθεια. Οι σχετικοί επαγγελματίες θα πρέπει να είμαστε σε θέση να εντοπίζουμε τα προειδοποιητικά σημάδια ή τα χαρακτηριστικά ενός επικίνδυνου συντρόφου, να αναγνωρίζουμε τον κύκλο της βίας, τις δυνατότητες προστασίας και κυρίως να αντιδράμε σε μια κατάσταση όπου υπάρχει βία, είτε άμεσα είτε έμμεσα. Η πραγματικότητα της έμφυλης βίας είναι συχνά πολύ χειρότερη από ό,τι φαίνεται. Με τη βοήθεια αυτής της μεθοδολογίας, είναι δυνατό να αναγνωρίζει κάποιος έγκαιρα τα σημάδια και να παρέχει βοήθεια ή να παραπέμπει τις γυναίκες θύματα έμφυλης βίας σε εξειδικευμένα κέντρα στήριξης.
Τάσεις και πιθανά οφέλη της βέλτιστης πρακτικής	Το εγχειρίδιο περιλαμβάνει εννέα προσεκτικά σχεδιασμένες δραστηριότητες που έχουν στόχο να εφοδιάσουν τους/τις επαγγελματίες στον τομέα της καταπολέμησης της έμφυλης βίας και της φροντίδας των θυμάτων με εργαλεία και γνώσεις για την αντιμετώπιση της έμφυλης βίας στις Ρομά κοινότητες. Αυτές οι δραστηριότητες επικεντρώνονται στην ενδυνάμωση των επαγγελματιών για την υποστήριξη των γυναικών θυμάτων έμφυλης βίας, παρέχοντας αποτελεσματικές στρατηγικές για την παροχή βοήθειας, την ενίσχυση της εμπιστοσύνης και την πλοήγηση σε ευαίσθητες καταστάσεις. Επιπλέον, έχουν σχεδιαστεί για να βοηθήσουν τους/τις επαγγελματίες να καθοδηγούν τις γυναίκες ώστε να αναγνωρίζουν τα πρώτα σημάδια της έμφυλης βίας, να τις ενημερώνουν σχετικά με τα δικαιώματά τους και να διευκολύνουν την πρόσβασή τους στους διαθέσιμους πόρους για προστασία και υποστήριξη. Μέσα από την ενασχόληση με αυτές τις δραστηριότητες, οι επαγγελματίες μπορούν να προωθήσουν μια πιο ενημερωμένη, ενσυναισθητική και προληπτική προσέγγιση για την πρόληψη και την αντιμετώπιση της έμφυλης βίας στις Ρομά κοινότητες.
Πώς θα μπορούσε να αξιοποιηθεί/ μεταφερθεί η βέλτιστη πρακτική στο δικό μας έργο	Αυτές οι δραστηριότητες παρέχουν ένα σημαντικό πλαίσιο που επηρεάζει άμεσα τη δημιουργία κατευθυντήριων γραμμών για το έργο ROW POWER, καθώς δίνει έμφαση σε πρακτικές, πολιτισμικά ευαίσθητες προσεγγίσεις για την αντιμετώπιση της έμφυλης βίας. Αντλώντας έμπνευση από αυτές, το έργο ROW POWER επισημαίνει τη σημασία της ανάπτυξης ενός ολοκληρωμένου εγχειριδίου προσαρμοσμένου ειδικά για τους/τις Ρομά διαμεσολαβητές/ριες και τους/τις επαγγελματίες στον τομέα της καταπολέμησης της έμφυλης βίας και της φροντίδας των θυμάτων. Το εγχειρίδιο μπορεί να χρησιμεύσει ως πρακτικό εργαλείο, προσφέροντας μια βήμα προς βήμα καθοδήγηση, βέλτιστες πρακτικές και πολιτισμικά συναφείς μελέτες περίπτωσης. Επιπλέον, γίνεται φανερό η ανάγκη για στοχευμένες εκπαιδευτικές συναντήσεις, οι οποίες θα διασφαλίζουν ότι τόσο οι διαμεσολαβητές/ριες όσο και οι επαγγελματίες θα είναι εφοδιασμένοι με τις δεξιότητες να εντοπίζουν έγκαιρα τα προειδοποιητικά σημάδια της έμφυλης βίας, να πλοηγούνται στις σύνθετες κοινωνικές δυναμικές και να παρέχουν υποστήριξη με επίκεντρο την/τον επιζήσασσα/αντα.

	Αυτές οι εκπαιδεύσεις μπορούν να καλλιεργήσουν μια βαθύτερη κατανόηση των ιδιαίτερων προκλήσεων που αντιμετωπίζουν οι Ρομά κοινότητες, ενώ παράλληλα προάγουν τη συνεργασία μεταξύ Ρομά διαμεσολαβητών/ριων και επαγγελματιών στον τομέα της καταπολέμησης της έμφυλης βίας και της φροντίδας των θυμάτων. Με την ενσωμάτωση αυτών των δραστηριοτήτων, το έργο ROW POWER μπορεί να διασφαλίσει ότι θα είναι επαρκώς ενημερωμένοι και θα έχουν τη δυνατότητα να ενεργούν αποτελεσματικά. Αυτή η προσέγγιση συμβάλλει στην καλλιέργεια εμπιστοσύνης εντός των Ρομά κοινοτήτων, διασφαλίζοντας ότι οι επιζήσασες/αντες της έμφυλης βίας θα αισθάνονται ότι υποστηρίζονται και βρίσκουν κατανόηση. Έτσι προάγεται τελικά μια βιώσιμη στρατηγική στη βάση της κοινότητας για την πρόληψη και την αντιμετώπιση της έμφυλης βίας.
Σύνδεσμος ιστότοπου	https://www.romovia.vlada.gov.sk/site/assets/files/1495/metodika_ako_predchadzat_nasiliu_web_demjanovicova.pdf?csrt=260490964906749503
Περισσότερες πληροφορίες	0800 212 212 Δωρεάν 24ωρη Γραμμή Βοήθειας για γυναίκες που υφίστανται βία: Είναι ένας εμπιστευτικός και ασφαλής χώρος για γυναίκες που βρίσκονται σε κίνδυνο ή βιώνουν βία. Επαγγελματίες σύμβουλοι είναι διαρκώς διαθέσιμοι/ες για να μιλήσουν για κάθε μορφής βία που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες στη ζωή τους. Από κοινού με τη γυναίκα που καλεί και ζητά βοήθεια, προσπαθούν να περιορίσουν τους τον κινδύνους που αντιμετωπίζει σε μια βίαιη σχέση.

Τίτλος	Cesta Von - OMAMY
Χώρα	ΣΛΟΒΑΚΙΑ
Σύντομη περιγραφή	Η OMAMY είναι ένας σλοβακικός μη κερδοσκοπικός οργανισμός που ειδικεύεται στην υποστήριξη περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, ιδίως Ρομά καταυλισμών, με έμφαση στην ανάπτυξη της πρώιμης παιδικής ηλικίας. Αποστολή του είναι να υποστηρίξει τις οικογένειες και να ενισχύσει τις γονεϊκές δεξιότητες στις φτωχότερες περιοχές της Σλοβακίας, ώστε κάθε παιδί από τη γέννησή του να έχει μια ισότιμη ευκαιρία να πετύχει. Ο οργανισμός ιδρύθηκε το 2018. Το όνομά του συμβολίζει τη σημασία της μητρότητας και της σχέσης με τους γονείς στη διαμόρφωση του μέλλοντος ενός παιδιού. Κύρια δραστηριότητα του OMAMA είναι η συμμετοχή των ντόπιων Ρομά γυναικών, που ονομάζονται ομάμα (omamas), οι οποίες παρακολουθούν ειδική εκπαίδευση και κατάρτιση ώστε να γίνουν μέντορες στις κοινότητές τους. Οι ομάμα στη συνέχεια εργάζονται απευθείας με παιδιά και γονείς στους καταυλισμούς τους, χρησιμοποιώντας επιστημονικά τεκμηριωμένες μεθόδους για την ανάπτυξη των παιδιών. Η εκπαίδευση δεν έχει την ίδια αξία για τα άτομα που ζουν σε συνθήκες φτώχειας και για τα άτομα που ανήκουν στη μεσαία τάξη. Στις πιο φτωχές γειτονιές υπάρχουν ελάχιστα παραδείγματα ανθρώπων που έχουν ευημερήσει χάρη στην εκπαίδευση. Τα οφέλη της είναι πολύ

	αφηρημένα, αβέβαια και μακροπρόθεσμα. Όμως, η εκπαίδευση παραμένει μια επείγουσα ανάγκη για να μπορέσει να επιβιώσει κανείς σήμερα. Η κατάσταση είναι χειρότερη στις πιο υποβαθμισμένες κοινότητες. Στις πιο ανεπτυγμένες κοινότητες, όπου υπάρχουν λιγότερες κοινωνικές διακρίσεις, συναντάμε συχνότερα ένα ενδιαφέρον για την εκπαίδευση, το οποίο ωστόσο καλό είναι να ξεκινά πολύ νωρίτερα από ότι το σχολείο. Έρευνα που διεξήχθη στο Πανεπιστήμιο Charles για λογαριασμό του ETP Slovakia έδειξε ότι τα παιδιά από αποκλεισμένες κοινότητες υστερούν κατά μέσο όρο δύο χρόνια όταν ξεκινούν το δημοτικό σχολείο. Συνήθως ένα παιδί βιολογικά έξι ετών βρίσκεται στο νοητικό επίπεδο ενός παιδιού τεσσάρων ετών, ενώ πολλά παιδιά βρίσκονται σε ακόμα χειρότερη κατάσταση. Η διαφορά γίνεται ολοένα και μεγαλύτερη με την πάροδο του χρόνου.
Τάσεις και πιθανά οφέλη της βέλτιστης πρακτικής	Το πρόγραμμα AMAL αποτελεί μέρος των πρωτοβουλιών του μη κερδοσκοπικού οργανισμού Cesta vona και έχει στόχο την υποστήριξη περιθωριοποιημένων κοινοτήτων στη Σλοβακία. Επικεντρώνεται στη βελτίωση των γλωσσικών δεξιοτήτων των γυναικών από τις κοινότητες αυτές, ιδίως των γυναικών Omatia που εργάζονται με παιδιά στο πλαίσιο του σχετικού προγράμματος. Ατομικά μαθήματα συνομιλίας: Οι εθελόντριες, που ονομάζονται amali και amal, διεξάγουν ατομικές συναντήσεις συζήτησης με γυναίκες από τις κοινότητές τους. Στόχος είναι να δημιουργηθεί ένας ασφαλής χώρος ώθησης για συζήτηση και μάθηση. Ανάπτυξη γλωσσικών δεξιοτήτων και δεξιοτήτων πληροφορικής: Το πρόγραμμα στοχεύει στη βελτίωση της χρήσης και της κατανόησης της σλοβακικής γλώσσας. Τα συμμετέχοντα άτομα αποκτούν επίσης βασικές δεξιότητες πληροφορικής, καθώς και την ικανότητα να επεξεργάζονται αποτελεσματικά πληροφορίες. Ενίσχυση της αυτοπεποίθησης και της αυτοανάπτυξης: Επίσης, συμβάλλει στην προσωπική τους ανάπτυξη, καθώς καλλιεργεί την αυτοπεποίθησή τους και παρέχει κίνητρα για περαιτέρω εκπαίδευση.
Πώς θα μπορούσε να αξιοποιηθεί/ μεταφερθεί η βέλτιστη πρακτική στο δικό μας έργο	Το έργο ROW POWER μπορεί να αντλήσει έμπνευση από την επιτυχημένη προσέγγιση του προγράμματος AMAL, το οποίο επισημαίνει τη σημασία της ανάπτυξης δεξιοτήτων για γυναίκες διαμεσολαβήτριες μέσω μιας κατάρτισης επικεντρωμένης στις γλωσσικές και ψηφιακές δεξιότητες. Το μοντέλο αυτό είναι ιδιαίτερα αποτελεσματικό όταν εργάζεται κανείς με γυναίκες από περιθωριοποιημένες κοινότητες, καθώς τους επιτρέπει να αποκτήσουν μεγαλύτερη πρόσβαση σε πληροφορίες και να επικοινωνούν αποτελεσματικότερα με τους κοινωνικούς θεσμούς. Για τις γυναίκες θύματα ενδοοικογενειακής βίας, μια υποστήριξη τέτοιου είδους μπορεί να έχει ζωτική σημασία. Χάρη στις πιο αναπτυγμένες γλωσσικές δεξιότητες, έχουν τη δυνατότητα να εκφράσουν τις ανάγκες τους με μεγαλύτερη σαφήνεια και αυτοπεποίθηση, να περιγράψουν την κατάστασή τους ή να εξηγήσουν το πρόβλημά τους στους υγειονομικούς, την αστυνομία ή τους κοινωνικούς λειτουργούς. Ταυτόχρονα, οι ψηφιακές δεξιότητες ξεκλειδώνουν και άλλες πηγές

	βοήθειας, είτε πρόκειται για πληροφορίες σχετικά με τα δικαιώματά τους, είτε για διαδικτυακές συμβουλευτικές υπηρεσίες είτε για δίκτυα υποστήριξης θυμάτων βίας. Η ROW POWER θα μπορούσε να πραγματοποιήσει προγράμματα κατάρτισης για διαμεσολαβήτριες που δεν θα βοηθούσαν απλώς τις γυναίκες στις κοινότητές τους, αλλά θα ενδυνάμωναν και θα ενέπνεαν αυτές τις ίδιες ώστε να γίνουν πιο ανεξάρτητες και να αποκτήσουν μεγαλύτερη αυτοπεποίθηση. Έτσι θα μπορούσε να δημιουργηθεί ένας κύκλος υποστήριξης όπου οι γυναίκες στις κοινότητες όχι μόνο θα λαμβάνουν βοήθεια αλλά θα έχουν επίσης τη δυνατότητα να βοηθούν με τη σειρά τους, συμβάλλοντας έτσι ουσιαστικά στη βιωσιμότητα του έργου μακροπρόθεσμα.
Σύνδεσμος ιστότοπου	https://cestavon.sk/program-amal/
Περισσότερες πληροφορίες	Μπορείτε να αναζητήσετε διαδικτυακά περισσότερες πληροφορίες για τις υπόλοιπες υποκατηγορίες παροχής βοήθειας που απευθύνονται στη Ρομά κοινότητα.

Τίτλος	QUO VADIS O.Z.
Χώρα	ΣΛΟΒΑΚΙΑ
Σύντομη περιγραφή	Η QUO VADIS O.Z. είναι ένας μη κερδοσκοπικός οργανισμός που υλοποιεί έργα στο εσωτερικό και στο εξωτερικό σύμφωνα με τις κεντρικές έννοιες του προγράμματός του. Κύρια πεδία ενδιαφέροντος είναι η ανεκτικότητα και τα ανθρώπινα δικαιώματα, η ισότητα των φύλων, η συμπεριληπτική εκπαίδευση και η εξάλειψη του διαχωρισμού των Ρομά παιδιών και η προστασία των γυναικών που είναι αντιμέτωπες με την έμφυλη βία σε δύσκολες κοινωνικές και οικονομικές συνθήκες. Η εκπαίδευση σχετικά με τα ανθρώπινα δικαιώματα, τον αντιαθιγγανισμό ή την ισότητα των φύλων αποτελεί προϋπόθεση για την προετοιμασία της αλλαγής. Ο συγκεκριμένος οργανισμός οργανώνει μαθήματα, προγράμματα πρόληψης και παρέχει διαπιστευμένη εκπαίδευση, για παιδιά, νέους και ενήλικες. Η QUO VADIS παρακολουθεί τις δραστηριότητες της τοπικής αυτοδιοίκησης και της κυβέρνησης της Σλοβακίας όσον αφορά την τήρηση των υποχρεώσεων τους για τα ανθρώπινα δικαιώματα, την αντιμετώπιση των ζητημάτων που σχετίζονται με τους Ρομά, με τη φτώχεια, της ενδοοικογενειακής βίας, με έμφαση στην εξάλειψη των διακρίσεων και στην κοινωνική ένταξη και τον σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.
Τάσεις και πιθανά οφέλη της βέλτιστης πρακτικής	1. ΕΡΕΥΝΑ ΠΕΔΙΟΥ: Η ανάλυση της παρούσας κατάστασης αποτελεί προϋπόθεση για να την κατανοήσουμε και να προσδιορίσουμε τι πρέπει να αλλάξει. Συμμετέχουμε σε έρευνες σχετικά με την ανισότητα των φύλων, την κατάσταση των Ρομά γυναικών, την έμφυλη βία στις Ρομά κοινότητες κ.λπ.

	2. ΤΕΧΝΟΓΝΩΣΙΑ: Οι εργαζόμενοι της QUO VADIS, ο.ζ. είναι ενεργά μέλη συμβουλίων ή επιτροπών σε τοπικό, περιφερειακό και διεθνές επίπεδο. Υποστηρίζουν την οικοδόμηση συνασπισμών και τη δημιουργία άτυπων συμπράξεων. 3. ΑΙΤΗΜΑΤΑ: Η QUO VADIS εφιστά την προσοχή του κοινού, των εκπροσώπων της σλοβακικής κυβέρνησης, του Προέδρου ή άλλων υπεύθυνων για τη λαϊκή βούληση ή τη διαφωνία με τις ενέργειες των αρμόδιων αρχών κ.λπ. με διάφορους τρόπους, όπως μέσα από μαζικά σχόλια, μέσω της διοργάνωσης συλλογής υπογραφών και άσκησης πίεσης σε δημόσιους και κρατικούς φορείς. 4. ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ: Περιλαμβάνει την παρακολούθηση και τον έλεγχο ενός τομέα της δημόσιας ζωής, στην περίπτωση μας την παρακολούθηση και τον έλεγχο των δημόσιων πολιτικών στον τομέα των Ρομά, την εφαρμογή των μέσων για την ισότητα των φύλων και τον αντίκτυπό τους στη ζωή των ανθρώπων σε περιθωριοποιημένες κοινότητες. 5. ΚΑΜΠΑΝΙΕΣ: Η QUO VADIS ο.ζ. διοργανώνει εκστρατείες και εκδηλώσεις για να προκαλέσει την προσοχή του κοινού σε σημαντικά κοινωνικά θέματα και να αλλάξει προς το καλύτερο την κοινή γνώμη. 6. ΔΙΚΤΥΑ ΚΑΙ ΣΥΝΔΕΣΕΙΣ - Η QUO VADIS, ο.ζ. είναι μέλος σε συνασπισμούς και ανεξάρτητες πλατφόρμες που συμμετέχουν στην παραγωγή σκιωδών εκθέσεων και διατάξεων σχετικά με τις κυβερνητικές πολιτικές. Αποτελεί επίσης μέλος συμβουλίων και επιτροπών που δημιουργούν νέες πολιτικές. Τέλος, δρομολογεί και συντονίζει νέες πλατφόρμες και δίκτυα.
Πώς θα μπορούσε να αξιοποιηθεί/ μεταφερθεί η βέλτιστη πρακτική στο δικό μας έργο	Σκοπός της εκπαίδευσης είναι η παροχή επαγγελματικής και μεθοδολογικής βοήθειας στα σχολεία, σε άλλα σχολικά ιδρύματα και σε όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη με τη μορφή: - Πιστοποιημένης εκπαίδευσης, <u>διοργάνωσης επιμορφώσεων, σεμιναρίων, εργαστηρίων για εκπαιδευτικούς, διοργάνωσης προγραμμάτων πρόληψης για μαθητές πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, έκδοσης μεθοδολογικού υλικού.</u> Ανισότητα των φύλων και πολλαπλές διακρίσεις - Σπονδυλωτή δομή της εκπαίδευσης: 4 ξεχωριστές ενότητες – έμφυλα στερεότυπα, έμφυλη κοινωνικοποίηση, έμφυλη βία λόγω, Πρότυπα παροχής βοήθειας για την έμφυλη βία. -Πιστοποιημένο πρόγραμμα - Ανισότητα των φύλων και πολλαπλές διακρίσεις Η εκπαίδευση με τίτλο «Ανισότητα των φύλων και πολλαπλές διακρίσεις» ανήκει εκ φύσεως στην αγωγή του πολίτη, μέσω της οποίας τα συμμετέχοντα άτομα ικανοποιούν τα συμφέροντά τους, συμμετέχουν στη ζωή της κοινωνίας των πολιτών και γενικά αναπτύσσουν την προσωπικότητά τους. Η εκπαίδευση σχετικά με τις έμφυλες ανισότητες για τις γυναίκες που υφίστανται πολλαπλές διακρίσεις είναι από τη φύση της μοναδική στη Σλοβακία, καθώς δίνει έμφαση σε ένα θέμα που αποτελούσε ταμπού μέχρι σήμερα, δηλαδή στις έμφυλες ανισότητες και την έμφυλη βία κατά στις περιθωριοποιημένες Ρομά κοινότητες. Η κύρια ομάδα-

	στόχος είναι άτομα που ενδιαφέρονται να αποκτήσουν επαγγελματικές γνώσεις και δεξιότητες στον τομέα της ανισότητας των φύλων αναφορικά με γυναίκες που υφίστανται πολλαπλές διακρίσεις.
Σύνδεσμος ιστότοπου	https://www.quonadisoz.com
Περισσότερες πληροφορίες	Στον παραπάνω ιστότοπο μπορείτε να αναζητήσετε περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τη διαθεσιμότητα των εκπαιδεύσεων, των προγραμμάτων και των πιστοποιήσεων.

1. Κατευθυντήριες γραμμές για επαγγελματίες στον τομέα της καταπολέμησης της έμφυλης βίας και της φροντίδας των θυμάτων και Ρομά διαμεσολαβητές/ριες

Αυτό το τμήμα του οδηγού παρέχει γενικές κατευθυντήριες γραμμές σε όσους ασχολούνται με διαδικασίες υποδοχής, καταγραφής περιστατικών και παροχής κάθε είδους στήριξης σε Ρομά γυναίκες επιζήσασες θύματα έμφυλης βίας (συμβουλευτική για την έμφυλη βία, ψυχοκοινωνική υποστήριξη και συμβουλευτική, κ.λπ). Οι ακόλουθες τριάντα μία (31) κατευθυντήριες γραμμές απευθύνονται σε επαγγελματίες και θα πρέπει να ακολουθούνται ή να εφαρμόζονται με ευελιξία τόσο από τους/τις διάφορους/ες επαγγελματίες στον τομέα της καταπολέμησης της έμφυλης βίας και της φροντίδας των θυμάτων όσο και από τους/τις Ρομά διαμεσολαβητές/ριες στο μέτρο του δυνατού και πάντα με σεβασμό προς αυτές και τους κώδικες δεοντολογίας του εθνικού μηχανισμού αντιμετώπισης της έμφυλης βίας.

1. Πάντοτε να υιοθετείτε μια προσέγγιση με επίκεντρο την/τον επιζήσασα/αντα θύμα της έμφυλης βίας.

Αυτό σημαίνει ότι η προσωπικότητα, η αξιοπρέπεια, η υγεία (ψυχική και σωματική), η ευημερία και η ασφάλεια της/του επιζήσασας/αντος θύματος είναι η πρώτη μας προτεραιότητα. Η προσέγγιση εφαρμόζεται μέσω της συνεχούς επίδειξης σεβασμού και αποδοχής προς το θύμα καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας, της διατήρησης της ασφάλειας, της εμπιστευτικότητας των πληροφοριών και της αποφυγής οποιασδήποτε μορφής διάκρισης.

2. Σεβασμός

Ο σεβασμός των επιλογών, των επιθυμιών, των δικαιωμάτων, της προσωπικότητας και της αξιοπρέπειας της/τους επιζήσασας/αντος θύματος πρέπει να φανερώνεται σε όλες τις ενέργειες τόσο των διαφόρων επαγγελματιών στον τομέα της καταπολέμησης της έμφυλης βίας και της φροντίδας των θυμάτων όσο και των Ρομά διαμεσολαβητών, που συμμετέχουν στη διαδικασία. Για παράδειγμα, εάν η/ο Ρομά επιζήσασα/αντας θύμα δεν επιθυμεί να παραπεμφθεί σε μια προτεινόμενη υπηρεσία ή παροχή (π.χ. ξενώνας), οι επιλογές της/του και το δικαίωμά της/του να αποδεχθεί ή να αρνηθεί μια υπηρεσία πρέπει να γίνονται πλήρως σεβαστά. Σε αυτό πλαίσιο, είναι σημαντικό να ζητείται η άδεια της/του επιζήσασας/αντος πριν από τη λήψη οποιασδήποτε ενέργειας.

3. Τήρηση της εμπιστευτικότητας/απορρήτου και προστασία των πληροφοριών που παρέχονται από την/τον επιζήσασα/αντα

Οι επιζήσασες/θύματα επιλέγουν με βάση τα δικά τους προσωπικά κριτήρια σε ποια άτομα θα μιλήσουν για την ιστορία τους, την τραυματική τους εμπειρία για όσα τους συνέβησαν. Για παράδειγμα, μπορεί να μην έχουν εκμυστηρευτεί ή να μην έχουν

μοιραστεί αυτό που τους συνέβη με οικεία τους πρόσωπα, συγγενείς ή φίλους. Αυτό πρέπει να γίνεται απόλυτα σεβαστό. Όλες οι πληροφορίες που μοιράζονται μαζί σας λόγω του ρόλου σας ως επαγγελματίες στον τομέα της καταπολέμησης της έμφυλης βίας και της φροντίδας των θυμάτων είτε που εσείς ως Ρομά διαμεσολαβητές/ριες μεταφράζετε, μεταφέρουμε ή εξηγείτε στο θύμα ή στους/στις σχετικούς επαγγελματίες είναι απολύτως εμπιστευτικές και δεν επιτρέπεται να τις κοινοποιήσετε σε κανένα πρόσωπο που δεν εμπλέκεται άμεσα στη διαδικασία. Έτσι, σε καμία περίπτωση δεν πρέπει να γίνεται αναφορά σε οποιαδήποτε πληροφορία σε μέλη της οικογένειας της/του επιζήσασας/αντος, στην αστυνομία/στις δυνάμεις ασφαλείας, σε ηγέτες της κοινότητας, σε συναδέλφους, σε προϊσταμένους κ.λπ. Η κοινοποίηση αυτών των πληροφοριών μπορεί να οδηγήσει σε μεγαλύτερη βλάβη της επιζήσασας/θύματος και να θέσει τη ζωή και την υγεία του σε κίνδυνο!

4. Προστασία της προσωπικής ταυτότητας και της ασφάλειας της/του επιζήσασας/αντος θύματος

Η ασφάλεια και η προσωπική ταυτότητα της/του επιζήσασας/αντος θύματος είναι ζωτικής σημασίας για όλα ανεξαιρέτως τα θύματα έμφυλης βίας και ειδικά για όσα προέρχονται από ιδιαίτερα ευάλωτες κοινωνικές ομάδες, όπου η έμφυλη βία κάθε είδους ή η συνεργασία με αρχές και φορείς εκτός της κοινότητας μπορεί να αποτελεί ταμπού, όπως στην περίπτωση των Ρομά. Τόσο οι επαγγελματίες στον τομέα της καταπολέμησης της έμφυλης βίας και της φροντίδας των θυμάτων όσο και οι Ρομά διαμεσολαβητές/ριες που είναι παρόντες στις διαδικασίες υποδοχής και καταγραφής ενός περιστατικού και στις διαδικασίες συμβουλευτικής (ψυχοκοινωνικής, νομικής, σχετικής με ζητήματα έμφυλης βίας κ.λπ.) πρέπει:

- i) Να προστατεύουν την ταυτότητα και την ασφάλεια της/του επιζήσασας/αντος, ακόμα και αν γνωρίζονται μεταξύ τους, π.χ. στην περίπτωση Ρομά διαμεσολαβητή/ριας που προέρχεται από την ίδια κοινότητα με τη/το Ρομά επιζήσασα/αντα θύμα.
- ii) Να μην καταγράφουν, φωτογραφίζουν ή μοιράζονται προφορικά ή γραπτά οποιαδήποτε προσωπική πληροφορία, ικανή να οδηγήσει σε ταυτοποίηση, για την/τον επιζήσασα/αντα και την εμπειρία της/του, ακόμα και με τον προϊστάμενό σας, το/τη σύντροφό τους ή τους οικείους τους. Η ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΕΝΟΣ ΘΥΜΑΤΟΣ ΕΙΝΑΙ ΜΥΣΤΙΚΗ ΑΛΛΙΩΣ ΤΙΘΕΝΤΑΙ ΣΕ ΚΙΝΔΥΝΟ Η ΑΣΦΑΛΕΙΑ, Η ΖΩΗ ΤΟΥ, Η ΣΩΜΑΤΙΚΗ & ΨΥΧΙΚΗ ΤΟΥ ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ.
- iii) Να αφήνετε τους προσωπικούς υπολογιστές/φορητούς υπολογιστές, τα κινητά τηλέφωνα, τα τάμπλετ και κάθε είδους οπτικοακουστικά μέσα εγγραφής εκτός της αίθουσας για να μην υπάρχει η ανησυχία ότι η φωνή ή το πρόσωπο της/του επιζήσασας/αντος θύματος καταγράφονται.

Οι πληροφορίες ταυτοποίησης μπορεί να περιλαμβάνουν ολόκληρο το ονοματεπώνυμο του θύματος, το μικρό του όνομα, τα αρχικά του ονοματεπωνύμου του, τη Ρομά

κοινότητα στην οποία ανήκει ή τη γειτονιά του, τα ονόματα των παιδιών, των συγγενών, του συζύγου του και κάθε πληροφορία σχετικά με την εκπαιδευτική, επαγγελματική και προσωπική του ζωή, ακόμα και ένα ιδιαίτερο χαρακτηριστικό της εμφάνισής του.

5. Αρχή της μη διάκρισης

Πρέπει να διαπερνά όλες τις ενέργειες και τις συμπεριφορές τόσο των επαγγελματιών στον τομέα της καταπολέμησης της έμφυλης βίας και της φροντίδας των θυμάτων όσο και των Ρομά διαμεσολαβητών/ριών σε όλες τις διαδικασίες και τα διάφορα στάδια και βήματα στα οποία συμμετέχουν. Αυτό σημαίνει ότι και οι δύο επαγγελματικοί τομείς πρέπει να παρέχουν ίση και δίκαιη μεταχείριση σε όσες/ους έχουν ανάγκη υποστήριξης, χωρίς να κάνουν διακρίσεις.¹

6. Ευαισθητοποίηση σε ζητήματα διαθεματικότητας

Να είστε πάντα ευαισθητοποιημένες/οι γύρω από θέματα διαθεματικότητας και περιστατικά έμφυλης βίας, αποφεύγοντας να βγάζετε εύκολα ή αυθαίρετα συμπεράσματα και να κάνετε υποθέσεις σχετικά με τις επιζήσασες θύματα έμφυλης βίας και την κατάστασή τους ή την εμπειρία και το ιστορικό τους. Επομένως, αφήστε χώρο στα θύματα να επικοινωνήσουν και να είστε ανοιχτές/οι και ενεργές/οι ακροάτριες/ες. Οι Ρομά διαμεσολαβητές/ριες καθώς και οι επαγγελματίες στον τομέα της καταπολέμησης της έμφυλης βίας και της προστασίας των θυμάτων που συμμετέχουν στις σχετικές διαδικασίες θα πρέπει να θυμούνται ότι:

- i) Οποιοσδήποτε μπορεί να είναι δράστης έμφυλης βίας, είτε πρόκειται για σύζυγο, συγγενή, σύντροφο, μέλος της οικογένειας, φροντιστή/ρια ή ξένο άτομο.
- ii) Η/Ο καθεμιά/καθένας μπορεί να είναι επιζήσασα/αντας θύμα έμφυλης βίας. Δεν έχει καμία σχέση με τον σεξουαλικό προσανατολισμό, το βιολογικό φύλο, την ηλικία, την οικονομική και οικογενειακή του κατάσταση, τη χρήση ουσιών ή την ενδεχόμενη σεξεργασία.

7. Ευαισθητοποίηση των επαγγελματιών στον τομέα της καταπολέμησης της έμφυλης βίας και της φροντίδας των θυμάτων ως προς τις γλωσσικές και πολιτισμικές διαφορές και το επικοινωνιακό χάσμα που προκαλούν.

Να είστε έτοιμες/οι να αντιμετωπίζετε με σεβασμό και υπομονή τα Ρομά θύματα που είτε δεν μιλούν καλά την επίσημη γλώσσα του κράτους είτε την καθομιλουμένη και δεν έχουν

¹ Κατά γενικό κανόνα, οι διακρίσεις αφορούν το φύλο, τη φυλή, την οικονομική κατάσταση, την εθνοτική ομάδα, τη μειονότητα ή την πολιτισμική ομάδα, την ηλικία, την αναπηρία, τις θρησκευτικές ή πολιτικές πεποιθήσεις.

γνώση κάποιων εννοιών, σύνθετων λέξεων και των λεπτομερειών του πλαισίου της έμφυλης βίας, των δικαιωμάτων τους και των νομικών απαγορεύσεων. Μην ξεχνάτε ότι ένα μεγάλο ποσοστό της έμφυλης βίας που διαπράττεται εντός των κλειστών τειχών της Ρομά κοινότητας είναι κανονικοποιημένο στη συνείδηση των θυμάτων και της τοπικής κοινότητας. Επίσης, υπάρχουν συγκεκριμένα πολιτισμικά στοιχεία που μπορεί να δεσμεύουν τα θύματα, αλλά ταυτόχρονα να μην ισχύουν για την πλειοψηφία των θυμάτων έμφυλης βίας που δεν προέρχονται από την ίδια πληθυσμιακή κοινότητα (αναγκαστικοί γάμοι, συγκεκριμένες παραδόσεις σχετικά με το γάμο και το διαζύγιο κ.λπ.).

8. Σε περίπτωση αναφοράς περιστατικού έμφυλης βίας, εξετάστε πρώτα τα παρακάτω:

- Τι κάνουμε σε περίπτωση που η αναφορά του περιστατικού έμφυλης βίας γίνεται από τρίτο πρόσωπο και όχι από το ίδιο το Ρομά θύμα, είτε τηλεφωνικά είτε στο κέντρο καταπολέμησης της έμφυλης βίας και της φροντίδας των θυμάτων (τρίτο πρόσωπο=συγγενής, φίλος, γείτονας, ακόμη και εργαζόμενο άτομο σε κοινωνική υπηρεσία, το πιο σύνηθες στην περίπτωση των Ρομά γυναικών); Ως επαγγελματίας στον τομέα της καταπολέμησης της έμφυλης βίας και της φροντίδας των θυμάτων πρέπει να παρέχετε στο τρίτο πρόσωπο ενημερωμένες πληροφορίες σχετικά με τις διαθέσιμες υπηρεσίες υποστήριξης για θύματα έμφυλης βίας, να εξηγήσετε με συντομία τη δράση τους και να ενθαρρύνετε το τρίτο πρόσωπο να μεταφέρει τις πληροφορίες με ασφάλεια και εμπιστευτικότητα στη/ο Ρομά επιζήσασα/αντα θύμα, ώστε με τη σειρά της να αποφασίσει τι θέλει να κάνει. Εκεί σταματά η δουλειά σας μέχρι να επανέλθει είτε η/ο Ρομά επιζήσασα/αντα θύμα είτε το τρίτο πρόσωπο για την ίδια υπόθεση. Συνιστάται έντονα να ΜΗΝ μοιράζεστε με κανένα άλλο πρόσωπο τις εμπιστευτικές πληροφορίες που λάβατε και να ΜΗΝ επιχειρείτε με κανέναν τρόπο (τηλεφωνικά, γραπτά, προφορικά, με μηνύματα ή μέσω διαδικτυακών μέσων π.χ. μέσω κοινωνικής δικτύωσης) να αναζητήσετε το θύμα είτε να επικοινωνήσετε μαζί του μόνος σας ή με τη βοήθεια Ρομά διαμεσολαβητή/ριας.
- Εάν η αναφορά γίνεται από το ίδιο το Ρομά θύμα είτε τηλεφωνικά είτε απευθείας στο κέντρο καταπολέμησης της έμφυλης βίας και φροντίδας των θυμάτων:
 - A) Συστηθείτε και παρουσιάστε τον εαυτό σας με την επαγγελματική και την προσωπική σας ιδιότητα.
 - B) Καθησυχάστε το Ρομά θύμα με τη στάση και τη συμπεριφορά σας και ρωτήστε με ποιους τρόπους μπορείτε να το βοηθήσετε.
 - Γ) Εξηγήστε άμεσα πως ό, τι σας εμπιστευτεί καθώς και τα προσωπικά σας στοιχεία είναι όλα εμπιστευτικά και ότι κανείς άλλος δεν θα μάθει τίποτα γι' αυτά χωρίς τη συγκατάθεσή της/του.

Δ) Εφαρμόστε μια προσέγγιση με επίκεντρο την/τον επιζήσασσα/αντα θύμα. Δηλαδή, δώστε προτεραιότητα στο σεβασμό της προσωπικότητας, της αξιοπρέπειας, της υγείας (ψυχικής και σωματικής), της ευημερίας και της ασφάλειας της.

9. Κατά τη διάρκεια της καταγραφής του περιστατικού ή της αρχικής συμβουλευτικής συνεδρίας **ρωτήστε αν υπάρχει κάποιο φιλικό άτομο, μέλος της οικογένειας, φροντιστής/ρια ή οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο, το οποίο να εμπιστεύεται η επιζήσασσα και να του απευθυνθεί για υποστήριξη.** ΔΩΣΤΕ στην/στον επιζήσασσα/αντα την τηλεφωνική σας συσκευή ή κάποιο άλλο μέσο επικοινωνίας, αν αισθάνεστε ασφαλής, για να επικοινωνήσει με το πρόσωπο εμπιστοσύνης του. Ολοκληρώστε τη συζήτησή σας με τρόπο υποστηρικτικό. Καθ' όλη τη διάρκεια της καταγραφής είναι καλό **να παρηγορείτε και να υποστηρίζετε λεκτικά το θύμα, επισημαίνοντας πως ό,τι του συνέβη δεν ήταν δικό του λάθος:**

«Λυπάμαι για ό,τι σας συνέβη» ή «Αυτό που συνέβη δεν ήταν δικό σας λάθος».

10. Κατά την καταγραφή ενός περιστατικού ή κατά την αρχική συμβουλευτική συνεδρία για τις διαθέσιμες επιλογές και υπηρεσίες μην επιμένετε σε λεπτομέρειες, αναλύσεις και αφηγήσεις τραυματικών εμπειριών που μπορεί να δημιουργήσουν άγχος ή περαιτέρω αρνητικά συναισθήματα στο θύμα. **ΜΗΝ πιέζετε την/τον επιζήσασσα/αντα θύμα να μοιραστεί περισσότερες πληροφορίες πέρα από αυτές που νιώθει άνετα.** Οι λεπτομέρειες για το τι συνέβη και από ποιον δεν είναι σημαντικές ή σχετικές με το ρόλο σας, ο οποίος είναι να ακούσετε και να παρέχετε πληροφορίες για τις διαθέσιμες υπηρεσίες. Χρησιμοποιήστε φράσεις όπως: «Θα προσπαθήσω να σας υποστηρίξω όσο μπορώ, αλλά δεν είμαι ψυχολόγος/σύμβουλος ψυχικής υγείας. Μπορώ να μοιραστώ οποιαδήποτε πληροφορία έχω σχετικά με την υποστήριξη που είναι διαθέσιμη». Ή «Παρακαλώ μοιραστείτε μαζί μου μόνο ό,τι θέλετε. Δεν χρειάζεται να μου μιλήσετε για την εμπειρία σας προκειμένου να σας δώσω πληροφορίες για τις διαθέσιμες επιλογές υποστήριξης». Ή «Μπορείτε πάντα να συζητήσετε την εμπειρία σας και το πώς αισθανθήκατε με τους συμβούλους ψυχικής υγείας και τον ψυχολόγο, οι οποίοι είναι έτοιμοι να σας υποστηρίξουν, αν το επιθυμείτε». **Να θυμάστε ότι το Ρομά θύμα μπορεί, αν θέλει να μιλήσει περισσότερο για το τραύμα και την εμπειρία του, να το κάνει στο πλαίσιο της ψυχοκοινωνικής συμβουλευτικής με την υποστήριξη και τη βοήθεια εξειδικευμένων ψυχολόγων και επαγγελματιών ψυχικής υγείας, οι οποίοι είναι σε θέση να το υποστηρίξουν κατάλληλα.**

11. Εάν η/ο Ρομά επιζήσασσα/αντας θύμα έχει εμφανή δυσκολία να σας καταλάβει ή να μιλήσει τη γλώσσα σας σε οποιαδήποτε από τις διαδικασίες (καταγραφή, ψυχοκοινωνική υποστήριξη, συμβουλευτική κ.λπ.), ή αν καταλάβετε ότι δεν μπορεί να παρακολουθήσει τι λέτε λόγω γλωσσικών κενών ή δυσκολιών κατανόησης:

A) Μιλήστε με το θύμα και προτείνετε να επικοινωνήσει μαζί της μια/ ένας Ρομά διαμεσολαβητής/ρια, ο/η οποίος/α ακολουθεί το ίδιο πρωτόκολλο εμπιστευτικότητας και εχεμύθειας.

B) Εξηγήστε άμεσα στην/στον επιζήσασα/αντα θύμα ότι όσα λέει σε εσάς και στο/στη Ρομά διαμεσολαβητή/ρια καθώς και τα προσωπικά σας στοιχεία, είναι εμπιστευτικά και πως κανένα άλλο άτομο δεν θα μάθει τίποτα γι' αυτά χωρίς τη συγκατάθεσή της.

Γ) Καλέστε έναν/μια Ρομά διαμεσολαβητή/ρια για να αναλάβει το κομμάτι της γλωσσικής και πολιτισμικής διαμεσολάβησης της διαδικασίας.

12. Να συνομιλεί απευθείας με τη/το Ρομά επιζήσασα/αντα θύμα κατά τη διαδικασία όπου αυτή/αυτός είναι παρούσα/ών.

Ως επαγγελματίας στον τομέα της καταπολέμησης της έμφυλης βίας και της φροντίδας των θυμάτων κατά τη διάρκεια οποιασδήποτε από τις διαδικασίες (καταγραφή, ψυχοκοινωνική υποστήριξη, συμβουλευτική, παραπομπή σε υπηρεσίες κ.λπ.) όπου η/ο Ρομά επιζήσασα/αντας θύμα έχει ζητήσει και συμφωνήσει για την παρουσία και τη συνδρομή του/της Ρομά διαμεσολαβητή/ριας, εσείς πρέπει να μιλάτε απευθείας στο θύμα διατηρώντας οπτική επαφή μαζί του και όχι στο/στη Ρομά διαμεσολαβητή/ρια. Το θύμα δεν πρέπει να παραγκωνίζεται σε καμία περίπτωση, ούτε να αισθάνεται ότι δεν του απευθύνεστε ή ότι είναι το τρίτο μέρος σε μια συζήτηση που διεξάγεται ανάμεσα σε εσάς και στο/στη Ρομά διαμεσολαβητή/ρια.

13. Εάν η/ο Ρομά επιζήσασα/αντας θύμα ζητήσει κατά τη διάρκεια της συμβουλευτικής συνάντησης μια ειδική παροχή βοήθειας (π.χ. ξενώνα) που δεν προβλέπεται στο κέντρο καταπολέμησης της έμφυλης βίας και φροντίδας των θυμάτων όπου υπηρετείτε, εξετάστε αν:

(i) Υπάρχει διαθέσιμος φορέας/διαδικασία παραπομπής για την καταπολέμηση της έμφυλης βίας

Σε περίπτωση που υπάρχει, ακολουθήστε τη διαδικασία παραπομπής, ενημερώστε την/τον επιζήσασα/αντα για τις διαθέσιμες υπηρεσίες και έπειτα, εφόσον δώσει την άδειά της/του, προχωρήστε στην παραπομπή. Εάν δεν καταλαβαίνει επαρκώς, ζητήστε από τη/το Ρομά διαμεσολαβητή/ρια να του εξηγήσει.

ii) Εάν δεν υπάρχουν ακριβείς πληροφορίες σχετικά με τις εναλλακτικές διαθέσιμες υπηρεσίες, ανακοινώστε το στην/στον επιζήσασα/αντα θύμα/ Και πάλι, αν δεν καταλαβαίνει επαρκώς ζητήστε από τη/το Ρομά διαμεσολαβητή/ρια να εξηγήσει.

14. Δώστε προτεραιότητα στις ανάγκες και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της/του Ρομά επιζήσασας/αντος.

Ρωτήστε αν αισθάνεται άνετα να σας μιλήσει στο κέντρο καταπολέμησης της έμφυλης βίας και φροντίδας των θυμάτων. Εάν συνοδεύεται από κάποιο άτομο, μην υποθέσετε ότι είναι ασφαλές να της/του μιλήσετε για την εμπειρία της/του μπροστά σε αυτό.

Ταυτόχρονα, είναι καλή ιδέα να παρέχετε πρακτική υποστήριξη, π.χ. να προσφέρετε νερό, καφέ, ένα ιδιωτικό μέρος για να καθίσετε, χαρτομάντιλα κ.λπ.

15. Οι αντιδράσεις σας δεν πρέπει να είναι υπερβολικές είτε ενεργείτε ως επαγγελματίας στον τομέα της καταπολέμησης της έμφυλης βίας και της φροντίδας των θυμάτων είτε ως Ρομά διαμεσολαβήτρια/ητής. Δείξτε συμπόνια και κατανόηση στο θύμα, διατηρώντας παράλληλα τη συγκέντρωσή σας και τη συναισθηματική σας ηρεμία ώστε να μεταφέρεται σωστά και να κατανοήσετε τα γλωσσικά μηνύματα και τις πολιτισμικές εξηγήσεις. Με αυτόν τον τρόπο εστιάζετε πιο άμεσα και ρεαλιστικά στις ανάγκες του θύματος και στο πώς μπορείτε να τις ικανοποιήσετε, παρέχοντας παράλληλα ασφάλεια και εμπιστευτικότητα.

16. Ως Ρομά διαμεσολαβητής/ρια, σε οποιαδήποτε στιγμή της διαδικασίας καταγραφής ή συμβουλευτικής στην οποία συμμετέχετε, θα πρέπει να μεταφέρετε/μεταφράζετε ακριβείς πληροφορίες σχετικά με τις υπηρεσίες, τις λύσεις ή τις επιλογές που προτείνονται αποκλειστικά στο θύμα. ΜΗΝ μεταφέρετε προσωπικές απόψεις μην λέτε διαφορετικά πράγματα και μην σχολιάζετε κατά τη διάρκεια της μετάφρασης. Όταν μια λέξη μια φράση ή κάποια έννοια δεν υπάρχει στη Ρομά γλώσσα οφείλετε να συμπληρώνετε τα πολιτισμικά κενά του θύματος με απλές αλλά σαφείς εξηγήσεις. ΠΡΟΣΟΧΗ κατά την επικοινωνία ώστε να μεταφέρετε τις πληροφορίες ουδέτερα χωρίς οι διαθέσιμες επιλογές και οι πληροφορίες να παίρνουν θετική ή αρνητική χροιά. Ιδιαίτερα όταν υπάρχει μεγάλο γλωσσικό και πολιτισμικό χάσμα με το θύμα θα πρέπει να βεβαιωθείτε ότι κατανοεί σε μεγάλο βαθμό τι του προσφέρετε και ποια είναι τα πιθανά αποτελέσματα των επιλογών του. ΠΡΟΣΟΧΗ! ΔΕΝ πρέπει σε καμία περίπτωση να επηρεάσετε τις επιλογές που καλείτε να κάνει η/ο Ρομά επιζήσασα/αντας θύμα.

17. Ο/η Ρομά διαμεσολαβητής/ρια δεν σχολιάζει το περιστατικό, δεν παίρνει θέση, δεν παραποιεί τις ερωτήσεις και τις πληροφορίες, δεν προσθέτει στοιχεία στην αφήγηση του θύματος, αλλά συμβάλλει στη μετάδοση όσο το δυνατόν ακριβέστερων πληροφοριών με σωστό νόημα. Καλείται να σχολιάσει μόνο όταν του/της ζητηθεί από τον/την επαγγελματία στον τομέα της καταπολέμησης της έμφυλης βίας και της φροντίδας των θυμάτων, μόνο σε περίπτωση που υπάρχει διαφωνία σχετικά με μια έννοια/ερώτηση με το θύμα.

18. Εάν είναι απαραίτητο, κατά τη διάρκεια μιας συμβουλευτικής συνεδρίας ως επαγγελματίας στον τομέα της καταπολέμησης της έμφυλης βίας και της φροντίδας των θυμάτων, μιλήστε σύντομα με το/τη Ρομά διαμεσολαβητή/ρια για να βεβαιωθείτε ότι το Ρομά θύμα (σε περίπτωση σημαντικού γλωσσικού χάσματος) κατανοεί ποια υπηρεσία, λύση ή επιλογή του προσφέρεται και ποια είναι τα πιθανά αποτελέσματά της. Να θυμάστε, ωστόσο, ότι ΔΕΝ πρέπει σε καμία περίπτωση να προσπαθήσετε να επιβάλλετε μια συγκεκριμένη επιλογή ή λύση. Είναι υποχρέωσή σας να σεβαστείτε το δικαίωμα του θύματος να πάρει τις δικές του/της αποφάσεις.

19. Ως επαγγελματίας στον τομέα της καταπολέμησης της έμφυλης βίας κατά την καταγραφή του περιστατικού ή κατά τη διάρκεια μιας συμβουλευτικής συνεδρίας δεν πρέπει να εξαναγκάζετε το θύμα να επιλέξει εκείνη τη στιγμή ή να συναινέσει στην υπηρεσία που του προσφέρεται. Πρέπει να του αφήνετε τον χώρο να επιλέξει με το δικό του χρόνο και ρυθμό και να το ενημερώνετε ότι δεν είναι υποχρεωμένο να πάρει οποιαδήποτε απόφαση εκείνη τη στιγμή, αλλά πως μπορεί να αλλάξει γνώμη και να έχει πρόσβαση στις ίδιες υπηρεσίες στο μέλλον.

20. Τόσο οι επαγγελματίες στον τομέα της καταπολέμησης της έμφυλης βίας όσο και οι Ρομά διαμεσολαβητές/τριες που συμμετέχουν στις διαδικασίες καταγραφής, συμβουλευτικής και παραπομπής πρέπει να είναι ειλικρινείς με τα θύματα και να μην δίνουν ψεύτικες υποσχέσεις ή ψευδείς πληροφορίες. Ταυτόχρονα, και οι δύο πρέπει να αποφεύγουν να λαμβάνουν αποφάσεις για το θύμα ή να επηρεάζουν την επιλογή του. Είναι εξαιρετικά σημαντικό να θυμόμαστε ότι έχουμε γνώση μόνο από την εικόνα που παρουσιάζει το ίδιο το άτομο και όχι από το σύνολο του ιστορικού του. Άρα ΔΕΝ πρέπει να υποθέτουμε τις ανάγκες και τις επιθυμίες του, καθώς ορισμένες ενέργειες μπορεί να θέσουν ένα θύμα σε περαιτέρω κίνδυνο στιγματισμού, αντιποίνων ή βλάβης, κινδύνους που εμείς μπορεί να μην γνωρίζουμε ή να μην έχουμε σαφή εικόνα τους.

21. Στην περίπτωση των Ρομά επιζησασών/αντων θυμάτων, εάν υπάρχει οποιαδήποτε πληροφορία, διαρροή ή υποψία για καταγγελία και επίσημη διαδικασία, τρίτα άτομα από τη Ρομά κοινότητα στην οποία ανήκει το θύμα μπορεί να θελήσουν να εμπλακούν στη διαδικασία για την επίλυση της κατάστασης, όπως συγγενείς του, εξέχοντα μέλη της κοινότητας ή ακόμη και ο αρχηγός της κοινότητας. Σε ορισμένες περιπτώσεις, τα πρόσωπα αυτά μπορεί ακόμα και να συνοδεύουν διακριτικά το θύμα στη διαδικασία αναφοράς του περιστατικού στο κέντρο καταπολέμησης της έμφυλης βίας και φροντίδας των θυμάτων και να θεωρούν ότι μπορούν να μεσολαβήσουν στην υπόθεση. Ως σχετικοί επαγγελματίες, πρέπει να ακολουθείτε το πρωτόκολλο της διαδικασίας και την προσέγγιση με επίκεντρο το θύμα. ΜΗΝ επιτρέπετε σε κανένα άλλο άτομο εκτός από το θύμα να είναι παρόν στη διαδικασία (σε περίπτωση ανάγκης για γλωσσική βοήθεια επικοινωνείτε πάντα με το/τη Ρομά διαμεσολαβητή/ρια). ΜΗΝ προσπαθείτε να συμφιλιώσετε το θύμα με τον δράστη ούτε να επιλύσετε την κατάσταση μεταξύ ενός ατόμου που έχει υποστεί έμφυλη βία και οποιουδήποτε άλλου.

22. Ως επαγγελματίας στον τομέα της καταπολέμησης της έμφυλης βίας και της φροντίδας των θυμάτων, αναζητήστε βοήθεια και συμβουλές ειδικών για τον εαυτό σας. Εάν σε οποιοδήποτε σημείο της διαδικασίας νιώσετε ότι πρέπει να ζητήσετε συμβουλές και καθοδήγηση σχετικά με τον καλύτερο δυνατό τρόπο υποστήριξης μιας/ενός Ρομά επιζήσασας/αντος θύματος, ζητήστε την άδεια της/του να μιλήσετε με έναν ειδικό ή με κάποιο συνάδελφό σας. Ενημερώστε το Ρομά θύμα ότι δεν θα κοινοποιήσετε προσωπικές του πληροφορίες και ότι δεν θα αποκαλύψετε την ταυτότητά του. Με τη συγκατάθεση του, ζητήστε συμβουλές χωρίς να αποκαλύψετε τα προσωπικά του στοιχεία.

23. Σε περιπτώσεις και καταστάσεις που απαιτούν πιο εξειδικευμένη υποστήριξη και σας ξεπερνούν, όπως:

- (i) καταστάσεις που αφορούν Ρομά παιδιά, ανήλικους εφήβους και έμφυλη κακοποίηση
- (ii) όταν γίνεται φανερό ότι υπάρχει άμεσος κίνδυνος για την/τον επιζήσασα/αντα ή όταν μπορεί να βλάψει τον εαυτό της/του ή άλλους

ζητήστε βοήθεια και εξειδικευμένες συμβουλές και τη συμμετοχή ειδικών συμβούλων και επαγγελματιών που ειδικεύονται σε υποθέσεις ανηλίκων, ειδικών σε θέματα παιδικής προστασίας κ.λπ.

24. Τόσο ως επαγγελματίες στον τομέα της καταπολέμησης της έμφυλης βίας και της φροντίδας των θυμάτων όσο και ως Ρομά διαμεσολαβήτριες/τες, όταν συμμετέχετε σε μια συμβουλευτική διαδικασία (ψυχοκοινωνική υποστήριξη, συμβουλευτική για την έμφυλη βία, νομική συμβουλευτική) ΜΗΝ αμφισβητείτε ή μην διαφωνείτε με ό,τι σας λέει η/ο Ρομά επιζήσασα/αντας θύμα. Να θυμάστε ότι ο ρόλος σας είναι να ακούτε χωρίς να κρίνετε και να παρέχετε πληροφορίες σχετικά με τις διαθέσιμες υπηρεσίες ή, στην περίπτωση των Ρομά διαμεσολαβητών/ριών, να μεταφέρετε με σαφήνεια τις σωστές πληροφορίες και να συμπληρώνετε τυχόν πολιτισμικά κενά και κενά κατανόησης για χάρη του θύματος.

25. Ως επαγγελματίες στον τομέα για την καταπολέμηση της έμφυλης βίας και την προστασία των θυμάτων και Ρομά διαμεσολαβητές/ριες πρέπει να επιδεικνύετε διακριτικότητα όταν συμμετέχετε σε διαδικασίες καταγραφής περιστατικών/αναφορών ή συμβουλευτικής υποστήριξης μιας/ενός Ρομά επιζήσασας/αντος θύματος.

Ακολουθήστε τις τυποποιημένες διαδικασίες και τις υπάρχουσες οδούς παραπομπής στη χώρα σας.

Η πιθανότητα να το μάθουν οι φίλοι/ες, η οικογένεια ή/και η κοινότητα της/του επιζήσασας/αντος μπορεί να οδηγήσει στον στιγματισμό, στην αποπομπή της/του από το σπίτι ή την κοινότητά της/του ή/και στην έκθεσή της/του σε περισσότερη βία. Παράλληλα, υπάρχει σοβαρή πιθανότητα ο δράστης ή οι δράστες να μάθουν ότι άλλοι άνθρωποι γνωρίζουν τι συνέβη και να προχωρήσουν σε αντίποινα, προκαλώντας βλάβη, ακόμα και θανατώνοντας την/τον επιζήσασα/αντα.

26. Να θυμάστε ότι η έλλειψη διακριτικότητας μπορεί επίσης να έχει κινδύνους για τους/τις επαγγελματίες στον τομέα της καταπολέμησης της έμφυλης βίας και της φροντίδας των θυμάτων, καθώς και για τις/τους Ρομά διαμεσολαβήτριες/ες που συμμετέχουν σε διαδικασίες υποστήριξης Ρομά επιζήσασών/αντων θυμάτων. Το ενδεχόμενο να αποκαλυφθεί ο ρόλος σας μπορεί να σας εκθέσει σε απειλές και βία από τον δράστη, την οικογένειά του ή την οικογένεια του θύματος, ακόμα και από μέλη της κοινότητας των Ρομά που δεν βλέπουν με καλό μάτι είτε την εμπλοκή ξένων στις υποθέσεις της κοινότητας είτε τις επίσημες υπηρεσίες, ή που θεωρούν ότι όσα Ρομά

άτομα εκθέτουν άλλα μέλη της κοινότητας σε κρατικές υπηρεσίες, αρχές και πρόσωπα που έχουν την εξουσία να ασκήσουν νομικές διώξεις είναι εχθροί της κοινότητας.

27. Ετοιμότητα, εντοπισμός και ανταπόκριση προς τις ανάγκες της/του Ρομά επιζήσασας/αντος θύματος. Κατά τη διαδικασία αναφοράς/καταγραφής του περιστατικού, αφού συστηθείτε στο θύμα και το ενημερώσετε ότι βρίσκεστε εκεί για να το βοηθήσετε, οφείλετε να εξετάσετε αν έχει επείγουσες βασικές ανάγκες.

Οι βασικές ανάγκες κάθε ατόμου διαφέρουν. Μπορεί να περιλαμβάνουν την επείγουσα παροχή ιατρικής περίθαλψης, την προσφορά νερού, την εύρεση ενός αγαπημένου προσώπου, μια κουβέρτα ή παροχή ρούχων, μιας και τα δικά του μπορεί να έχουν χαθεί, σκιστεί, λερωθεί ή αφαιρεθεί. Είναι σημαντικό να ικανοποιηθούν άμεσα αυτές οι ανάγκες, ώστε το θύμα να νιώσει άνεση και να ανακτήσει μια αίσθηση αξιοπρέπειας.

28. Μην καθοδηγείτε, μην πιέζετε τα θύματα να μιλήσουν, απλώς ακούστε τα και προσπαθείστε να τα κάνετε να νιώσουν άνετα με τις λέξεις σας και τις χειρονομίες σας. Κατά τη διάρκεια της συμβουλευτικής συνεδρίας επιτρέψτε στη/ο Ρομά επιζήσασα/αντα θύμα να εκφράσει τα συναισθήματά του και αφήστε χώρο για να καθοδηγήσει αυτό τη συζήτηση, ακόμη και αν αυτό σημαίνει ότι πρέπει να το συντροφέψετε στη σιωπή. Δεδομένου ότι σε πολλές περιπτώσεις τα θύματα δεν είναι έτοιμα να μιλήσουν, το άνοιγμα προς τον/την σχετικό/ή επαγγελματία μπορεί να πάρει χρόνο. Να βρίσκεστε στο επίπεδο των ματιών του και να υιοθετείτε μια επικοινωνιακή σωματική στάση για να δείξετε στο Ρομά θύμα ότι μπορεί να σας ανοιχτεί, εφόσον το επιθυμεί. Αποφύγετε να κάνετε ερωτήσεις σχετικά με το τι συνέβη, από ποιον και γιατί. Αντ' αυτού, χρησιμοποιήστε παρηγορητικά λόγια και μιλήστε με τρόπο κατανοητό και εύληπτο.

29. Ως σχετικοί/ες επαγγελματίες και Ρομά διαμεσολαβητές/ριες που εμπλέκονται στην καταγραφή περιστατικών και στη συμβουλευτική διαδικασία, σας συνιστούμε να ΜΗΝ αγγίζετε, να μην αγκαλιάζετε και να μην έρχεστε σε σωματική επαφή με τα θύματα, καθώς αυτό μπορεί να τα τραυματίσει ψυχικά και να προκαλέσει δυσφορία και άγχος.

30. Για τους/τις επαγγελματίες που ασχολούνται με την καταγραφή των περιστατικών ή με τις διάφορες διαδικασίες συμβουλευτικής και υποστήριξης του θύματος, καθώς και για τους/τις Ρομά διαμεσολαβητές/ριες που αναλαμβάνουν τη μετάφραση και τη μεταφορά των λεκτικών μηνυμάτων κατά τη διάρκεια αυτών των διαδικασιών, συνιστάται να ενθαρρύνουν τη/το Ρομά επιζήσασα/αντα θύμα να μιλήσει χρησιμοποιώντας τυποποιημένες εκφράσεις ενθάρρυνσης είτε στην επίσημη γλώσσα είτε στη Ρομά γλώσσα: «Εγώ σας πιστεύω», «Χαίρομαι που μου το είπατε», «Σας ευχαριστώ που μοιραστήκατε την εμπειρία σας», «Λυπάμαι πραγματικά που σας συνέβη αυτό», «Για τίποτα από όλα αυτά δεν φταίτε εσείς, να το θυμάστε», «Κάνετε κάτι καλό για τον εαυτό σας», «Δεν πρόκειται να μιλήσω σε κανέναν εκ μέρους σας για να προσπαθήσω να επιλύσω την κατάσταση. Αυτό όμως που μπορώ να κάνω είναι να σας στηρίξω κατά τη διάρκεια της συζήτησής μας και να ακούσω τις ανησυχίες σας», «Ακούγεται πως έχετε ήδη ένα καλό σχέδιο για το πώς θα θέλατε να συνεχίσετε από εδώ και πέρα. Αυτό είναι

ένα θετικό βήμα». Τα παραπάνω λόγια είναι σε θέση να καλλιεργήσουν εμπιστοσύνη μεταξύ σας, καθώς δείχνουν ενσυναίσθηση.

31. Αναστοχασμός και αυτοφροντίδα τόσο για τους/τις επαγγελματίες για την καταπολέμηση της έμφυλης βίας και της φροντίδας των θυμάτων όσο και για τους/τις Ρομά διαμεσολαβητές/ριες: Είναι σημαντικό να θυμάστε ότι το τραύμα, ο πόνος, το άγχος και το αρνητικό φορτίο, με τα οποία έρχεστε σε επαφή, μεταδίδονται. Το να ακούτε τις εμπειρίες άλλων ανθρώπων μπορεί να σας εκθέσει στο να βιώσετε τον πόνο και τα αρνητικά συναισθήματά του, δηλαδή στο να βιώσετε δευτερογενές τραύμα. Είναι σημαντικό να φροντίζετε τον εαυτό σας. Απευθυνθείτε στο δικό σας σύστημα υποστήριξης και δίκτυο, συμπεριλαμβανομένων των συναδέλφων σας, του/της επικεφαλής της ομάδας σας ή ενός/μιας ψυχολόγου ή ειδικού σε θέματα έμφυλης βίας, και προσπαθήστε να ανακουφίσετε το άγχος και να βρείτε υποστήριξη και θεραπευτική στήριξη ως επαγγελματίας.

2. Μεθοδολογίες: Πρακτικό Πρωτόκολλο δράσης & συνεργασίας μεταξύ Ρομά διαμεσολαβητών/ριών και επαγγελματιών στον τομέα της καταπολέμησης της έμφυλης βίας και της φροντίδας των θυμάτων στο πλαίσιο της εξυπηρέτησης Ρομά γυναικών θυμάτων έμφυλης βίας

Όσον αφορά το θέμα των κατάλληλων μεθοδολογιών για την καλύτερη δυνατή εξυπηρέτηση των Ρομά γυναικών θυμάτων έμφυλης βίας, κρίθηκε απαραίτητο να συγκεντρωθούν και να παρουσιαστούν οι μεθοδολογίες για τη συνεργασία των διαφόρων επαγγελματιών που ασχολούνται με το θέμα και να γίνει ο συνδυασμός τους σε ένα ενιαίο Πρακτικό Πρωτόκολλο Δράσης & Συνεργασίας. Συνεπώς, το παρόν έγγραφο αποτελεί μια προσπάθεια να συνδυαστούν οι καλές πρακτικές, τα υπάρχοντα εργαλεία, οι τρόποι και οι μέθοδοι λειτουργίας της διαχείρισης περιστατικών έμφυλης βίας σε εθνικό επίπεδο, όπως συγκεντρώθηκαν από τις συμμετέχουσες οργανώσεις του έργου. Τα προαναφερθέντα εργαλεία, και πρακτικές σχετίζονται με την εξυπηρέτηση και φροντίδα των Ρομά γυναικών θυμάτων έμφυλης βίας. Τα στοιχεία συλλέχθηκαν κατά τη διάρκεια των «Εργαστηρίων Συνεργασίας» που διοργανώθηκαν σε όλες τις χώρες εταίρους (Γερμανία, Ελλάδα, Ισπανία, Βόρεια Μακεδονία, Ιρλανδία, Σλοβακία, Ισπανία).

3.1 Βήματα και διαδικασίες για τη διαχείριση περιστατικών έμφυλης βίας στα οποία εμπλέκονται Ρομά γυναίκες επιζήσασες

Ως γενική αρχή, πρέπει να τονιστεί ότι τα κύρια σημεία του έργου δεν αλλάζουν τα βήματα και τις διαδικασίες που ακολουθούνται σε κάθε χώρα εταίρο όσον αφορά τη διαχείριση της έμφυλης βίας και την παροχή υπηρεσιών στα θύματα. Παρόλο που οι Ρομά γυναίκες είναι πιθανά θύματα έμφυλης βίας με υψηλό βαθμό ευαλωτότητας και παρουσιάζουν κοινωνικές και πολιτισμικές ιδιαιτερότητες σε σύγκριση με τον γενικό πληθυσμό ή τον πληθυσμό των γυναικών θυμάτων που δεν είναι Ρομά, η διαδικασία αντιμετώπισης στις δομές για την καταπολέμηση της έμφυλης βίας και της φροντίδας των θυμάτων παραμένει η ίδια. Στην ουσία, μόνο ορισμένες από τις προσεγγίσεις, τα εργαλεία και τους/τις σχετικούς/ες επαγγελματίες μεταβάλλονται με στόχο την καλύτερη εξυπηρέτηση και ανακούφιση των Ρομά γυναικών θυμάτων.

Η βασική αλλαγή και καινοτομία έγκειται στη συμμετοχή των Ρομά διαμεσολαβητών/ριών και στη χρήση βασικών εργαλείων και αρχών συνεργασίας μεταξύ τους, σε ορισμένα από τα διαφορετικά βήματα και διαδικασίες που εφαρμόζονται στο πλαίσιο των εθνικών μηχανισμών αντιμετώπισης της έμφυλης βίας στις χώρες που εταίρους του έργου POWER. Ο απώτερος σκοπός αυτού του πρωτοκόλλου συνεργασίας δεν είναι να αλλάξει τις διαδικασίες και τα βήματα προς εφαρμογή που περιλαμβάνονται

στους εθνικούς μηχανισμούς αντιμετώπισης της έμφυλης βίας, αλλά να τα εμπλουτίσει με την αντιστοίχιση των ρόλων και των αρμοδιοτήτων των διαφόρων επαγγελματιών στον τομέα της καταπολέμησης της έμφυλης βίας και της φροντίδας των θυμάτων (κοινωνικών λειτουργών, συμβούλων, ψυχολόγων/θεραπευτών, νομικών συμβούλων κ.λπ.) με εκείνους των Ρομά διαμεσολαβητών/ριών.

Από τα συνεργατικά εργαστήρια που υλοποίησε το RoW POWER μεταξύ Ρομά διαμεσολαβητών/ριών και επαγγελματιών στον τομέα της καταπολέμησης της έμφυλης βίας και της φροντίδας των θυμάτων, δηλαδή από τις 18 συνολικά συναντήσεις που διοργανώθηκαν στις έξι (6) συμμετέχουσες χώρες του έργου, προέκυψε η εστίαση και η αναφορά στις ακόλουθες διαδικασίες που προβλέπονται από τους εθνικούς μηχανισμούς αντιμετώπισης της έμφυλης βίας:

- Διαδικασίες αναφοράς/καταγραφή του περιστατικού
- Διαδικασία παροχής ψυχοκοινωνικής υποστήριξης στο θύμα της έμφυλης βίας
- Διαδικασία παροχής συμβουλευτικής υποστήριξης στο θύμα για την αντιμετώπιση της έμφυλης βίας
- Διαδικασία παροχής νομικής υποστήριξης στο θύμα της έμφυλης βίας
- Διαδικασία παραπομπής του θύματος σε αρμόδιες υπηρεσίες (σε ξενώνα για θύματα έμφυλης βίας, στην αστυνομία ή σε δικηγόρους κ.λπ.)

3.2 Γενικές διαδικασίες, σχετικοί επαγγελματίες, ρόλοι και στόχοι.

Τα αποτελέσματα των εργαστηρίων συνεργασίας που πραγματοποιήθηκαν δείχνουν ότι σε κάθε χώρα στο πλαίσιο των εθνικών μηχανισμών για την αντιμετώπιση της έμφυλης βίας οι γενικές διαδικασίες που αναφέρονται στην προηγούμενη υποενότητα μπορεί να περιλαμβάνουν διαφορετικά βήματα, δραστηριότητες και επιμέρους διαδικασίες. Παρέχουν, όμως, χρήσιμες πληροφορίες σχετικά με τις γενικές διαδικασίες, τους επαγγελματίες που συμμετέχουν σε αυτές, τους ρόλους και τους στόχους τους. Όλα αυτά αποτελούν σημαντικά μέρη του πρακτικού πρωτοκόλλου συνεργασίας μεταξύ των διαφόρων σχετικών επαγγελματιών στον τομέα για την καταπολέμηση της έμφυλης βίας και της φροντίδας των θυμάτων και των Ρομά διαμεσολαβητών/ριών που εμπλέκονται στις διαδικασίες ενός κέντρου καταπολέμησης της έμφυλης βίας και φροντίδας των θυμάτων.

1. Διαδικασίες αναφοράς/καταγραφής περιστατικών

Σε όλες τις χώρες του έργου προβλέπεται μια συγκεκριμένη διαδικασία για την αναφορά και τη λεπτομερή καταγραφή του περιστατικού έμφυλης βίας.

Στόχος της διαδικασίας: Σε όλες τις συμμετέχουσες χώρες, ο κύριος στόχος αυτής της διαδικασίας είναι να δημιουργηθεί ένα κλίμα εμπιστοσύνης και ασφάλειας για το θύμα,

ώστε να μπορέσει να ηρεμήσει και να δώσει με επιτυχία λεπτομερείς πληροφορίες για το περιστατικό που του συνέβη και το προσωπικό του ιστορικό.

Ποιοι επαγγελματίες συμμετέχουν στη διαδικασία: Επαγγελματίες στον τομέα της καταπολέμησης της έμφυλης βίας και της φροντίδας των θυμάτων και Ρομά διαμεσολαβητές/ριες.

Συμμετοχή και ρόλος των επαγγελματιών στον τομέα για την καταπολέμηση της έμφυλης βίας και της φροντίδας των θυμάτων: Σε αυτή τη διαδικασία, όλες οι χώρες προβλέπουν τη συμμετοχή εξειδικευμένων και έμπειρων επαγγελματιών, κυρίως κοινωνικών λειτουργών που ειδικεύονται σε θέματα έμφυλης βίας ή συμβούλων για την καταπολέμηση της έμφυλης βίας. Οι σχετικοί επαγγελματίες θα πρέπει να δημιουργούν ένα υποστηρικτικό και ασφαλές περιβάλλον, να καταγράφουν το περιστατικό, να σέβονται την ιδιωτική ζωή του θύματος και να το καθοδηγούν στα επόμενα του βήματα (π.χ. σε άλλες αρμόδιες υπηρεσίες).

Συμμετοχή και ρόλος των Ρομά διαμεσολαβητών/ριών: Όλες οι χώρες συμφωνούν για τη συμμετοχή Ρομά διαμεσολαβητών/ριών σε αυτή τη διαδικασία και τον υποστηρικτικό τους ρόλο, καθώς παρέχουν στήριξη όχι μόνο στο θύμα, αλλά και στους επαγγελματίες στον τομέα της καταπολέμησης της έμφυλης βίας και της φροντίδας των θυμάτων σε διάφορα στάδια. Οι Ρομά διαμεσολαβητές/ριες θεωρούνται απαραίτητοι/ες για την καλλιέργεια εμπιστοσύνης στις εξωτερικές υπηρεσίες και τη διευκόλυνση της διαδικασίας. Επιπλέον, είναι σε θέση να διευκολύνουν την επικοινωνία/διερμηνεία και την πολιτισμική γεφύρωση, όπου είναι απαραίτητο.

2. Διαδικασία παροχής ψυχοκοινωνικής υποστήριξης στο θύμα της έμφυλης βίας

Σε όλες τις συμμετέχουσες χώρες υπάρχει μια διαρκής διαδικασία για την παροχή ψυχοκοινωνικής υποστήριξης στο θύμα.

Στόχος της διαδικασίας: Σε όλες τις χώρες, κύριος στόχος αυτής της διαδικασίας είναι η παροχή ψυχολογικής υποστήριξης, βοήθειας και ανακούφισης στο θύμα.

Ποιοι επαγγελματίες συμμετέχουν στη διαδικασία: Ψυχολόγοι ή επαγγελματίες στον τομέα της ψυχικής υγείας και Ρομά διαμεσολαβητές/ριες (ΔΕΝ είναι ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ σε όλες τις χώρες)

Συμμετοχή και ρόλος των επαγγελματιών ψυχικής υγείας:

Ο ρόλος του ψυχολόγου είναι να σταθεροποιήσει ψυχολογικά το θύμα, να γίνει ένας ενεργός ακροατής πρόθυμος να το ακούσει και να το υποστηρίξει ώσπου να ηρεμήσει και να ξεπεράσει το αρχικό σοκ.

Ο ρόλος των κοινωνικών λειτουργών και των ψυχολόγων είναι να συμβουλεύουν και να παρέχουν τις σωστές πληροφορίες και συμβουλές στο θύμα, ώστε να δημιουργήσουν

από κοινού ένα σχέδιο δράσης για να το βοηθήσουν να ξεπεράσει το ψυχικό τραύμα και να μπορέσει να σταθεί ξανά στα πόδια του.

Συμμετοχή και ρόλος των Ρομά διαμεσολαβητών/ριών: Η Ελλάδα, η Γερμανία και η Ιρλανδία συμφώνησαν ότι εδώ η συμμετοχή των Ρομά διαμεσολαβητών/ριών δεν είναι υποχρεωτική². Μπορούν να συμμετάσχουν μόνο εφόσον το ζητήσει το θύμα και οι ειδικοί (ψυχολόγος/ειδικός σε ζητήματα ψυχικής υγείας), συνήθως σε περίπτωση που υπάρχουν γλωσσικά εμπόδια και δυσκολία στην κατανόηση.

Η Βόρεια Μακεδονία και η Ισπανία συμφώνησαν ότι ο/η Ρομά διαμεσολαβητής/ρια θα πρέπει να είναι παρών/ουσα κυρίως για την καλλιέργεια εμπιστοσύνης και τη διερμηνεία/πολιτισμική διαμεσολάβηση, εφόσον προκύψει ανάγκη.

3. Διαδικασία παροχής συμβουλευτικής στο θύμα για την αντιμετώπιση της έμφυλης βίας

Σε όλες τις συμμετέχουσες χώρες, προβλέπεται μια διαρκής διαδικασία παροχής συμβουλευτικής για την αντιμετώπιση ζητημάτων έμφυλης βίας.

Στόχος της διαδικασίας: Σε όλες τις συμμετέχουσες χώρες, ο κύριος στόχος αυτής της διαδικασίας είναι να παρέχεται στο θύμα πληροφορίες σχετικά με τις διαδικασίες, τις υπηρεσίες και τις δράσεις που είναι κατάλληλες για αυτό προκειμένου να αντιμετωπίσει τη βία που βιώνει και, σε ορισμένες περιπτώσεις και χώρες, να δημιουργήσει ένα σχέδιο δράσης.

Ποιοι επαγγελματίες συμμετέχουν στη διαδικασία: (ΔΕΝ ισχύει ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ για όλες τις χώρες)

Συμμετοχή και ρόλος των επαγγελματιών στον τομέα της καταπολέμησης της έμφυλης βίας και της φροντίδας των θυμάτων:

Ο ρόλος του κοινωνικού λειτουργού/συμβούλου για την έμφυλη βία είναι να συμβουλεύει το θύμα σχετικά με τη βία που αντιμετωπίζει, λαμβάνοντας υπόψη τους κινδύνους για την υγεία, τη σωματική ακεραιότητα και τη ζωή του, και να το ενημερώνει για τις διάφορες διαθέσιμες υπηρεσίες. Επιπλέον, σε ορισμένες χώρες, βοηθούν το θύμα να αναπτύξει ένα σχέδιο δράσης για συμβουλευτική και παραπομπή σε άλλες υπηρεσίες υποστήριξης (π.χ. νομική υποστήριξη, νομική συμβουλευτική, στέγαση σε ξενώνα, παροχή εκπαίδευσης) ανάλογα με το τι είναι διαθέσιμο και μπορεί να καλυφθεί εντός του κέντρου για την καταπολέμηση της έμφυλης βίας και φροντίδα των θυμάτων. Διαφορετικά γίνεται παραπομπή σε εξωτερική υπηρεσία/δομή.

Συμμετοχή και ρόλος των Ρομά διαμεσολαβητών/ριών:

² Προαιρετικά, εφόσον χρειάζεται.

Η Ελλάδα, η Γερμανία, η Ιρλανδία, η Γερμανία και η Βόρεια Μακεδονία συμφώνησαν ότι η συμμετοχή Ρομά διαμεσολαβητή/ριας δεν είναι υποχρεωτική³. Μπορεί να συμμετέχει μόνο εάν το ζητήσει το θύμα και ο ειδικός, συνήθως σε περίπτωση που υπάρχουν γλωσσικά εμπόδια και δυσκολία στην κατανόηση.

Η Ισπανία επισήμανε ότι ο/η Ρομά διαμεσολαβητής/ρια θα πρέπει να είναι παρούσα/ών κυρίως για την καλλιέργεια εμπιστοσύνης και τη διερμηνεία/πολιτισμική διαμεσολάβηση, εφόσον προκύψει ανάγκη.

4. Διαδικασία παροχής νομικής υποστήριξης στο θύμα της έμφυλης βίας

Σε όλες τις συμμετέχουσες χώρες υπάρχει διαδικασία για την παροχή νομικής συμβουλευτικής στο θύμα. Αυτό δεν σημαίνει, ωστόσο, ότι τα κέντρα για την καταπολέμηση της έμφυλης βίας και της φροντίδας των θυμάτων αναλαμβάνουν τη νομική εκπροσώπηση, τις νομικές ενέργειες και την υπεράσπιση του θύματος.

Στόχος της διαδικασίας: Σε όλες τις συμμετέχουσες χώρες, στόχος αυτής της διαδικασίας είναι η ενημέρωση και η παροχή νομικών συμβουλών στο θύμα για το ποιες ενέργειες μπορεί να κάνει νομικά για να προστατεύσει τον εαυτό του και τα δικαιώματά του και τι δυνατότητες υπάρχουν σε κάθε περίπτωση, καθώς και τα πιθανά αποτελέσματα των επιλογών του.

Ποιοι επαγγελματίες συμμετέχουν στη διαδικασία: Κοινωνικοί λειτουργοί και Ρομά διαμεσολαβητές/ριες.

Συμμετοχή και ρόλος των επαγγελματιών στον τομέα για την καταπολέμηση της έμφυλης βίας και της φροντίδας των θυμάτων:

Ο ρόλος των νομικών συμβούλων και των κοινωνικών λειτουργών είναι να κάνουν το θύμα να νιώσει άνετα και να ζητήσει με αυτοπεποίθηση νομική βοήθεια και συμβουλές.

Δώστε στο θύμα να κατανοήσει όλες τις διαθέσιμες νομικές επιλογές που υπάρχουν για να προστατεύσει τον εαυτό του και εξηγήστε ποια είναι τα πιθανά αποτελέσματά τους, ώστε να αποφασίσει το ίδιο πώς θα προχωρήσει.

Εξηγήστε ποια είναι τα βήματα που θα πρέπει να ακολουθήσει σε κάθε ενδεχόμενη επιλογή και ποια είναι η διαδικασία και η κατάλληλη υπηρεσία που μπορεί να ανταποκριθεί στη νομική ενέργεια την οποία επιλέγει το θύμα.

Συμμετοχή και ρόλος των Ρομά διαμεσολαβητών/ριών:

Ο/Η Ρομά διαμεσολαβητής/ρια μπορεί να συμμετέχει σε περίπτωση που υπάρχουν γλωσσικά εμπόδια (διερμηνεία/πολιτισμική διαμεσολάβηση).

³ Προαιρετικά, εάν χρειάζεται

5. Διαδικασία παραπομπής του θύματος σε αρμόδια υπηρεσία

Σε όλες τις συμμετέχουσες χώρες υπάρχει διαδικασία για την παραπομπή των θυμάτων σε υπηρεσίες εκτός του κέντρου για τα θύματα έμφυλης βίας (ξενώνας για τα θύματα έμφυλης βίας, νοσοκομεία, αστυνομία, δικηγόροι, εκπαιδευτικά ιδρύματα κ.λπ.). Κατά κανόνα, αυτές οι υπηρεσίες δεν παρέχονται στα κέντρα για την καταπολέμηση της έμφυλης βίας και τη φροντίδα των θυμάτων και έτσι είναι απαραίτητο οι σχετικοί επαγγελματίες να παραπέμπουν τα θύματα με βάση τις συνθήκες του εκάστοτε περιστατικού και μετά από συμφωνία μαζί τους.

Στόχος της διαδικασίας: Σε όλες τις συμμετέχουσες χώρες, ο στόχος αυτής της διαδικασίας είναι η ολοκληρωμένη και επιτυχής ενημέρωση και η ομαλή παραπομπή των θυμάτων στις υπηρεσίες και τις δομές που προσφέρονται εκτός του κέντρου.

Ποιοι επαγγελματίες συμμετέχουν στη διαδικασία: ⁴ (ΔΕΝ ισχύει ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ σε όλες τις χώρες)

Συμμετοχή και ρόλος των επαγγελματιών του GBV:

Οι Επαγγελματίες στον τομέα της καταπολέμησης της έμφυλης βίας και της φροντίδας των θυμάτων σε συνεργασία με τους/τις κοινωνικούς λειτουργούς είναι τα αρμόδια άτομα που παρέχουν όλες τις επιπλέον πληροφορίες και διευκολύνουν τη σύνδεση.

Συμμετοχή και ρόλος των Ρομά διαμεσολαβητών/ριών:

Σε αυτό το στάδιο, ακολουθείτε διαφορετική στρατηγική στις διάφορες συμμετέχουσες χώρες. Δεν είναι σε όλες τις περιπτώσεις απαραίτητη η παρουσία των Ρομά διαμεσολαβητών/ριών.

3.3 Γενικές Αρχές. Βήματα καλής συνεργασίας του πρωτοκόλλου που χαρακτηρίζουν την κοινή εργασία των επαγγελματιών στον τομέα της καταπολέμησης της έμφυλης βίας και της φροντίδας των θυμάτων και των Ρομά Διαμεσολαβητών/ριών σε όλες τις γενικές διαδικασίες

Σε αυτό το μέρος του οδηγού αναπτύσσεται περισσότερο το πρωτόκολλο συνεργασίας, με παραδείγματα βασικών βημάτων για να περιγραφεί με σαφήνεια η συνεργασία και οι αρχές της, οι διάφορες βασικές ενέργειες στις προβλεπόμενες διαδικασίες και οι διακριτοί επαγγελματικοί ρόλοι των διάφορων επαγγελματιών στον τομέα της

⁴ Η Ελλάδα και η Βόρεια Μακεδονία εμπλέκουν το/τη Ρομά διαμεσολαβητή/ρια σε αυτή τη διαδικασία, ενώ στη Ισπανία, στη Γερμανία και στη Ιρλανδία είτε η συμμετοχή είναι προαιρετική είτε δεν εμπλέκεται καθόλου.

καταπολέμησης της έμφυλης βίας και της φροντίδας των θυμάτων και των Ρομά διαμεσολαβητών/ριών.

Οι γενικές αρχές που θα πρέπει να διέπουν τη μεταξύ τους συνεργασία είναι οι εξής:

1. Σεβασμός στα καθήκοντα, στη σημασία τους για τη διαδικασία και στις ιδιαίτερες ανάγκες του καθενός από τους δύο επαγγελματικούς τομείς.
2. Προσήλωση και των δύο τομέων **στην προσέγγιση με επίκεντρο την επιζήσασα/αντα θύμα.**
3. Τήρηση των αρχών της εμπιστευτικότητας, της διακριτικότητας ως προς τη διαχείριση των πληροφοριών καθώς και του προσδιορισμού των Ρομά επιζησασών/αντων θυμάτων.
4. Τήρηση, κατά προτεραιότητα, του κώδικα δεοντολογίας και για τους δύο επαγγελματικούς κλάδους, όπως προβλέπεται για τους/τις εργαζόμενους/ες στον τομέα της καταπολέμησης της έμφυλης βίας και της φροντίδας των θυμάτων στους εθνικούς μηχανισμούς αντιμετώπισης της έμφυλης βίας σε κάθε χώρα.
5. Οριοθέτηση: Μη εμπλοκή των Ρομά διαμεσολαβητών/ριών στα καθήκοντα των επαγγελματιών στον τομέα της καταπολέμησης της έμφυλης βίας και της φροντίδας των θυμάτων. Οι Ρομά διαμεσολαβητές/ριες δεν διενεργούν από μόνου/ες τους διαδικασίες καταγραφής, δεν παρέχουν συμβουλευτική, δεν ασκούν εξειδικευμένη κοινωνική εργασία, δεν είναι σύμβουλοι ψυχικής υγείας ή νομικοί σύμβουλοι.
6. Οριοθέτηση: Μη εμπλοκή των επαγγελματιών στον τομέα για την καταπολέμηση της έμφυλης βίας και της φροντίδας των θυμάτων στα καθήκοντα των Ρομά διαμεσολαβητών/ριών, καθώς δεν είναι εξοικειωμένοι με τις/τους Ρομά και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της κουλτούρας, των κανόνων και των εθίμων (επίσημων και ανεπίσημων) της εκάστοτε Ρομά κοινότητας. Σε περίπτωση που αισθάνονται ότι κάτι δεν καλύπτεται από τη διαμεσολάβηση ή δεν είναι βέβαιοι/ες, μπορεί να ζητήσουν περισσότερες εξηγήσεις.
7. Η ασφάλεια και η σωματική και ψυχική ακεραιότητα των Ρομά επιζησασών/αντων θυμάτων, καθώς και η βελτίωση των υπηρεσιών είναι η σημαντικότερη πτυχή της συνεργασίας μεταξύ των δύο τομέων.

A. Φάση υποδοχής και καταγραφής της έμφυλης βίας

A1. Επαγγελματίας στον τομέα της καταπολέμησης της έμφυλης βίας και της φροντίδας των θυμάτων (κοινωνικός λειτουργός): Συστηνόμαστε στο Ρομά θύμα και το διαβεβαιώνουμε ότι βρίσκεται σε ένα ασφαλές και προστατευμένο περιβάλλον και ότι υπάρχει εμπιστευτικότητα και διακριτικότητα μεταξύ μας.

A2. Επαγγελματίας στον τομέα της καταπολέμησης της έμφυλης βίας και της φροντίδας των θυμάτων (κοινωνικός λειτουργός): Ακούτε πώς εκφράζεται γλωσσικά το Ρομά θύμα, αν γίνεται κατανοητή η χρήση της γλώσσας και αν είστε σε θέση να επικοινωνήσετε μεταξύ σας. Σε κάθε περίπτωση που διακρίνετε ότι το θύμα δεν σας καταλαβαίνει ή εκφράζεται αποκλειστικά σε Ρομά γλώσσα ή με έντονα Ρομά στοιχεία και λέξεις, ζητήστε του την άδεια να καλέσετε ένα/μία Ρομά διαμεσολαβητή/ρια. Εάν συμφωνήσει, καλέστε τον/τη διαμεσολαβητή/ρια.

A.3 Ρομά διαμεσολαβητής/ρια: Συστηθείτε στη/στο Ρομά επιζήσασα/αντα θύμα και διαβεβαιώστε την/τον ότι είναι ασφαλής, ότι θα μεταφράσετε με ακρίβεια και θα μεταφέρετε τα λόγια του/της στον αρμόδιο επαγγελματία και ότι οτιδήποτε αναφερθεί μεταξύ σας δεν θα κοινοποιηθεί σε κανένα άλλο πρόσωπο (εμπιστευτικότητα και εχεμύθεια).

A.4 Ρομά διαμεσολαβητής/ρια: Από αυτό το σημείο και έπειτα, ακούτε μόνο τις δύο πλευρές και μεταφράζετε/μεταδίδετε με ακρίβεια και ουδετερότητα τις ερωτήσεις και απαντήσεις, τις πληροφορίες ή διαμεσολαβείτε για επεξηγήσεις όταν είναι απαραίτητες επειδή η/ο Ρομά επιζήσασα/αντας θύμα δεν κατανοεί πλήρως κάποιες πληροφορίες. ΜΗΝ κρίνετε, ΜΗΝ παίρνετε θέση, ΜΗΝ συμβουλευέτε, ΜΗΝ επηρεάζετε τις αποφάσεις του θύματος. Μιλάτε με ηρεμία, διατηρείτε οπτική επαφή με το θύμα και ακολουθείστε το ρυθμό του όταν κάνει ερωτήσεις ή δίνει απαντήσεις.

A5. Επαγγελματίας στον τομέα της καταπολέμησης της έμφυλης βίας και της φροντίδας των θυμάτων (κοινωνικός λειτουργός): Να μιλάτε πάντα στη/στο Ρομά επιζήσασα/αντα θύμα διατηρώντας οπτική επαφή και όχι στο/στη διαμεσολαβητή/ρια. Να χειρίζεστε την κατάσταση ξεκινώντας πάντα με την εξασφάλιση της συγκατάθεσης του ατόμου (γραπτή αν είναι δυνατόν) να συνεργαστεί και ενημερώστε το για τις ενέργειές σας. Να εμπνέετε ηρεμία και εμπιστοσύνη, να ακούτε προσεκτικά και να ακολουθείτε τον ρυθμό του ατόμου στη ροή του λόγου καταγράφοντας το περιστατικό στα ειδικά έντυπα που παρέχει η υπηρεσία.

A6. Επαγγελματίας στον τομέα της καταπολέμησης της έμφυλης βίας και της φροντίδας των θυμάτων (κοινωνικός λειτουργός): Αξιολογείτε τη Φάση 1 και αποφασίστε πώς θα διαχειριστείτε το περιστατικό και αν θα το παραπέμψετε σε άλλη υπηρεσία ή επαγγελματία πάντα με τη συγκατάθεση του Ρομά θύματος.

B. Αξιολόγηση της κατάστασης της/του επιζήσασας/αντος θύματος

B1. Επαγγελματίας στον τομέα της καταπολέμησης της έμφυλης βίας και της φροντίδας των θυμάτων (κοινωνικός λειτουργός): Λαμβάνει ιστορικό χρησιμοποιώντας το κατάλληλο έντυπο που παρέχεται από την υπηρεσία. Εξετάστε:

- Γιατί το άτομο ήρθε σε εσάς ή γιατί παραπέμφθηκε σε εσάς.
- Τι συνέβη.

- Διερευνήστε τα ακριβή γεγονότα προσπαθώντας να περιοριστείτε σε ερωτήσεις σχετικές με το περιστατικό χωρίς να ασκείτε πίεση.

Σε περίπτωση που το θύμα δεν καταλαβαίνει κάποιες από τις ερωτήσεις, ζητήστε την παρέμβαση της/του Ρομά διαμεσολαβήτριας/ητή.

B2. Ρομά διαμεσολαβητής/τρια: Από αυτό το σημείο και έπειτα, ακούτε μόνο τις δύο πλευρές και μεταφράζετε/μεταδίδετε με ακρίβεια και ουδετερότητα τις ερωτήσεις και απαντήσεις, τις πληροφορίες ή διαμεσολαβείτε για επεξηγήσεις όταν είναι απαραίτητες επειδή η/ο Ρομά επιζήσασα/αντας θύμα δεν κατανοεί πλήρως κάποιες πληροφορίες. ΜΗΝ κρίνετε, ΜΗΝ παίρνετε θέση, ΜΗΝ συμβουλευέτε, ΜΗΝ επηρεάζετε τις αποφάσεις του θύματος. Μιλάτε με ηρεμία, διατηρείτε οπτική επαφή με το θύμα και ακολουθείστε το ρυθμό του όταν κάνει ερωτήσεις ή δίνει απαντήσεις.

B3. Επαγγελματίας στον τομέα της καταπολέμησης της έμφυλης βίας και της φροντίδας των θυμάτων (κοινωνικός λειτουργός): Εάν η/ο Ρομά επιζήσασα/αντας θύμα δεν επιθυμεί να μοιραστεί κάποιες πληροφορίες μαζί σας, σεβαστείτε το δικαίωμά του να αναφερθεί στα γεγονότα όταν θα είναι έτοιμο. Διερευνήστε αν υπάρχουν διάφορες μορφές βίας, χωρίς να φέρετε το άτομο σε δύσκολη θέση (χρησιμοποιήστε τις κατευθυντήριες γραμμές που παρέχονται στον οδηγό καθώς και τις τυποποιημένες ερωτήσεις στην κατάλληλη γλώσσα που παρέχονται από την υπηρεσία σας).

B4. Επαγγελματίας στον τομέα της καταπολέμησης της έμφυλης βίας και της φροντίδας των θυμάτων (κοινωνικός λειτουργός): Διερευνήστε με βάση τα λόγια της/του Ρομά επιζήσασας/αντος θύματος:

- Ποιες είναι οι άμεσες ανάγκες του.
- Ποια είναι η κατάσταση στην οποία βρίσκεται.
- Ποιες είναι οι συνθήκες διαβίωσής του/της.
- Υπάρχει πιθανό δίκτυο υποστήριξης (φίλες/οι, συγγενείς κ.λπ.).
- Πώς βλέπει/αντιμετωπίζει την κατάσταση που βίωσε.

Γ. Σχεδιασμός σχεδίου παρέμβασης για το θύμα

Διαμορφώστε ένα σχέδιο παρέμβασης βήμα προς βήμα σε συνεργασία με την/τον επιζήσασα/αντα επικεντρωμένο στην ασφάλεια, την προστασία και τη διασφάλιση των δικαιωμάτων του ατόμου.

Γ1. Επαγγελματίας στον τομέα της καταπολέμησης της έμφυλης βίας και της φροντίδας των θυμάτων (κοινωνικός λειτουργός ή ειδικός στην καταπολέμηση της έμφυλης βίας):

Ενημερώστε τη/το Ρομά επιζήσασα/αντα θύμα για τα δικαιώματά του/της και τις άμεσες ενέργειες που θα ακολουθήσουν βραχυπρόθεσμα, χωρίς περιττές πληροφορίες, και

βεβαιωθείτε ότι κατανοεί πλήρως τα όσα ειπώθηκαν. Εάν αντιληφθείτε ότι δεν σας κατανοεί, μετά από συμφωνία μαζί του, ζητείστε τη βοήθεια του/της Ρομά διαμεσολαβητή/ριας

Γ2. Ρομά Διαμεσολαβητής/ρια: Από αυτό το σημείο και έπειτα, ακούτε μόνο τις δύο πλευρές και μεταφράζετε/μεταδίδετε με ακρίβεια και ουδετερότητα τις ερωτήσεις και απαντήσεις, τις πληροφορίες ή διαμεσολαβείτε για επεξηγήσεις όταν είναι απαραίτητες επειδή η/ο Ρομά επιζήσασα/αντας θύμα δεν κατανοεί πλήρως κάποιες πληροφορίες. ΜΗΝ κρίνετε, ΜΗΝ παίρνετε θέση, ΜΗΝ συμβουλευέτε, ΜΗΝ επηρεάζετε τις αποφάσεις του θύματος. Μιλάτε με ηρεμία, διατηρείτε οπτική επαφή με το θύμα και ακολουθείστε το ρυθμό του όταν κάνει ερωτήσεις ή δίνει απαντήσεις.

Γ3. Επαγγελματίας στον τομέα της καταπολέμησης της έμφυλης βίας και της φροντίδας των θυμάτων (κοινωνικός λειτουργός ή ειδικός στην καταπολέμηση της έμφυλης βίας): Βεβαιωθείτε ότι η/ο Ρομά επιζήσασα/αντας θύμα γνωρίζει τι πρέπει να κάνει αν κινδυνεύει η ζωή του, για παράδειγμα, ποιο άτομο να καλέσει για βοήθεια, πού να πάει κ.λπ.

Εάν πρέπει να μετακινηθεί άμεσα και η τοποθέτησή του σε ξενώνα/καταφύγιο για επιζήσασας/αντες έμφυλης βίας καθυστερεί, τότε μπορεί να ζητηθεί άμεση μετακίνησή του σε ξενώνα άλλης περιοχής μέχρι να βρεθεί μόνιμη λύση.

Βεβαιωθείτε ότι το άτομο κατανοεί πλήρως το σχέδιο παρέμβασης που έχει συμφωνηθεί και τις ενέργειες που θα ακολουθήσουν. Ζητείστε τη βοήθεια του/της Ρομά διαμεσολαβητή/ριας για περαιτέρω εξηγήσεις και μετάφραση, αν δείτε ότι το Ρομά θύμα δεν κατανοεί πλήρως τις πληροφορίες.

Γ4. Ρομά Διαμεσολαβητής/ρια: Παρόμοιος ρόλος και στάση με τη Γ2.

Γ5. Επαγγελματίας στον τομέα της καταπολέμησης της έμφυλης βίας και της φροντίδας των θυμάτων (κοινωνικός λειτουργός ή ειδικός στην καταπολέμηση της έμφυλης βίας): Κατανοείτε τα συναισθήματα του ατόμου για τον/τη σύντροφό του, ακόμα και αν δεν συμφωνείτε με τη στάση του.

Δ. Ψυχοκοινωνική συμβουλευτική για την αντιμετώπιση κρίσεων και υποστήριξη

Η συμβουλευτική και η ψυχοκοινωνική υποστήριξη σε περιπτώσεις έμφυλης βίας έχει στόχο να βοηθήσει τα άτομα που υφίστανται ή έχουν υποστεί έμφυλη βία να αισθανθούν ασφάλεια, να κατανοήσουν επαρκώς την εμπειρία που έχουν βιώσει, να κατανοήσουν εκ νέου τα δικαιώματά τους και να απαλλαγούν από πιθανά συναισθήματα ντροπής και ενοχής. Η συμβουλευτική για την αντιμετώπιση κρίσεων δεν είναι μια μακροχρόνια διαδικασία ψυχοθεραπείας, αλλά μια πολύ πιο σύντομη παρέμβαση σε αρχικό στάδιο, η οποία μπορεί να παρέχεται δια ζώσης ή εξ αποστάσεως, ανάλογα με τα διαθέσιμα μέσα.

Δ1. Επαγγελματίας στον τομέα της καταπολέμησης της έμφυλης βίας και της φροντίδας των θυμάτων (ψυχολόγος, επαγγελματίας ψυχικής υγείας):

Συστηθείτε στο Ρομά θύμα και διαβεβαιώστε το ότι βρίσκεται σε ένα ασφαλές και προστατευμένο περιβάλλον και ότι μεταξύ σας υπάρχει εμπιστευτικότητα και εχεμύθεια.

Δ2. Επαγγελματίας στον τομέα της καταπολέμησης της έμφυλης βίας και της φροντίδας των θυμάτων (ψυχολόγος, επαγγελματίας ψυχικής υγείας):

Δώστε προσοχή και εξετάστε αρχικά αν το θύμα έχει ανεκπλήρωτες βασικές ανάγκες (πείνα, δίψα, ανάγκη για ξεκούραση). Αν διαπιστώσετε ότι δεν σας καταλαβαίνει ή δεν χρησιμοποιεί ιδιαίτερα την επίσημη γλώσσα, με την άδειά του, ζητήστε τη βοήθεια ενός/μιας Ρομά διαμεσολαβητή/ριας.

Δ3. Ρομά Διαμεσολαβητής/ρια: Συστηθείτε στην/στον επιζήσασα/αντα θύμα και υπενθυμίστε του ότι δεν θα αποκαλυφθούν σε κανένα άλλο πρόσωπο οι πληροφορίες που θα μοιραστεί. Από αυτό το σημείο και έπειτα, ακούτε μόνο τις δύο πλευρές και μεταφράζετε/μεταδίδετε με ακρίβεια και ουδετερότητα τις ερωτήσεις και απαντήσεις, τις πληροφορίες ή διαμεσολαβείτε για επεξηγήσεις όταν είναι απαραίτητες επειδή η/ο Ρομά επιζήσασα/αντας θύμα δεν κατανοεί πλήρως κάποιες πληροφορίες. ΜΗΝ κρίνετε, ΜΗΝ παίρνετε θέση, ΜΗΝ συμβουλευέτε, ΜΗΝ επηρεάζετε τις αποφάσεις του θύματος. Μιλάτε με ηρεμία, διατηρείτε οπτική επαφή με το θύμα και ακολουθείστε το ρυθμό του όταν κάνει ερωτήσεις ή δίνει απαντήσεις.

Δ4. Επαγγελματίας στον τομέα της καταπολέμησης της έμφυλης βίας και της φροντίδας των θυμάτων (ψυχολόγος, επαγγελματίας ψυχικής υγείας):

Ακολουθείστε την τυπική διαδικασία υποστήριξης ψυχικής υγείας σε περιπτώσεις κρίσης, παρέχοντας βοήθεια με ερωτήσεις, παρεμβάσεις ανακούφισης και σχόλια προς το Ρομά θύμα με στόχο:

- Να υποστηριχθεί ψυχολογικά, να ηρεμήσει, να αποσυμπιέσει τις άμεσες ψυχικές του ανάγκες (πρώτες βοήθειες ψυχικής υγείας)
- Να κατανοήσει τι έχει βιώσει, να το εκφράσει, να διαμορφώσει και να διατυπώσει τις δικές τους απόψεις σχετικά με τις στρατηγικές αντιμετώπισης και τους διαθέσιμους πόρους

Αν διαπιστώσετε ότι δεν σας καταλαβαίνει ή δεν χρησιμοποιεί ιδιαίτερα την επίσημη γλώσσα, με την άδειά του, ζητήστε τη βοήθεια ενός/μιας Ρομά διαμεσολαβητή/ριας.

Δ5. Ρομά Διαμεσολαβητής/ρια: Παρόμοιος ρόλος και στάση με το Δ3.

Δ6. Επαγγελματίας στον τομέα της καταπολέμησης της έμφυλης βίας και της φροντίδας των θυμάτων (ψυχολόγος, επαγγελματίας ψυχικής υγείας):

Τι να κάνετε σε περίπτωση που διαπιστώσετε ότι το θύμα χρειάζεται πολύ περισσότερη βοήθεια και παρέμβαση για την υποστήριξη της ψυχικής του υγείας (π.χ. αν μπορεί να αυτοτραυματιστεί ή να τραυματίσει κάποιο άλλο πρόσωπο), ή αν κρίνετε ότι υπάρχει άμεσος κίνδυνος από τον δράστη για την ασφάλεια και την υγεία του (σε αυτό το σημείο εξετάζετε επίσης αν κάποιος ειδικός στην καταπολέμηση της έμφυλης βίας ή κάποιος κοινωνικός λειτουργός έχει ήδη αναπτύξει ένα σχέδιο παρέμβασης για την παροχή βοήθειας):

- Ενημερώστε το θύμα για την ανάγκη παραπομπής σε μονάδα ψυχικής υγείας/υποστήριξης και ακολουθήστε τη διαδικασία που ορίζεται στους εθνικούς μηχανισμούς αντιμετώπισης της έμφυλης βίας στη χώρα σας.
- Εξετάστε μαζί τη δυνατότητα και την ανάγκη παραπομπής σε καταφύγιο/ξενώνα για επιζήσασες/αντες (πάντα σε συνεννόηση με το υπάρχον σχέδιο παρέμβασης, εφόσον υπάρχει).
- Εξετάστε μαζί τη δυνατότητα λήψης νομικών μέτρων και νομικής προστασίας. Βοηθήστε το άτομο να καταρτίσει ένα σχέδιο για την προστασία του ίδιου και των παιδιών του, εάν έχει (πάντα σε συνεννόηση με το υπάρχον σχέδιο παρέμβασης, εφόσον υπάρχει).
- Εξετάστε μαζί όλες τις διαθέσιμες επιλογές και πόρους για την παραπομπή σε συμβούλους για θέματα έμφυλης βίας, ώστε να καταρτιστεί ένα σχέδιο αντιμετώπισης της κατάστασης (εάν δεν υπάρχει ήδη προσωπικό σχέδιο παρέμβασης για το θύμα).

Δ7. Ρομά Διαμεσολαβητής/ρια: Παρόμοιος ρόλος και στάση με τα Δ3 και Δ5.

ROW-POWER

Enhancing support for Roma women victims of GBV

Co-funded by
the European Union

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (ΕΑΕΑ). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο ΕΑΕΑ δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις. 2023-1-DE02-KA220-ADU-000155228